

ΧΑΡΟΚΟΠΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΤΜΗΜΑ ΟΙΚΙΑΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ & ΟΙΚΟΛΟΓΙΑΣ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

«ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ»

ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ «ΔΙΟΙΚΗΣΗ & ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ»

ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

**Αποτύπωση των δυνατοτήτων ανάπτυξης τομέων
επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης στο
πλαίσιο της
«Ελληνικής Βιοτεχνικής Εταιρείας –Διπλαρείου
Σχολής»**

ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟΣ ΦΟΙΤΗΤΗΣ

ΜΠΙΤΗΣ Κ. ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ (ΑΜ 2212205)

ΕΠΙΒΛΕΠΟΥΣΑ ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ

ΣΑΪΤΗ ANNA

ΜΕΛΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ ΠΕΤΡΟΣ & ΒΑΜΒΑΚΑΡΗ ΜΑΛΒΙΝΑ

ΑΘΗΝΑ 2015

*Αυτή η εργασία είναι αφιερωμένη
στη μνήμη του Πατέρα μου και
στα παιδιά μου Ζωή και Κωνσταντίνο, ως ένα έμπρακτο
παράδειγμα..... Δια Βίου Μάθησης, από τον πατέρα τους!*

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Θα ήθελα να ευχαριστήσω θερμά την επιβλέπουσα Καθηγήτρια κυρία Άννα Σαΐτη για τη βοήθεια και τη στήριξη που μου παρείχε κατά τη διάρκεια της εκπόνησης της διπλωματικής μου εργασίας, για τις συμβουλές της και την προσοχή που έδωσε ακόμη και στις πιο μικρές λεπτομέρειες.

Επίσης να ευχαριστήσω θερμά τον Επιβλέποντα, Ομότιμο Καθηγητή Κο Πέτρο Παπαγεωργίου, για την έμπνευση που μου δημιούργησε, ώστε να ψάξω, να ασχοληθώ και να αποκτήσω, καινούργιες γνώσεις για ένα τόσο ενδιαφέρον θέμα. Την Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Κα Μαλβίνα Βαμβακάρη, για τις γνώσεις και την βοήθεια που μου πρόσφερε στο κομμάτι της στατιστικής ανάλυσης.

Ιδιαίτερα θα ήθελα να ευχαριστήσω την Διδάκτορα κυρία Σοφία Προβατάρη για την πολύτιμη καθοδήγηση που μου πρόσφερε στην ολοκλήρωση της παρούσας εργασίας.

Επίσης, ευχαριστώ θερμά, τον Πρόεδρο του Δ.Σ. της Ελληνικής Βιοτεχνικής Εταιρείας – Διπλαρείου Σχολής, Κο Γρηγόριο Μαυρομμάτη, όλους τους συναδέλφους, τους σπουδαστές και απόφοιτους της, που συνέσφεραν στην εκπόνηση της διπλωματικής μου εργασίας.

Επίσης, μέσα από την καρδιά μου ευχαριστώ τους πολλούς πραγματικούς, «τρελούς» μεταπτυχιακούς φίλους που απέκτησα, που μου εξασφάλισαν ψυχική ισορροπία και υγεία, για να μπορέσω να ανταπεξέλθω στην δύσκολη και επίμονη μου προσπάθεια αυτά τα δύο χρόνια.

Τέλος οφείλω ένα μεγάλο ευχαριστώ ιδιαίτερος στον φίλο, συμφοιτητή και συνάδελφο Γούβαλη Θωμά, για την ουσιαστική και συναισθηματική υποστήριξη καθόλη τη διάρκεια του Μεταπτυχιακού Προγράμματος.

Αθανάσιος Κ. Μπίτης

ΑΚΡΩΝΥΜΙΑ

Ε.Β.Ε.	Ελληνική Βιοτεχνική Εταιρεία
Ε.Β.Ε.-Δ.Σ.	Ελληνική Βιοτεχνική Εταιρεία – Διπλάρειος Σχολή
Ν.Π.Ι.Δ.	Νομικά Πρόσωπα Ιδιωτικού Δικαίου
Ι.Β.Ε.Τ.	Initial Vocational Education and Training
ΓΕ.Λ.	Γενικό Λύκειο
ΕΠΑ.Λ.	Επαγγελματικό Λύκειο
ΕΠΑ.Σ	Επαγγελματικές Σχολές
Σ.Ε.Κ.	Σχολές Επαγγελματικής Κατάρτισης
Ι.Ε.Κ.	Ινστιτούτα Επαγγελματικής Κατάρτισης
Κ.Ε.Κ.	Κέντρα Επαγγελματικής Κατάρτισης
Κε.Δι.Βι.Μ.1	Κέντρο Δια Βίου Μάθησης επιπέδου 1
Κε.Δι.Βι.Μ.2	Κέντρο Δια Βίου Μάθησης επιπέδου 2
ΤΕΕ	Τεχνική Επαγγελματική Εκπαίδευση
Σ.Ε.Λ.Ε.Τ.Ε	Σχολή Εκπαιδευτικών Λειτουργών Επαγγελματικής & Τεχνικής Εκπαίδευσης
Κ.Α.Τ.Ε.Ε.	Κέντρα Ανωτέρας Τεχνικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης
Τ.Ε.Σ.	Τεχνικές Επαγγελματικές Σχολές
Τ.Ε.Λ.	Τεχνικό Επαγγελματικό Λύκειο
Τ.Ε.Ι.	Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα
Α.Ε.Ι.	Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα
Ε.Σ.Ε.Ε.Κ.	Εθνικό Σύστημα Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης
Τ.Ε.Ε.	Τεχνικό Επαγγελματικό Εκπαιδευτήριο
Ε.Ο.Π.Π.Ε.Π.	Εθνικό Οργανισμό Πιστοποίησης Προσόντων και Επαγγελματικού Προσανατολισμού
Γ.Γ.Δ.Β.Μ.	Γενική Γραμματεία Διά Βίου Μάθησης
Ε.ΚΕ.ΠΙ.Σ.	Εθνικό Κέντρο Πιστοποίησης
ΥΠ.Ε.Π.Θ	Υπουργείο Εθνικής Παιδείας κ Θρησκευμάτων
Cedefop	European Centre for the Development of Vocational Training
Τ.Σ.	Τεχνικές Σχολές

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Με άξονα το Εκπαιδευτικό Μάρκετινγκ και τον ρόλο του στην αναβάθμιση της ποιότητας των υπηρεσιών, στη βελτίωση της διοίκησης και στην ανάπτυξη ενός εκπαιδευτικού οργανισμού, η παρούσα εργασία επικεντρώνεται στην «Ελληνική Βιοτεχνική Εταιρεία – Διπλάρειο Σχολή», έναν μη κερδοσκοπικό οργανισμό που παρέχει υπηρεσίες επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης. Ο στόχος της εργασίας είναι η καταγραφή των στάσεων και αντιλήψεων των εκπαιδευτικών και των διοικητικών της στελεχών, των σπουδαστών και αποφοίτων της σχετικά με τις παρεχόμενες υπηρεσίες του οργανισμού, τις προοπτικές σύνδεσης με την αγορά εργασίας κ.α.. Η έρευνα βασίζεται σε πρωτογενή δεδομένα που συλλέγονται με τη χρήση ερωτηματολογίου από δείγμα 195 σπουδαστών και αποφοίτων, καθώς και μέσω συνεντεύξεων σε στελέχη και εκπαιδευτικούς της Ελληνικής Βιοτεχνικής Εταιρείας – Διπλάρειου Σχολής.

Οι σύγχρονες συνθήκες στην αγορά εργασίας, επιβάλλουν τη διαρκή προσαρμογή των εκπαιδευτικών οργανισμών στις νέες συνθήκες, κατά τρόπο που να ταυτίζονται οι επιθυμίες και οι ανάγκες των ατόμων με τις ανάγκες και τις προτεραιότητες της αγοράς εργασίας.

Λέξεις κλειδιά

Επαγγελματική Εκπαίδευση, Κατάρτιση, Αγορά Εργασίας, Δεξιότητες, Επαγγέλματα, Ικανοποίηση σπουδαστών, Μάρκετινγκ, Μάρκετινγκ της Εκπαίδευσης, Ελληνική Βιοτεχνική Εταιρεία – Διπλάρειο Σχολή.

ABSTRACT

Focusing on Educational Marketing and particularly its role in upgrading the quality of the educational process by improving the work of the management and contributing to the development of an educational institution, in this present paper, our interest lies on, a non-profit institution “Hellenic Handcraft Industry Association and Diplareios School ” that provides vocational education services .

Both a quantitative and a qualitative research, the first on 195 students and graduates, the second on managers and teachers, exploring participants’ attitudes and perceptions on marketing as a tool of upgrading the educational standards of “Hellenic Handcraft Industry Association and Diplareios School ”, will be conducted in the present study.

Current labor market conditions require constant adaptation of educational institutions to suit new conditions , so as people needs and desires and labor market priorities are met.

Keywords

Vocational education, Training, Labor Market, Specialties, Skills, Students satisfaction, Marketing, Marketing Education, Hellenic Handcraft Industry Association and Diplareios School.

Περιεχόμενα

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ	2
ΑΚΡΩΝΥΜΙΑ	3
ΠΕΡΙΛΗΨΗ	4
ABSTRACT	5
ΕΙΣΑΓΩΓΗ	9
ΜΕΡΟΣ 1^ο ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ	13
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1^ο : Εκπαίδευση, Κατάρτιση και Επαγγελματική Εκπαίδευση	14
1.1 Έννοια «Εκπαίδευσης»	14
1.2. Μορφές Εκπαίδευσης.....	14
1.3. Τομείς που βελτιώνει η εκπαίδευση	15
1.4. Οφέλη της εκπαίδευσης.....	15
1.5. Κατάρτιση και επαγγελματική εκπαίδευση	16
1.6. Στόχοι της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης.....	16
1.7. Τα οφέλη της Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης	17
1.7.1. Οφέλη για την κοινωνία	17
1.7.2. Οφέλη για τις επιχειρήσεις	18
1.7.3. Οφέλη για τα άτομα	18
1.8. Κίνητρα που ωθούν στην επιλογή της Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης.....	18
1.9. Το μαθητικό δυναμικό της Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης.....	19
1.10. Η νομοθετική διαδρομή της Επαγγελματικής Εκπαίδευσης στην Ελλάδα	20
1.11. Κριτική αποτίμηση των μεταρρυθμίσεων των τελευταίων δεκαετιών	23
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2^ο : Επαγγελματικές επιλογές και σχέση εκπαίδευσης με αγοράς εργασίας	25
2.1.Παράγοντες που επηρεάζουν τις επαγγελματικές ή/και εκπαιδευτικές επιλογές των μαθητών.....	25
2.2. Παράγοντες που επηρεάζουν την ικανοποίηση από τον εκπαιδευτικό οργανισμό ..	27
2.2.1. Ικανοποίηση από την Εικόνα - Φήμη του Οργανισμού	27
2.2.2. Ικανοποίηση από το Πρόγραμμα Σπουδών	28
2.2.3. Ικανοποίηση από το Εκπαιδευτικό Προσωπικό	28
2.2.4. Ικανοποίηση από τις Διοικητικές υπηρεσίες	28

2.2.5. Ικανοποίηση από τις Υποδομές του Ιδρύματος	29
2.3. Πηγές ενημέρωσης και πληροφόρησης για τους Εκπαιδευτικούς Οργανισμούς.....	29
2.4. Τάσεις και προοπτικές της αγοράς εργασίας	29
2.4.1. Ορισμός της αγοράς εργασίας.....	30
2.4.2. Παράμετροι που διαμορφώνουν τις τάσεις στην αγορά εργασίας.....	30
2.4.3. Αγορά εργασίας και εκπαίδευση	31
2.4.4. Σχέσεις εκπαίδευσης και αγοράς εργασίας	31
2.5. Οι προβλέψεις των μελλοντικών αναγκών.....	32
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3^ο : Μάρκετινγκ Εκπαίδευσης / Ελληνική Βιοτεχνική Εταιρεία– Διπλάρειος Σχολή	34
3.1. Ορισμός Μάρκετινγκ.....	34
3.2 Μάρκετινγκ Εκπαίδευσης	34
3.2.1 Η πορεία εφαρμογής και η ανάλυση του περιβάλλοντος του Εκπαιδευτικού Μάρκετινγκ	35
3.2.2 Προσανατολισμός μάρκετινγκ των εκπαιδευτικών οργανισμών	36
3.2.3 Πλεονεκτήματα που παρέχει το μάρκετινγκ στους εκπαιδευτικούς οργανισμούς....	37
3.2.4 Το μείγμα μάρκετινγκ / Τα 7 p's στην εκπαίδευση	38
3.3. Μη Κερδοσκοπικοί Οργανισμοί.....	40
3.3.1 Κατηγορίες των Μη Κερδοσκοπικών Οργανισμών.....	40
3.3.2. Διαφοροποίηση των Μη Κερδοσκοπικών Οργανισμών από τις εμπορικές επιχειρήσεις	41
3.3.3. Το Μάρκετινγκ των Μη Κερδοσκοπικών Οργανισμών.	41
3.4. Ελληνική Βιοτεχνική Εταιρεία – Διπλάρειος Σχολή.....	41
ΜΕΡΟΣ 2^ο ΕΜΠΕΙΡΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ	47
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4^ο : Μεθοδολογική Προσέγγιση	48
4.1. Στόχοι της έρευνας	48
4.2. Ερευνητικές Υποθέσεις.....	48
4.3. Μεθοδολογία της έρευνας	49
4.4. Επιλογή του δείγματος της έρευνας.....	50
4.5. Ερευνητικά Εργαλεία συλλογής δεδομένων	51
4.5.1. Ερωτηματολόγιο	51
4.5.2. Δομημένη Συνέντευξη	53
4.6 Επεξεργασία δεδομένων	54

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5ο : Περιγραφική Ανάλυση Δεδομένων	55
5.1 Παρουσίαση των Αποτελεσμάτων της ποσοτικής Έρευνας.....	55
5.1.1. Δημογραφικά στοιχεία.....	55
5.1.2 Κοινωνικά και εργασιακά χαρακτηριστικά.....	57
5.1.3. Στάσεις – απόψεις σπουδαστών και αποφοίτων για την Ελληνική Βιοτεχνική Εταιρεία – Διπλάρειο Σχολή	61
5.1.3.1. Παράγοντες που επιδρούν στην απόφαση επιλογής τομέα – ειδικότητα σπουδών	61
5.1.3.2 Πηγές ενημέρωσης - πληροφόρησης για την Ελληνική Βιοτεχνική Εταιρεία – Διπλάρειο Σχολή	62
5.1.3.3 Παράγοντες που επιδρούν στην απόφαση επιλογής της Ελληνικής Βιοτεχνικής Εταιρείας – Διπλάρειο Σχολής για σπουδές.	63
5.1.4 Στάσεις – απόψεις – ικανοποίηση από τις σπουδές	65
5.1.5 Επιθυμίες και προσδοκίες.....	71
5.2. Παρουσίαση των Αποτελεσμάτων της ποιοτικής Έρευνας.....	75
5.2.1 Χαρακτηριστικά του δείγματος.....	75
5.2.2 Σύντομη παρουσίαση των αποτελεσμάτων των συνεντεύξεων	76
ΜΕΡΟΣ 3ο ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ	80
ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ	81
ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ ΤΗ ΕΡΕΥΝΑΣ – ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΜΕΛΛΟΝΤΙΚΗ ΕΡΕΥΝΑ	87
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	88
Ελληνόγλωσση	88
Ξενόγλωσση	94
Ιστοσελίδες.....	97
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι	98
Πίνακες Συχνότητων.....	98
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ	100
Α) Ερωτηματολόγιο	100
Β) Οδηγός - Ερωτηματολόγιο Συνέντευξης	108

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η παρούσα εργασία «Αποτύπωση των δυνατοτήτων ανάπτυξης τομέων επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης στο πλαίσιο της Ελληνικής Βιοτεχνικής Εταιρείας – Διπλαρείου Σχολής», εντάσσεται στο πλαίσιο του μάρκετινγκ εκπαιδευτικών οργανισμών. Μεγάλη βαρύτητα δίνεται στην υιοθέτηση της φιλοσοφίας μάρκετινγκ ως ένα χρήσιμο εργαλείο στα χέρια της διοίκησης ενός εκπαιδευτικού οργανισμού, το οποίο δίνει επιπλέον αξία στο προϊόν που προσφέρει.

Η εκπαίδευση σήμερα όσο ποτέ άλλοτε έχει την ανάγκη πρόβλεψης και προσαρμογής στις απαιτήσεις του περιβάλλοντος μέσα στο οποίο κινείται. Είναι απαραίτητο για κάθε εκπαιδευτικό οργανισμό να γνωρίζει πώς τον αντιλαμβάνονται από την μία τα μέλη της κοινωνίας μέσα στην οποία δραστηριοποιείται από την άλλη οι δυνητικοί πελάτες του που δεν είναι άλλοι από τους σπουδαστές του. Επίσης να βρει τον τρόπο με τον οποίο μπορεί να ανταποκριθεί στο σύνολο των αναγκών, των επιθυμιών και των ενδιαφερόντων όλων αυτών.

Η απάντηση ενδεχομένως κρύβεται στο Μάρκετινγκ της Εκπαίδευσης και στις στρατηγικές του. Μάρκετινγκ Εκπαίδευσης (Educational Marketing) είναι μια διαδικασία κατά την οποία ένας εκπαιδευτικός οργανισμός, διακρίνει, προβλέπει και ικανοποιεί τις επιθυμίες, τα ενδιαφέροντα και τις ανάγκες των σπουδαστών του προσαρμόζοντας ανάλογα, κάθε φορά, τις υπηρεσίες που προσφέρει. (Kotler & Fox, 1995. Τόκας, 2005)

Οι εκπαιδευτικοί οργανισμοί που αναγνωρίζουν την ανάγκη του μάρκετινγκ, αναζητούν σε αυτό πιθανές λύσεις, είναι αυτοί που έχουν προβλήματα με την προσέλκυση και τη διατήρηση των σπουδαστών τους, με την συγκέντρωση πόρων, με το προσωπικό τους, με τους ανταγωνιστές τους, με νέες ανάγκες των σπουδαστών τους, κ.α.. (Tomkonick et al, 2008)

Η έμφαση στην παρούσα εργασία δίνεται στην υιοθέτηση της φιλοσοφίας μάρκετινγκ ως το επιστημονικό εργαλείο στα χέρια της διοίκησης ενός εκπαιδευτικού οργανισμού και συγκεκριμένα της Ελληνικής Βιοτεχνικής Εταιρείας – Διπλαρείου Σχολής.

Κίνητρο αυτής της διπλωματικής εργασίας αποτελούν οι απαιτήσεις που εμφανίζονται στην εποχή μας για ουσιαστικές και ποιοτικές υπηρεσίες εκπαίδευσης και κατάρτισης τις οποίες θα μπορεί να υποστηρίξει και στις οποίες θα μπορεί να επενδύσει ένας εκπαιδευτικός οργανισμός ώστε να ανταποκρίνεται πλήρως στις απαιτήσεις της

σύγχρονης αγοράς εργασίας λαμβάνοντας υπόψη τις διάφορες τεχνολογικές, οικονομικές και κοινωνικές εξελίξεις.

Η οικονομική κρίση στην Ελλάδα αποτελεί το σπουδαιότερο από τα εμπόδια σε ότι αφορά στην υιοθέτηση ενός στρατηγικού σχεδιασμού της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης. Κλάδοι σπουδών και επαγγέλματα που είχαν ζήτηση στο παρελθόν αρχίζουν πια να καταρρέουν λόγω της κρίσης. Νέες ανάγκες, νέες ευκαιρίες και νέα δεδομένα αναδύονται με αποτέλεσμα τη δημιουργία ή την ανάπτυξη νέων κλάδων και επαγγελμάτων. Την ίδια στιγμή, εκπαιδευτικοί πλήττονται από την μία οικονομικά με συνεχείς μισθολογικές μειώσεις, από την άλλη εργασιακά με τις καταργήσεις σχολικών μονάδων, Τομέων και Ειδικοτήτων. Η αποτυχία εφαρμογής ενός συστήματος αξιολόγησης αποτελεί αρνητικό παράγοντα για την υιοθέτηση νέων στρατηγικών. Καλές πρακτικές όπως η περίπτωση της Ελληνικής Βιοτεχνικής Εταιρείας – Διπλαρείου Σχολής μπορούν να βοηθήσουν την διοίκηση της ελληνικής εκπαίδευσης σε μία κατεύθυνση προς την ποιότητα των παρεχόμενων εκπαιδευτικών υπηρεσιών, την αντιμετώπιση του εκπαιδευτικού οργανισμού ως αυτόνομου οργανισμού ο οποίος θα μπορεί να διαμορφώνει το εκπαιδευτικό του πρόγραμμα προσαρμοσμένο στους σπουδαστές του και τις ανάγκες τους, το οποίο και θα υλοποιεί, με τη συνεργασία όλων των εμπλεκομένων στη λειτουργία του, ατόμων και φορέων. Η διοίκηση του κάθε εκπαιδευτικού οργανισμού πρέπει να προβεί σε ενέργειες και να πάρει άμεσα αποφάσεις που θα συντελέσουν στη βελτίωση της ποιότητας των υπηρεσιών που προσφέρει, καθώς και στην ικανοποίηση των σπουδαστών του.

Σκοπός της εργασίας είναι τα αποτελέσματα της να μπορούν να αξιοποιηθούν από ένα ευρύ κοινό: σπουδαστές, αποφοίτους, συμβούλους επαγγελματικού προσανατολισμού, εκπαιδευτικούς, διοικητικά στελέχη, γονείς, επιχειρηματίες και κάθε ενδιαφερόμενο. Επίσης απώτερος σκοπός της είναι να συμβάλει αποτελεσματικά στην υιοθέτηση του Μάρκετινγκ ως εργαλείο για την αναβάθμιση της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών που προσφέρει το Ελληνικό εκπαιδευτικό σύστημα, σήμερα σε μία εποχή με την έντονη πολιτικοοικονομική και κοινωνική κρίση.

Η παρούσα διπλωματική εργασία έχει ως στόχους:

- να προσδιοριστούν οι παράγοντες εκείνοι που επηρεάζουν τις επαγγελματικές και τις εκπαιδευτικές επιλογές των μαθητών.

- να αποσαφηνιστεί η σύνδεση της απόκτησης επαγγελματικών προσόντων με την αγορά εργασίας.
- να προσδιοριστούν οι τάσεις της αγοράς εργασίας οι ανάγκες για δεξιότητες και οι προοπτικές των επιμέρους επαγγελμάτων στο μέλλον.
- να αποσαφηνιστεί το μάρκετινγκ της εκπαίδευσης και κατά πόσο να βοηθήσει την διοίκηση ενός εκπαιδευτικού οργανισμού
- να καταγραφούν οι απόψεις των σπουδαστών και αποφοίτων της Ελληνικής Βιοτεχνικής Εταιρείας – Διπλαρείου Σχολής όσο αναφορά την επιλογή σπουδών, την ικανοποίηση τους από αυτές και την επαγγελματική τους σταδιοδρομία.
- να καταγραφούν οι αντιλήψεις και τα χαρακτηριστικά, που αποδίδουν τα Διοικητικά Στελέχη και οι Εκπαιδευτικοί της Ελληνικής Βιοτεχνικής Εταιρείας – Διπλαρείου Σχολής στην έννοια του μάρκετινγκ αλλά και την εμπλοκή του στην λειτουργία του οργανισμού.
- να αποτυπωθούν οι απόψεις των Διοικητικών Στελεχών και Εκπαιδευτικών της Ελληνικής Βιοτεχνικής Εταιρείας – Διπλαρείου Σχολής για τις γνώσεις, δεξιότητες, επαγγέλματα που θα μπορεί στο μέλλον να υποστηρίξει ο οργανισμός.

Για την αποτύπωση των αντιλήψεων και των στάσεων των σπουδαστών και αποφοίτων των Σχολών της Ελληνικής Βιοτεχνικής Εταιρείας – Διπλαρείου Σχολής επιλέχτηκε η ποσοτική προσέγγιση. Ενώ για την αποτύπωση των απόψεων και στάσεων των Διοικητικών Στελεχών και Εκπαιδευτικών της Ελληνικής Βιοτεχνικής Εταιρείας – Διπλαρείου Σχολής, επιλέχτηκε η ποιοτική προσέγγιση.

Για τη διεξαγωγή της ποσοτικής έρευνας σχεδιάστηκε ερωτηματολόγιο το οποίο αφορούσε αποκλειστικά σπουδαστές και απόφοιτους της Ελληνικής Βιοτεχνικής Εταιρείας – Διπλαρείου Σχολής. Το δείγμα της έρευνας αποτελούν 195 σπουδαστές και απόφοιτοι της Σχολής.

Για τη διεξαγωγή της ποιοτικής έρευνας σχεδιάστηκε οδηγός συνέντευξης με τον οποίο επιχειρείται να καταγραφούν οι αντιλήψεις και οι στάσεις 7 Διοικητικών Στελεχών και Εκπαιδευτικών της Ελληνικής Βιοτεχνικής Εταιρείας – Διπλαρείου Σχολής.

Η εργασία περιλαμβάνει τρία μέρη, την βιβλιογραφική προσέγγιση, την εμπειρική προσέγγιση και τα συμπεράσματα.

Το 1^ο μέρος (βιβλιογραφική προσέγγιση) το οποίο αποτελεί και το θεωρητικό πλαίσιο της εργασίας αποτελείται από τρία κεφάλαια.

Στο πρώτο κεφάλαιο δίνονται οι ορισμοί των εννοιών «εκπαίδευσης» και «κατάρτισης».

Δίνεται ιδιαίτερη έμφαση στην επαγγελματική εκπαίδευση (σημασία, οφέλη κ.α.).

Στο δεύτερο κεφάλαιο γίνεται αναφορά στους παράγοντες που επηρεάζουν τις επαγγελματικές και εκπαιδευτικές επιλογές των σπουδαστών, που επηρεάζουν την ικανοποίηση των σπουδαστών από τις σπουδές τους καθώς και στην σχέση που υπάρχει μεταξύ εκπαίδευσης και αγοράς εργασίας.

Στο τρίτο κεφάλαιο γίνεται μια πολύπλευρη προσέγγιση του μάρκετινγκ και ειδικότερα του μάρκετινγκ των εκπαιδευτικών οργανισμών και των Μ.Κ.Ο.. Επίσης γίνεται εισαγωγή του αναγνώστη στην μελέτη περίπτωσης της εργασίας δηλαδή την ``Ελληνική Βιοτεχνική Εταιρεία – Διπλάρειο Σχολή`` (ιστορική διαδρομή, θεσμικό πλαίσιο λειτουργίας, σημαντικότερα ορόσημα, κ.α.).

Το 2^ο μέρος (εμπειρική προσέγγιση) αποτελείται από δύο κεφάλαια (το τέταρτο και το πέμπτο).

Στο τέταρτο κεφάλαιο περιγράφεται η ταυτότητα της έρευνας. Καθορίζονται και θέτονται τα ερευνητικά ερωτήματα, η επιλογή του δείγματος και ο τρόπος συγκέντρωσης και ανάλυσης των δεδομένων, περιγράφονται τα ερευνητικά εργαλεία (ερωτηματολόγιο και οδηγός συνεντεύξεων) που σχεδιάστηκαν για τους σκοπούς της έρευνας.

Στο πέμπτο κεφάλαιο παρουσιάζονται τα αποτελέσματα που προέκυψαν από την επεξεργασία και ανάλυση των δεδομένων της ποσοτικής και ποιοτικής έρευνας.

Στο 3^ο (συμπεράσματα) και τελευταίο μέρος της εργασίας περιλαμβάνονται τα συμπεράσματα που προέκυψαν, οι περιορισμοί της έρευνας καθώς και οι προτάσεις για περαιτέρω έρευνα. Και τέλος ακολουθούν: η ελληνική και η ξενόγλωσση βιβλιογραφία/αρθρογραφία που χρησιμοποιήθηκε καθώς και τα παραρτήματα.

ΜΕΡΟΣ 1^ο ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1^ο : Εκπαίδευση, Κατάρτιση και Επαγγελματική Εκπαίδευση

Στο κεφάλαιο θα δοθούν οι ορισμοί των εννοιών της «εκπαίδευσης» και «κατάρτισης». Επίσης θα παρουσιαστεί η «επαγγελματική εκπαίδευση», προκειμένου να καταστεί ευκολότερο στον αναγνώστη να κατανοήσει τα οφέλη, τη συμβολή και τη μεγάλη σημασία της στην κοινωνική, πολιτιστική και οικονομική ανάπτυξη του ατόμου αλλά και της χώρας.

1.1 Έννοια «Εκπαίδευσης»

«Εκπαίδευση είναι η οργανωμένη διαδικασία μάθησης που στοχεύει στην απόκτηση γνώσεων και ικανοτήτων για ένα ορισμένο σκοπό. Στόχος της είναι η μεταφορά γνώσεων ή δεξιοτήτων από έναν πομπό, δηλαδή τον εκπαιδευτή, σε έναν δέκτη, δηλαδή τον εκπαιδευόμενο, μέσω μιας τυπικής διαδικασίας που ονομάζουμε διδασκαλία». (Παπαλεξανδρή & Μπουραντάς, 2003:266)

Ως εκπαίδευση ορίζονται οι ενέργειες, της πολιτείας, της κοινωνίας, ακόμη και ατόμων, μέσω των οποίων επιδιώκεται, με βάση κάποιο αρχικό προγραμματισμό, η μετάδοση κάποιων θεωρητικών, πρακτικών και τεχνικών γνώσεων. (Πεσματζόγλου, 1987. Σαΐτης, 2005)

Εκπαίδευση είναι μία διαδικασία μέσω της οποίας μεταδίδονται γνώσεις και δεξιότητες σε άτομα, τα οποία θα τους βοηθήσουν στην επαγγελματική τους αποκατάσταση. (Σαΐτη, 2000)

1.2. Μορφές Εκπαίδευσης

Η γενική τυπολογία για τις μορφές της εκπαίδευσης είναι η ακόλουθη (Coombs & Ahmed 1974 cited by Καραλής 2004: 2):

«Τυπική εκπαίδευση: το θεσμοθετημένο, ιεραρχικά δομημένο και χρονικά διαβαθμισμένο εκπαιδευτικό σύστημα από την πρωτοβάθμια εκπαίδευση έως το πανεπιστήμιο.

Μη-τυπική εκπαίδευση: στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνεται κάθε οργανωμένη εκπαιδευτική δραστηριότητα εκτός του τυπικού εκπαιδευτικού συστήματος, είτε μεμονωμένη είτε ως μέρος μιας ευρύτερης δραστηριότητας, που στοχεύει σε συγκεκριμένο κοινό και έχει συγκεκριμένους εκπαιδευτικούς στόχους.

Άτυπη εκπαίδευση: η δια Βίου διαδικασία, όπου το κάθε άτομο συγκεντρώνει και διαμορφώνει γνώσεις, ικανότητες, στάσεις και αξίες, από την καθημερινή εμπειρία του και την επίδραση του κοινωνικού περιβάλλοντος (επίδραση από την οικογένεια, τη γειτονιά, την εργασία, την ψυχαγωγία, τις κοινωνικές συναναστροφές, την αγορά εργασίας, τα μέσα μαζικής επικοινωνίας κ.τ.λ.)».

1.3. Τομείς που βελτιώνει η εκπαίδευση

Οι τομείς οι οποίοι μπορούν να βελτιωθούν μέσω της εκπαίδευσης είναι οι παρακάτω (Παπαλεξανδρή & Μπουραντάς, 2003: 267):

«**Γνώσεις (Knowledge).** Βελτίωση του αποθέματος των παρατηρήσεων, των γεγονότων και των πληροφοριών.

Δεξιότητες (Skills). Ανάπτυξη και βελτίωση των διανοητικών και διαπροσωπικών δεξιοτήτων, ώστε να αυξηθεί η αποτελεσματικότητα της δράσης του εκπαιδευόμενου όπως π.χ. ικανότητα λήψης αποφάσεων, χειρισμού προβλημάτων και διαπροσωπικής επικοινωνίας.

Στάσεις (Attitudes). Τροποποίηση της συμπεριφοράς, ώστε να γίνει αποτελεσματικότερος ο τρόπος με τον οποίο οι εκπαιδευόμενοι ανταποκρίνονται σε διάφορους παράγοντες του περιβάλλοντος. Στάσεις απέναντι σε εκπαιδευτικούς και συναδέλφους, ανοχή σε πολιτιστικές διαφορές, εμπιστοσύνη στον εαυτό μας, επιθυμία ανάληψης ευθυνών.

Ικανότητες (Competencies). Όρος που συναντάται τα τελευταία χρόνια και περιλαμβάνει το σύνολο των χαρακτηριστικών, γνώσεων, ικανοτήτων που απαιτούνται για την επιτυχή εκτέλεση μιας εργασίας».

1.4. Οφέλη της εκπαίδευσης

Τα οφέλη από την εκπαίδευση είναι πάρα πολλά και θα μπορούσαν να ομαδοποιηθούν, ανάλογα με το τι έχουν σχέση. Τα οφέλη που έχουν σχέση με την απόκτηση περισσότερης εκπαίδευσης, με την καλλιέργεια των ικανοτήτων του ατόμου, ονομάζονται **άμεσα**. Τα οφέλη που έχουν σχέση για παράδειγμα με τις καλύτερες συνθήκες που απολαμβάνουν οι περισσότερο μορφωμένοι σε έναν χώρο εργασίας, ονομάζονται **έμμεσα**. Τα οφέλη της εκπαίδευσης που απολαμβάνονται από τα άτομα ονομάζονται **ιδιωτικά**, ενώ αυτά που απολαμβάνονται από διάφορες κοινωνικές ομάδες ονομάζονται **κοινωνικά**. (Βάθη, 2011)

1.5. Κατάρτιση και επαγγελματική εκπαίδευση

«Ως κατάρτιση θεωρείται η εξειδικευμένη μαθησιακή δραστηριότητα που προετοιμάζει κάποιον να αναλάβει ένα ρόλο ή ένα έργο, συνήθως μέσα σε επαγγελματικό πλαίσιο». (Δόκου, 2007:2)

«Ο όρος κατάρτιση, τονίζει τον τεχνικό ή εισαγωγικό χαρακτήρα της εκπαίδευσης και αναφέρεται σε προσωπικό βάσης ή σε νεοεισερχόμενους». (Παπαλεξανδρή & Μπουραντάς, 2003: 267)

«Επαγγελματική εκπαίδευση είναι η ευρύτερη κατηγορία της εκπαίδευσης η οποία αποβλέπει στον εκσυγχρονισμό των επαγγελματικών γνώσεων, στην αναβάθμιση των προσόντων και στην διαφοροποίηση των επαγγελματικών ρόλων των εργαζομένων». (Καψάλης & Παπασταμάτης, 2002:23)

«Η επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση αναφέρεται στις οργανωμένες δραστηριότητες – είτε αυτές οδηγούν στην κατάκτηση ενός τίτλου είτε όχι – οι οποίες ως στόχο τους έχουν να προσφέρουν στα άτομα γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες που είναι αναγκαίες και επαρκούν με σκοπό αυτοί να φέρουν εις πέρας μια εργασία ή να ασκήσουν ένα επάγγελμα ή να προσαρμόσουν τις δεξιότητές τους σε μεταβαλλόμενες απαιτήσεις».(Cedefop, 2001:3)

1.6. Στόχοι της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης

Η επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση επιδιώκει (Δόκου, 2007:3):

«- Να προσφέρει γνώσεις που συνδυάζουν τη γενική παιδεία με τις βασικές τεχνικές και επαγγελματικές γνώσεις και δεξιότητες.

- Να προσφέρει βασικές επαγγελματικές γνώσεις και δεξιότητες σε ειδικότητες και εξειδικεύσεις με στόχο την ένταξη, επανένταξη, επαγγελματική κινητικότητα και εξέλιξη του ανθρώπινου δυναμικού στην αγορά εργασίας, καθώς και την επαγγελματική ανέλιξή του.

- Να προσφέρει αρχική κατάρτιση ή και συνεχιζόμενη κατάρτιση η οποία συμπληρώνει, εκσυγχρονίζει ή και αναβαθμίζει γνώσεις και δεξιότητες που αποκτήθηκαν από τα άλλα συστήματα επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης ή και από επαγγελματική εμπειρία με στόχους την ένταξη στην αγορά εργασίας, τη διασφάλιση της εργασίας, την επαγγελματική ανέλιξη και την προσωπική ανάπτυξη».

1.7. Τα οφέλη της Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης

Η Επαγγελματική Εκπαίδευση και Κατάρτιση μπορεί να διαφέρει σημαντικά μεταξύ των ευρωπαϊκών χωρών τόσο στην οργάνωση όσο και στο κύρος. Παρά όμως τις διαφορές, έρευνες δείχνουν ότι τα οικονομικά και κοινωνικά οφέλη που μπορεί να προσφέρει είναι κοινά για όλες τις χώρες όπως παρουσιάζονται στο παρακάτω σχήμα. (Cedefop, 2011)

Σχήμα 1.1 : Οφέλη της Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης

Πηγή: (Ευρωπαϊκό Κέντρο για την Ανάπτυξη της επαγγελματικής Κατάρτισης 2011)

1.7.1. Οφέλη για την κοινωνία

Πάρα πολλά είναι τα οφέλη της Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης για την κοινωνία. Θετική είναι η επίδραση της στην ένταξη διαφόρων ομάδων, όπου εξαιτίας του χαμηλού κοινωνικό οικονομικού υπόβαθρου και των χαμηλών επιπέδων εκπαίδευσης τους, έχουν ήδη αποκλεισθεί ή κινδυνεύουν να αποκλεισθούν από την εκπαίδευση και την αγορά εργασίας. Χαρακτηρίζεται από πιο εύκολη πρόσβαση σε σχέση με τα υπόλοιπα είδη εκπαίδευσης, ενώ παράλληλα προσφέρει την ευκαιρία σε άτομα με μειωμένα προσόντα να αποκτήσουν κάποια προσόντα. Επιπλέον είναι περισσότερο ελκυστική για κάποιες συγκεκριμένες ομάδες σε σχέση με τη γενική εκπαίδευση. Κάτι τέτοιο μπορεί και να οφείλεται στο γεγονός ότι η Επαγγελματική Εκπαίδευση και Κατάρτιση βρίσκεται πιο κοντά στην αγορά εργασίας και συνήθως έχει περισσότερα πρακτικά μαθήματα παρά θεωρητικά. Έτσι η Επαγγελματική Εκπαίδευση

και Κατάρτιση μπορεί να αποφέρει τα ίδια οφέλη με την γενική εκπαίδευση, όπως για παράδειγμα καλύτερη υγεία, μείωση της εγκληματικότητας και αύξηση της συμμετοχής στην κοινωνία των πολιτών κ.α.. (Cedefop, 2011)

1.7.2. Οφέλη για τις επιχειρήσεις

Η Επαγγελματική Εκπαίδευση και Κατάρτιση παρέχει επίσης πολλά οφέλη στον χώρο εργασίας από τα οποία μπορούν να επωφεληθούν τόσο εργοδότες όσο και εργαζόμενοι. Παρέχει όχι μόνο γνώσεις και δεξιότητες, αλλά και κίνητρα βελτιώνοντας έτσι το περιεχόμενο και την ποιότητα της εργασίας. Βοηθά στην επίτευξη μεγαλύτερης οργανωσιακής απόδοσης σε συνδυασμό με πρακτικές ανθρώπινου δυναμικού. Οι εργαζόμενοι δεν χρησιμοποιούν απλά πιο αποτελεσματικά τις γνώσεις και τις δεξιότητες που απέκτησαν, αλλά έχουν περισσότερα κίνητρα και είναι περισσότερο αφοσιωμένοι στην επίτευξη των στόχων της επιχείρησης. (Cedefop, 2011)

1.7.3. Οφέλη για τα άτομα

Η Επαγγελματική Εκπαίδευση και Κατάρτιση συμβάλλει στην μείωση του ποσοστού ανεργίας και στην αύξηση της οικονομικής ανάπτυξης μιας και βελτιώνει τις επαγγελματικές προοπτικές των εργαζομένων. Οι αποδόσεις της, σε επίπεδο μισθών, είναι αντίστοιχες με αυτές της γενικής εκπαίδευσης. Από οικονομική άποψη δεν υπάρχει λόγος τα δύο είδη εκπαίδευσης να αποφέρουν διαφορετικές αποδόσεις. Η Γενική εκπαίδευση και η Επαγγελματική Εκπαίδευση και Κατάρτιση καλύπτουν τις ανάγκες εργαζομένων με διαφορετικές ικανότητες και προτιμήσεις και εφόσον η αγορά εργασίας έχει ανάγκη από διαφορετικές δεξιότητες, οι αποδόσεις θα πρέπει να είναι ίδιες. (Cedefop, 2011)

1.8. Κίνητρα που ωθούν στην επιλογή της Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης

Οι παράγοντες που ωθούν τους σπουδαστές να φοιτήσουν σε Σχολές Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης είναι (Συμεού, Μαρκάτζης & Ευθυμίου, 2004):

- Οι περισσότεροι μαθητές δήλωσαν ότι επέλεξαν να φοιτήσουν σε Σχολή Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης γιατί τους ενδιέφερε ο συγκεκριμένος κλάδος. Το ενδιαφέρον τους αυτό ήταν λόγω των κλίσεων τους σε πρακτικά θέματα,

των ευκαιριών εύρεσης εργασίας στο μέλλον και της προοπτικής συνέχισης των σπουδών τους στον ίδιο κλάδο.

- Η χαμηλή σχολική επίδοση ήταν ένας βασικός λόγος επιλογής μίας Σχολής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης κυρίως για τους μαθητές της πρακτικής κατεύθυνσης.
- Τα εργαστηριακά – πρακτικά μαθήματα προσφέρουν μεγαλύτερη ικανοποίηση στους μαθητές παρά τα θεωρητικά κυρίως, σύμφωνα με την άποψη των μαθητών, διότι οι εκπαιδευτικοί μένουν προσκολλημένοι σε παραδοσιακές μορφές διδασκαλίας με ελάχιστη εμπλοκή των ίδιων των μαθητών και χρήση σύγχρονων μεθόδων.

Έχει διαπιστωθεί ότι ο σημαντικότερος παράγοντας που επηρεάζει στην επιλογή μίας Σχολής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης σε σχέση με μία σχολή ανώτερης εκπαιδευτικής βαθμίδας είναι το προσωπικό ενδιαφέρον των σπουδαστών για κάποιο συγκεκριμένο κλάδο. Ακολουθούν οι μελλοντικές ευκαιρίες απασχόλησης, τα πρακτικά μαθήματα σε σχέση με τα θεωρητικά, η φήμη και εικόνα του οργανισμού, η απόσταση από τον τόπο κατοικίας, τα πιο χαμηλά δίδακτρα και τέλος η σχετικά μικρή διάρκεια των σπουδών. (Eurobarometer, 2011)

1.9. Το μαθητικό δυναμικό της Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης

Εξετάζοντας το μαθητικό δυναμικό της Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης διακρίνονται τρεις κατηγορίες μαθητών (Πάγκαλος, 2011):

- Οι μαθητές εκείνοι που επιθυμούν να ακολουθήσουν το επάγγελμα της ειδικότητας που έχουν επιλέξει, είτε γιατί αυτό το επάγγελμα το κάνουν και οι γονείς τους, είτε γιατί έχουν ήδη αντίστοιχη εργασιακή εμπειρία.
- Οι μαθητές εκείνοι που έχουν ως σκοπό την εισαγωγή τους σε κάποιο ΑΤΕΙ και θεωρούν ότι η εισαγωγή τους σε αυτό θα είναι πιο εύκολη και σίγουρη μέσα από την φοίτησή τους σε κάποιο ΕΠΑΛ, παρακολουθώντας την ανάλογη ειδικότητα.
- Οι μαθητές εκείνοι που το ίδιο το εκπαιδευτικό σύστημα τους χαρακτηρίζει «αδύνατους» και παρουσιάζουν συνήθως μειωμένη επίδοση και ενδιαφέρον για μάθηση ή έχουν κάποιες μαθησιακές δυσκολίες.

Συχνά λέγεται ότι στην Επαγγελματική Εκπαίδευση και Κατάρτιση καταλήγουν παιδιά οικογενειών με χαμηλό κοινωνικοοικονομικό υπόβαθρο, τα οποία παρουσιάζουν περιορισμένη αντιληπτική ικανότητα. Αυτό όμως δεν ισχύει διότι στην πραγματικότητα οι μαθητές που επιλέγουν την Επαγγελματική Εκπαίδευση και Κατάρτιση είναι εκείνοι που έχουν πολύ καλύτερες επιδόσεις στην εφαρμοσμένη γνώση από ότι στα μαθήματα γενικής παιδείας. (Αργυρίου & Γατσώρης, 2012)

Τα παιδιά που προέρχονται από οικογένειες με χαμηλό κοινωνικοοικονομικό και μορφωτικό επίπεδο δεν εκδηλώνουν της επιθυμία να σπουδάσουν αλλά επιθυμούν την είσοδό τους σε Επαγγελματικούς χώρους. (Ανδριανουπολίτης, 2011)

1.10. Η νομοθετική διαδρομή της Επαγγελματικής Εκπαίδευσης στην Ελλάδα

«Από τη σύσταση του Ελληνικού κράτους έως και τις αρχές του 20ου αιώνα, η τεχνική και επαγγελματική εκπαίδευση αντιμετωπίζεται αποσπασματικά, χωρίς νομοθετικό πλαίσιο και χωρίς συγκεκριμένες κατευθύνσεις. Τα λίγα σχολεία που παρέχουν τέτοιου είδους εκπαίδευση, λειτουργούν σε ένα πλαίσιο "αυτονομίας". Αυτό θα αλλάξει το 1931 όπου γίνεται η πρώτη προσπάθεια για τη συστηματική και συνολική θεώρηση της τεχνικής και επαγγελματικής εκπαίδευσης.» (Ιακωβίδης 1997 cited by Παϊδούση 2014: 18)

Έτσι με τον Νόμο 5179/31, θα τεθούν οι βάσεις και θα καθορισθούν ζητήματα και θέματα για τη λειτουργία της επαγγελματικής εκπαίδευσης, για τη θεωρητική και πρακτική οργάνωση και διδασκαλία της, τη διαβάθμιση των επιπέδων σπουδών, της σύνδεσής της με τις ανάγκες της οικονομίας και για το ποιος θα έχει την δυνατότητα να ιδρύσει τεχνικές σχολές. Μετά το τέλος του 2ου Παγκόσμιου Πόλεμου, η ελληνική οικονομία και κοινωνία βρίσκεται σε μία κατάσταση με πολλαπλές ανάγκες και απαιτήσεις, η οποία θα επηρεάσει και το πλαίσιο της επαγγελματικής και τεχνικής εκπαίδευσης. Με το Β.Δ. «Περί εκπαιδύσεως μαθητών – τεχνιτών», Αρ.3/06.06.52 (ΦΕΚ157/Α) ιδρύονται, «Σχολές Μαθητείας», ή «Τεχνικές Σχολές Μαθητείας». Το πτυχίο των αποφοίτων από τις σχολές αυτές πιστοποιείται και αναγνωρίζεται από την ελληνική πολιτεία.

Κάτω από την πίεση των τεχνολογικών και οικονομικών εξελίξεων του 1959, με το Ν.Δ. 3971/1959, γίνεται μία προσπάθεια για μία πιο οργανωμένη στροφή προς την τεχνική εκπαίδευση. Επίσης, με το νόμο αυτό στο Υπουργείο Παιδείας, συστήνεται για πρώτη φορά, Γενική Διεύθυνση Επαγγελματικής Εκπαίδευσης, ενώ έχει συζητηθεί και έχουν τεθεί οι βάσεις για δημιουργία της Σχολής Εκπαιδευτικών Λειτουργών Τεχνικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης» της σημερινής ΣΕΛΕΤΕ.

Το 1965 είναι ένας άλλο σημαντικό ορόσημο στην νομοθετική διαδρομή, της τεχνικής και επαγγελματικής εκπαίδευσης στην Ελλάδα. Μιλάμε για την κατάθεση του νομοσχεδίου στο πλαίσιο της εκπαιδευτικής μεταρρύθμισης με τον τίτλο «Περί Τεχνικής Εκπαιδευσεως». Όμως, οι πολιτικές εξελίξεις, του 1967, θα προλάβουν και θα σταματήσουν την οποιαδήποτε προσπάθεια εφαρμογής των προτάσεων αυτών. Κατά τη μεταπολίτευση το 1977 θα γίνει μια νέα προσπάθεια, μπας και μπορέσει η τεχνική επαγγελματική εκπαίδευση να ακολουθήσει τις εξελίξεις της εποχής. Θα ψηφισθεί ο Νόμος 576/1977, για την Τεχνική και Επαγγελματική Εκπαίδευση, όπου σύμφωνα με το νόμο αυτό οι απόφοιτοι του Γυμνασίου μπορούν να φοιτήσουν χωρίς εξετάσεις σε μια τεχνική ή επαγγελματική σχολή ή με εξετάσεις να εγγραφούν σε ένα τεχνικό λύκειο, το οποίο θεωρείται ισότιμο με το γενικό λύκειο.

Το 1985, οχτώ χρόνια αργότερα, στα πλαίσια εκσυγχρονισμού του εκπαιδευτικού συστήματος, σύμφωνα με το άρθρο 9, του νόμου 1566/1985 αυτού, οι Σχολές Μαθητείας του ΟΑΕΔ, θα ενταχθούν στο δεύτερο κύκλο της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης ως τεχνικά επαγγελματικά λύκεια (ΤΕΛ) και τεχνικές επαγγελματικές σχολές (ΤΕΣ).

Το 1998 με το Νόμο 2640/98 (ΦΕΚ 206/Α) ρυθμίζεται πλήρως το θεσμικό πλαίσιο των Τεχνικών Επαγγελματικών Εκπαιδευτηρίων (Τ.Ε.Ε.).

Το 2006 τα Τ.Ε.Ε. θα δώσουν τη θέση τους, με το Νόμο 3475/2006, στα Επαγγελματικά Λύκεια (ΕΠΑ.Λ.) και στις Επαγγελματικές Σχολές (ΕΠΑ.Σ.).

Το 2013 η πλέον δηλαδή πιο πρόσφατη αλλαγή που σημειώθηκε στη δευτεροβάθμια επαγγελματική εκπαίδευση με το Νόμο 4186/13. Με αυτό το Νόμο η επαγγελματική εκπαίδευση παρέχεται πλέον μόνο από τα Επαγγελματικά Λύκεια (ΕΠΑ.Λ), καταργούνται δηλαδή οι Επαγγελματικές Σχολές (ΕΠΑΣ), ενώ εισάγεται για πρώτη φορά η δυνατότητα «Μαθητείας» σε μεταδευτεροβάθμιο επίπεδο. Έτσι διαμορφώνονται δύο βασικοί κύκλοι σπουδών επαγγελματικής τυπικής εκπαίδευσης (Σχήμα 1.2):

α. ο «Δευτεροβάθμιος Κύκλος Σπουδών» και

β. ο «Μεταδευτεροβάθμιος κύκλος σπουδών» ή «Τάξη Μαθητείας».

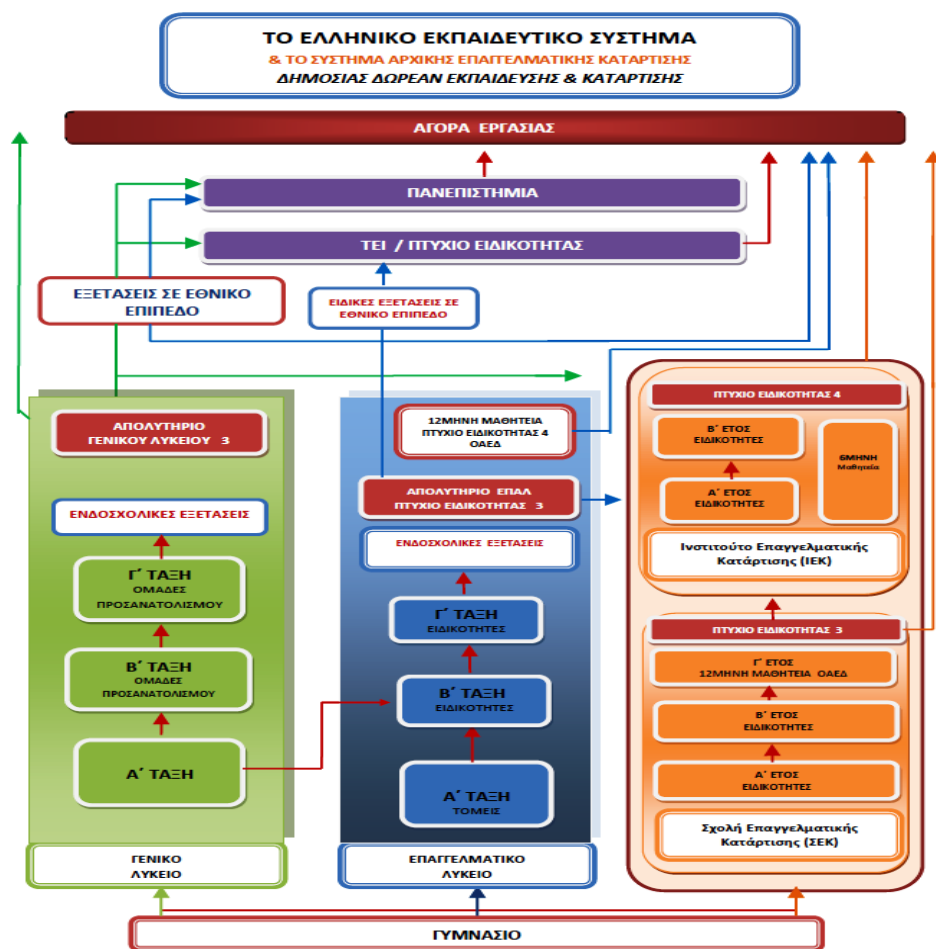
Μία άλλη σημαντική αλλαγή που επήλθε, σχεδόν, ταυτόχρονα με τη ψήφιση του Νόμου 4186/13 στην τυπική δευτεροβάθμια επαγγελματική εκπαίδευση είναι και η κατάργηση 46 ειδικοτήτων της Τεχνικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης, από τις

συνολικά 110 ειδικότητες. Οι περισσότερες από αυτές τις ειδικότητες αφορούσαν επαγγέλματα υγείας και οι υπόλοιπες ειδικότητες αισθητικής, κομμωτικής και γραφικών τεχνών. Οι περισσότερες από τις καταργούμενες ειδικότητες μεταφέρθηκαν (ή και διατηρήθηκαν) στις Σχολές Επαγγελματικής Κατάρτισης (Σ.Ε.Κ), για τους αποφοίτους του γυμνασίου και στα Ι.Ε.Κ για τους απόφοιτους της ανώτερης δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης.

Καθιερώνονται οι ακόλουθοι τίτλοι επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης (Παϊδούση, 2014):

- α. Πτυχίο Γενικού Λυκείου επιπέδου 3, που χορηγείται στους αποφοίτους των Γενικών Λυκείων (Γ.Ε.Λ.),
- β. Πτυχίο Επαγγελματικής Ειδικότητας επιπέδου 3, που χορηγείται στους αποφοίτους της Γ΄ Τάξης των Επαγγελματικών Λυκείων (ΕΠΑ.Λ.),
- γ. Πτυχίο Επαγγελματικής Ειδικότητας επιπέδου 3, που χορηγείται στους αποφοίτους των Σχολών Επαγγελματικής Κατάρτισης (Σ.Ε.Κ.),
- δ. Πτυχίο Επαγγελματικής Ειδικότητας επιπέδου 4, που χορηγείται στους αποφοίτους της Τάξης Μαθητείας των Επαγγελματικών Λυκείων (ΕΠΑ.Λ.),
- ε. Δίπλωμα Επαγγελματικής Ειδικότητας επιπέδου 4, που χορηγείται στους αποφοίτους Ι.Ε.Κ..

Σχήμα 1.2 :Το Ελληνικό Εκπαιδευτικό Σύστημα & το Σύστημα Αρχικής Επαγγελματικής Κατάρτισης

Πηγή: Υπουργείο παιδείας (2013)

1.11. Κριτική αποτίμηση των μεταρρυθμίσεων των τελευταίων δεκαετιών

Το θεσμικό πλαίσιο για την επαγγελματική εκπαίδευση στην Ελλάδα δημιουργήθηκε για πρώτη φορά με το Ν.Δ. 3971/1959. Στα επόμενα πενήντα πέντε χρόνια το νομοθετικό πλαίσιο άλλαξε πέντε φορές με τους υπ' αριθ. Νόμους: 576/1977, 1566/1985, 2640/1998, 3475/2006 και 4186/2013. Παρακάτω θα επιχειρηθεί μια κριτική όλων αυτών των μεταρρυθμίσεων. Εξετάζοντας τις παραπάνω μεταρρυθμίσεις εύκολα θα διαπιστώσει κανείς ότι η πρώτη δουλειά αυτών που τις προώθησαν ήταν η μετονομασία των επαγγελματικών σχολών (από ΤΕΛ/ΤΕΣ σε ΤΕΕ, μετά σε ΕΠΑΛ/ΕΠΑΣ, ΕΠΑΛ/ΣΕΚ). Παρατηρούμε πως επρόκειτο περισσότερο για αλλαγές επιφανειακές, παρά για σχέδια μίας εκπαιδευτικής πολιτικής με συγκεκριμένους στόχους, που να στηρίζονται και να τεκμηριώνονται πάνω σε επιστημονικά δεδομένα. Για την υλοποίηση δε των παραπάνω μεταρρυθμίσεων τα απαραίτητα προεδρικά διατάγματα

καθυστερούσαν ή δεν εκδίδονταν ποτέ.

Η χαμηλή εκτίμηση των αρμοδίων για την επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση φαίνεται με τα παραδείγματα, που ακολουθούν (Ιωαννίδου & Σταύρου, 2013):

- 1) Στο οργανόγραμμα του Υπουργείου Παιδείας δείχνει ότι δεν υπάρχει αρμόδια υπηρεσία για την επαγγελματική εκπαίδευση, αντίστοιχη με εκείνη της γενικής εκπαίδευσης.
- 2) Σε κάθε μεταρρύθμιση της επαγγελματικής εκπαίδευσης έπρεπε να διασφαλιστεί η διευκόλυνση της μετάβασης κάποιων αποφοίτων της στην τριτοβάθμια εκπαίδευση (ΑΤΕΙ). Έτσι οι υπεύθυνοι κάθε φορά τόνιζαν με τον καλύτερο τρόπο την μειωμένη αξία των απολυτηρίων των επαγγελματικών σχολείων.
- 3) Οι απόφοιτοι των ΙΕΚ δε διαθέτουν πρόσβαση στην τριτοβάθμια εκπαίδευση αν και αναγνωρίζεται δια νόμου η διαπερατότητα ανάμεσα στο τυπικό εκπαιδευτικό σύστημα και στη μη τυπική εκπαίδευση , αυτή δεν εφαρμόζεται.
- 4) Στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση δεν υπάρχει ούτε ένα Πανεπιστήμιο ή Τμήμα ή Τομέας, που να έχει ως αντικείμενο το σχεδιασμό της επαγγελματικής εκπαίδευσης με αποτέλεσμα να παραμείνουν ελάχιστες οι σχετικές μελέτες και έρευνες επιστημονικού επιπέδου.
- 5) Στην αδυναμία της ελληνικής εκπαιδευτικής πολιτικής να επιχειρήσει διασύνδεση του συστήματος επαγγελματικής εκπαίδευσης με τον κόσμο της αγοράς εργασίας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2^ο : Επαγγελματικές επιλογές και σχέση εκπαίδευσης με αγοράς εργασίας

Μετά την αναφορά στην Επαγγελματική Εκπαίδευση και Κατάρτιση που έγινε στο προηγούμενο κεφάλαιο, θα συνεχίσουμε παρακάτω αναφέροντας τους παράγοντες που επηρεάζουν τις επαγγελματικές και εκπαιδευτικές επιλογές των μαθητών, την ικανοποίηση τους από τις σπουδές τους καθώς και την σχέση που υπάρχει μεταξύ εκπαίδευσης και αγοράς εργασίας.

2.1.Παράγοντες που επηρεάζουν τις επαγγελματικές ή/και εκπαιδευτικές επιλογές των μαθητών

Σε όλες τις κοινωνίες και σε όλες τις εποχές το επάγγελμα αποτέλεσε κεντρικό σημείο αναφοράς για τον άνθρωπο και έχει άμεση σχέση με την κάλυψη των αναγκών του (υλικών, συναισθηματικών και ψυχολογικών). Η επιλογή του επαγγέλματος δηλαδή οι ενέργειες εκείνες που πρέπει να κάνει ένα άτομο έτσι ώστε να αποκτήσει κάποια προσόντα, για να ασκήσει κάποιο επάγγελμα, αποτελεί μία ατομική επιλογή αλλά συχνά είναι πιθανό να επηρεάζεται και από πολλούς άλλους παράγοντες. (Κασσιμάτη, 1989 cited by Λυσιώτου Χ`Χαμπή 2011)

Στη διαδικασία λήψης οποιαδήποτε απόφασης, για το επαγγελματικό - εκπαιδευτικό μέλλον του ατόμου, επιδρούν πάρα πολλοί παράγοντες και πολλά πρόσωπα. (Bright, et al. 2005 cited by Λυσιώτου Χ`Χαμπή 2011)

Οι παράγοντες που επηρεάζουν τα άτομα να επιλέξουν κάποιο επάγγελμα χαρακτηρίζονται ως (Τσιαπαρίκου, 2014):

1. Ενδογενείς:

- Γενετικοί (φύλο, φυσιολογία, κληρονομικότητα, φυλή/εθνικότητα, σεξουαλικός προσανατολισμός)
- Ψυχολογικοί (ενδιαφέροντα, ικανότητες, δεξιότητες, προσωπικότητα, αξίες, αυτοαντίληψη, αυτοεκτίμηση, αυτογνωσία)
- Κοινωνιολογικοί (οικογένεια, κοινωνικοοικονομική θέση, εκπαιδευτικά δεδομένα)

2. Εξωγενείς:

- Ο κόσμος της εργασίας (προοπτικές των επαγγελμάτων, αμοιβές, συνθήκες εργασίας)

- Κοινωνιολογικές επιδράσεις (Μ.Μ.Ε., στερεότυπα, γόητρο επαγγελματών, επαγγελματική κινητικότητα
- Οικονομικές επιδράσεις (προσφορά και ζήτηση, απασχόληση και ανεργία, αμοιβή εργασίας, δομικές αλλαγές και επιδράσεις,

3. Τυχαιοί παράγοντες

Το οικογενειακό περιβάλλον είναι ο σημαντικότερος παράγοντας που επηρεάζει τους μαθητές στην επιλογή του επαγγέλματος τους. Ακολουθούν ο κοινωνικός περίγυρος, η προσωπική επιλογή, οι καθηγητές, οι φίλοι και οι συμμαθητές και τα ΜΜΕ. (Παιδαγωγικό Ινστιτούτο, 2000)

Οι παράγοντες εκείνοι που επιδρούν στην επαγγελματική επιλογή των μαθητών κατατάσσονται σε πέντε κατηγορίες (Γουδήρας, 1996):

α. Τυχαιοί, θεωρούνται εκείνοι που οφείλονται σε αναπάντεχα γεγονότα ή απρόβλεπτες συνθήκες, όπως για παράδειγμα οικονομική κρίση, κατάσταση πολέμου, προβλήματα υγείας, οικογενειακοί λόγοι, κ.λπ.

β. Ατομικοί, εντάσσονται κυρίως τα γνωρίσματα της προσωπικότητας του ατόμου. Χαρακτηριστικά, όπως κλίσεις, ενδιαφέροντα, δεξιότητες, ικανότητες, φιλοδοξίες κ.λπ. επηρεάζουν το άτομο κατά τη λήψη αποφάσεων.

γ. Φυλετικοί, αναφέρονται στις διαφορετικές απαιτήσεις που έχουν η οικογένεια και η κοινωνία από τα αγόρια σε σχέση με τα κορίτσια. Η διαφορές επικεντρώνονται κατά κύριο λόγο στα στερεότυπα, που κατά ένα μέρος συνδέονται με τις βιολογικές τους διαφορές.

δ. Κοινωνικοί, εντάσσονται κυρίως οι παράγοντες που διαμορφώνουν το περιβάλλον στο οποίο το άτομο μεγαλώνει και ζει. Την ισχυρότερη επίδραση φαίνεται ότι ασκεί το κοινωνικό υπόβαθρο, το οποίο καθορίζεται από το επάγγελμα των γονέων και το μορφωτικό επίπεδο των μελών της οικογένειας.

ε. Σχολικοί, εντάσσονται κυρίως οι παράγοντες που σχετίζονται με το σχολείο. Στην εκπαίδευση γενικότερα πέφτει ο ρόλος κι το βάρος της προετοιμασίας των νέων για τη μετάβαση από την οικογένεια στο χώρο εργασίας και την ένταξη στην κοινωνία.

Οι μαθητές εστιάζουν την επιλογή του επαγγέλματος τους στους παρακάτω κυρίως παράγοντες (Βίκη, 2002):

- Στην κατάρτιση που παίρνουν από το λύκειο, και ακόμη στην έλλειψη επαρκούς πληροφόρησης για τα επαγγέλματα.
- Στην άμεση επαγγελματική αποκατάσταση και στις οικονομικές απολαβές, τα οποία είναι θέματα που απασχολούν τους μαθητές περισσότερο από οτιδήποτε άλλο σχετικά με το μελλοντικό τους επάγγελμα.
- Στην εξασφάλιση σταθερού εισοδήματος, η οποία αποτελεί κριτήριο για τη συντριπτική πλειοψηφία των μαθητών και μάλιστα από αυτούς με κυρίως χαμηλή βαθμολογία.
- Στην «κλίση» και στα «ενδιαφέροντα» τους.
- Στην δαπάνη για τα γενικά έξοδα εκπαίδευσης.
- Τέλος, στο πόσο σύγχρονα (τεχνολογικά) είναι ορισμένα επαγγέλματα, ίσως περισσότερο εύκολα και οπωσδήποτε άμεσα αποδοτικά.

2.2. Παράγοντες που επηρεάζουν την ικανοποίηση από τον εκπαιδευτικό οργανισμό

Η ικανοποίηση των φοιτητών αποτελεί ένα πολύ καλό μέγεθος το οποίο μπορεί να χρησιμοποιηθεί για την μέτρηση της απόδοσης και την αξιολόγηση των παρεχόμενων εκπαιδευτικών υπηρεσιών ενός εκπαιδευτικού οργανισμού σύμφωνα με τις ανάγκες και τις προσδοκίες των φοιτητών. Η οποία μπορεί τελικά να συμβάλλει στην γενικότερη βελτίωση της λειτουργίας του εκπαιδευτικού οργανισμού, στη βελτίωση της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών που προσφέρει, στην ενίσχυση της εικόνας του προκειμένου αυτό να ανταποκριθεί στις προσδοκίες και στις ανάγκες των εν δυνάμει πελατών του. Οι παράγοντες που σχετίζονται με την ικανοποίηση των φοιτητών σε ένα εκπαιδευτικό οργανισμό είναι πολλοί και διαφέρουν τόσο από άτομο σε άτομο, όσο και από οργανισμό σε οργανισμό. (Μουσουλή, 2003, Σκορδούλης et al., 2014)

2.2.1. Ικανοποίηση από την Εικόνα - Φήμη του Οργανισμού

Η εικόνα και η φήμη ενός εκπαιδευτικού οργανισμού, αναφέρεται (Μπουρής & Δήμας, 2007. Σκορδούλης et al., 2014):

- στην κοινωνική αναγνωσιμότητα του και στην συνεργασία του με άλλους εκπαιδευτικούς, επιστημονικούς και επαγγελματικούς φορείς.

- στην εκτίμηση που υπάρχει γι' αυτόν από την ακαδημαϊκή κοινότητα, την αγορά εργασίας καθώς επίσης και από την κοινωνία.
- σε ένα σύνολο από στερεότυπα, ιδέες, απόψεις, εντυπώσεις, στάσεις συμπεριφορές κ.α. σχετικά με την ικανοποίηση.
- στα δίδακτρα τα οποία το ύψος τους επίσης επηρεάζει την ικανοποίηση αρνητικά ή θετικά
- στην εικόνα που έχουν οι ίδιοι οι φοιτητές για τον εκπαιδευτικό οργανισμό
- στις διαδικασίες και στα μέσα προβολής του οργανισμού

2.2.2. Ικανοποίηση από το Πρόγραμμα Σπουδών

Ως κύριοι παράγοντες ικανοποίησης από το πρόγραμμα σπουδών αναφέρεται το περιεχόμενο, η αλληλουχία και η ποικιλία των μαθημάτων, του ωρολογίου προγράμματος, η προετοιμασία για την επαγγελματική σταδιοδρομία και η ανταπόκριση της ύλης στις σύγχρονες ανάγκες της αγοράς εργασίας. (Μπουρής & Δήμας, 2007. Σκορδούλης et al., 2014)

2.2.3. Ικανοποίηση από το Εκπαιδευτικό Προσωπικό

Η διδασκαλία και κατά επέκταση το εκπαιδευτικό προσωπικό είναι ένα σημαντικό μέρος του προϊόντος που προσφέρει ο οργανισμός και το οποίο επηρεάζει σημαντικά τη συνολική ικανοποίηση των φοιτητών. Η ικανοποίηση αυτή αναφέρεται (Μπουρής & Δήμας, 2007. Σκορδούλης et al., 2014):

1. στην πληρότητα και ετοιμότητα
2. στην μετάδοση της γνώσης,
3. στις τεχνικές διδασκαλίας και στην χρήση μέσων διδασκαλίας
4. στην αντικειμενικότητα
5. στην προσβασιμότητα
6. στην ποιότητα της αλληλεπίδρασης σπουδαστών-καθηγητή
7. στην αποτελεσματικότητα

2.2.4. Ικανοποίηση από τις Διοικητικές υπηρεσίες

Η συνολική ικανοποίηση των φοιτητών επηρεάζεται σημαντικά από τις υποστηρικτικές δομές και τις παρεχόμενες υπηρεσίες του οργανισμού, κυρίως στη γνώση και στην ικανότητα του προσωπικού να παρέχει άμεσα και με προθυμία την υπηρεσία που

αναμένει ο φοιτητής. Όταν κάνουμε λόγο για προσωπικό εννοούμε όλους τους εργαζόμενους του οργανισμού που έρχονται σε επαφή με τον φοιτητή και του παρέχουν την οποιαδήποτε υποστηρικτική υπηρεσία (βιβλιοθήκη, εργαστήρια Η/Υ, στην γραμματεία, στην εστία, στο κέντρο συμβουλευτικής, υπηρεσίες διαδικτύου, κ.α.). (Μπουρής & Δήμας, 2007. Σκορδούλης et al., 2014)

2.2.5. Ικανοποίηση από τις Υποδομές του Ιδρύματος

Ένας από τους σημαντικούς παράγοντες που διαδραματίζουν ρόλο στην ικανοποίηση των φοιτητών είναι και οι υποδομές μέσα στις οποίες σπουδάζουν. Αυτές αναφέρονται στην ύπαρξη αθλητικών εγκαταστάσεων και χώρων αναψυχής, αίθουσες διδασκαλίας, εργαστήρια, βιβλιοθήκη κ.ά., καθώς και στον τεχνικό εξοπλισμό που διαθέτεται και βρίσκεται σε λειτουργία στους χώρους του οργανισμού όπως ηλεκτρονικοί υπολογιστές, λογισμικό, μέσα παρουσιάσεων, φωτοτυπικά μηχανήματα κ.ά. Όλα αυτά σχετίζονται άμεσα τόσο με την ικανοποίηση όσων ήδη φοιτούν, όσο και με την επιλογή του οργανισμού αυτού από μελλοντικούς φοιτητές. (Μπουρής & Δήμας, 2007. Σκορδούλης et al., 2014)

2.3. Πηγές ενημέρωσης και πληροφόρησης για τους Εκπαιδευτικούς Οργανισμούς

Στην πρώτη θέση όσο αναφορά τις πηγές πληροφόρησης και ενημέρωσης του μαθητικού πληθυσμού, για τη τελική τους απόφαση, για την επιλογή της μετέπειτα επαγγελματικής τους εξέλιξης βρίσκεται το διαδίκτυο και ακολουθούν οι φίλοι και γνωστοί μετά ακολουθούν αγορά εργασίας, φυλλάδια, εφημερίδες, ραδιόφωνο – τηλεόραση. (Ίδρυμα Ευγενίδου, 2010)

Πιθανές στρατηγικές ενός εκπαιδευτικού οργανισμού για την ενημέρωση και πληροφόρηση των δυνητικών πελατών του, περιλαμβάνουν διάφορες διαφημιστικές εκστρατείες, προσκλήσεις σε υποψήφιους σπουδαστές για επισκέψεις στους χώρους του, συμμετοχή σε εκδηλώσεις του οργανισμού, καλά σχεδιασμένες ιστοσελίδες, διαφημιστικές προσούρες κ.λπ.. (Eliophotou Menon, Saiti & Socratous, 2007)

2.4. Τάσεις και προοπτικές της αγοράς εργασίας

Παρακάτω θα γίνει η παρουσίαση των ευρημάτων της βιβλιογραφίας σε θέματα που αφορούν στις τάσεις και προοπτικές της αγοράς εργασίας. Έτσι ώστε να αποτυπωθούν

εκείνα τα ευρήματα τα οποία θα μπορούμε να αξιοποιήσουμε και να χρησιμοποιήσουμε παρακάτω στην έρευνα μας. Οι βιβλιογραφικές πηγές που αξιοποιήθηκαν έχουν ως στόχο την καταγραφή των αναγκών της αγοράς εργασίας σε νέες ειδικότητες, σε γνώσεις και δεξιότητες, τις προοπτικές διαφόρων επαγγελματικών τομέων κ απασχόλησης .

2.4.1. Ορισμός της αγοράς εργασίας

«Αγορά εργασίας, είναι το κοινωνικό πλαίσιο μέσα στο οποίο πραγματοποιούνται τα συμβόλαια εργασίας, ή οι ατομικές συμβάσεις εργασίας, που κατανέμουν τους ιδιώτες σε θέσεις μισθωτής απασχόλησης. Ο ορισμός αυτός αναδεικνύει δύο βασικά στοιχεία στη συγκρότηση της αγοράς εργασίας: Πρώτον, ότι η αγορά εργασίας ορίζεται από την σύναψη ή την πρόθεση σύναψης σχέσεων μισθωτής απασχόλησης και δεύτερον ότι η αγορά εργασίας συγκροτείται από μια σχέση ανταλλαγής ανάμεσα στον εργοδότη και τον εργαζόμενο». (Δεδουσόπουλος, 1998 cited by Ευστράτογλου, 2005:33)

2.4.2. Παράμετροι που διαμορφώνουν τις τάσεις στην αγορά εργασίας

Οι παράμετροι που διαμορφώνουν τις τάσεις στην αγορά εργασίας είναι τόσοι πολλοί όπου είναι αδύνατον σε αυτήν την εργασία να παρουσιαστούν και να αναλυθούν όλοι στο σύνολο τους. Στις ανεπτυγμένες χώρες συμβαίνουν πολλές και μεγάλες αλλαγές στο χώρο της αγοράς εργασίας, κάτω από τη επίδραση πολλών και διαφόρων παραγόντων. Όπως, οι συνεχείς μεταβολές στο κοινωνικό- οικονομικό και τεχνολογικό περιβάλλον, ο διεθνής ανταγωνισμός η παγκοσμιοποίηση της αγοράς, η στροφή ειδικά των νέων προς την ύπαιθρο, η αλλαγή των καταναλωτικών τάσεων και συνηθειών, η ραγδαία εξέλιξη της τεχνολογίας, η γήρανσης του πληθυσμού, η μεταβολής του τρόπου που λειτουργούν οι επιχειρήσεις, η συρρίκνωση των φυσικών πόρων, η πράσινη ανάπτυξη, κ.α.. Οι αλλαγές στην αγορά εργασίας δικαιολογεί το ενδιαφέρον των κυβερνήσεων σε πολλά κράτη για την εκπαίδευση και τη δια βίου μάθηση. Στόχος τους είναι το μελλοντικό εργατικό δυναμικό να αποκτήσει και να διαθέτει τα κατάλληλα εκείνα εφόδια (γνώσεις, ικανότητες και δεξιότητες) ώστε να ανταποκρίνεται στις νέες τάσεις της απασχόλησης και στα νέα επαγγέλματα, για μπορεί εύκολα να καλυφθεί η ζήτηση στις αγορές εργασίας και οι ανάγκες των οικονομιών. (Μαραγκουδάκη, 2007)

2.4.3. Αγορά εργασίας και εκπαίδευση

Η αγορά εργασίας είναι δυναμική και έχει απαιτήσεις έτσι τα επαγγελματικά προσόντα, που αποκτούνται μέσω της εκπαιδευτικής διαδικασίας, πρέπει να ανταποκρίνονται με τις ανάγκες και τις προτεραιότητες που ζητούν οι εργοδότες. Η επιτυχής εισαγωγή στην αγορά εργασίας δεν πρέπει περιορίζεται μόνο στην εύρεση κάποιας θέσης εργασίας είτε αυτή είναι μόνιμη είτε όχι, μετά το πέρας των σπουδών ενός ατόμου, αλλά να έχει μια διάσταση πιο δυναμική που να περιλαμβάνει την οικονομική, κοινωνική και πολιτιστική ενσωμάτωσή του. (Κανελλοπούλου, Μαυρομαρά & Μητράκου, 2003)

Δυστυχώς, όμως, υπάρχει μια καθυστέρηση του εκπαιδευτικού συστήματος να συμπεριλάβει στα προγράμματα σπουδών του τις απαιτούμενες νέες γνώσεις και δεξιότητες που ζητά κάθε φορά το κάθε επάγγελμα. Ακόμη και οι πιο προηγμένες χώρες έχουν περίπου πέντε χρόνια καθυστέρηση στην προσαρμογή των εκπαιδευτικών τους προγραμμάτων στις απαιτήσεις της αγοράς εργασίας. Τόσα χρόνια, όμως, υπολογίζεται ότι είναι και η μέση ζωή των γνώσεων ενός επαγγέλματος πριν αυτές θεωρηθούν ότι είναι πλέον ξεπερασμένες. Μέχρι και σήμερα δεν έχει βρεθεί ακόμη κάποιος μηχανισμός αντίδρασης και επικοινωνίας μεταξύ του εκπαιδευτικού συστήματος και της αγοράς εργασίας. (Βουτσινός et al, 1994)

2.4.4. Σχέσεις εκπαίδευσης και αγοράς εργασίας

Είναι αρκετά δύσκολο το κάθε εκπαιδευτικό σύστημα να προσαρμόζει στα προγράμματα σπουδών του τα απαιτούμενα προσόντα, τις νέες γνώσεις και τις δεξιότητες που ζητά κάθε φορά το κάθε επάγγελμα σύμφωνα με τις απαιτήσεις της αγοράς εργασίας. Γιατί και η ίδια, η αγοράς εργασίας, αλλάζει συνεχώς δραστηρικά λόγω των ταχύτατων τεχνολογικών και άλλων κοινωνικό-οικονομικών αλλαγών και διεθνών συγκυριών. (Κανελλοπούλου, Μαυρομαρά & Μητράκου, 2003)

Οι σχέσεις μεταξύ εκπαίδευσης και αγοράς εργασίας διακρίνονται σε δύο κυρίως κατηγορίες. Στις σχέσεις εκπαίδευσης και αγοράς εργασίας, όπου εξετάζονται η πιθανότητα ένταξης στην αγορά εργασίας, καθώς και επιτυχούς απασχόλησης ή παραμονής στην ανεργία. Και στις σχέσεις εκπαίδευσης και αμοιβών, όπου εξετάζονται κατά πόσο η εκπαίδευση επηρεάζει το χρηματικό ποσό που θα κερδίζει κάποιος στην αγορά εργασίας. Οι σχέσεις αυτές πέρα από την πρακτική τους σημασία θα μπορούσαν να αποτελέσουν ενδείξεις προς τους αρμόδιους φορείς χάραξης της εκπαιδευτικής πολιτικής για τις ανισορροπίες που παρατηρούνται στην αγορά εργασίας για τα

διάφορα επίπεδα εκπαίδευσης και τις ειδικότητες. (Κανελλοπούλου, Μαυρομαρά & Μητράκου, 2003. Σιάκαρης, 1990)

Το εκπαιδευτικό σύστημα τροφοδοτεί την αγορά εργασίας με τους κατάλληλα εκπαιδευμένους και η αγορά εργασίας τους απορροφά και τους αξιοποιεί. Είναι προφανές ότι όταν η μετάβαση από την εκπαιδευτική διαδικασία στην αγορά εργασίας είναι ομαλή η ανταγωνιστικότητα μεταξύ των εκπαιδευτικών και των οικονομικών μονάδων αυξάνεται. Η ποιοτικότερη και ουσιαστικότερη εκπαίδευση αναμένεται να ενισχύσει τη θέση του ατόμου που ψάχνει για εργασία κάνοντας τον πιο ελκυστικό προς την αγορά εργασίας σε σχέση με τους λιγότερους εκπαιδευμένους. Επίσης, οι πιο εκπαιδευμένοι συνήθως έχουν καλύτερες πληροφορίες για την αγορά εργασίας και χρησιμοποιούν πιο αποτελεσματικές τεχνικές στην ανεύρεση εργασίας. Έτσι οι εκπαιδευτικοί και οικονομικοί κλάδοι μπορούν να κινηθούν σε αρμονία, αυξάνοντας έτσι τις προοπτικές ομαλής μετάβασης ενός ατόμου από το εκπαιδευτικό σύστημα στην αγορά εργασίας. (Κανελλοπούλου, Μαυρομαρά & Μητράκου, 2003. Gouthro, 2002. Κωνσταντοπούλου, 2002)

2.5. Οι προβλέψεις των μελλοντικών αναγκών

Είναι σημαντικό για την εργασία μας να κατανοήσουμε σε τι βαθμό είναι δυνατό να γίνουν προβλέψεις για τις ανάγκες της αγοράς εργασίας σε νέα επαγγέλματα, νέες γνώσεις και δεξιότητες. Ο κάθε προγραμματισμός όμως, ξεκινά με κάποια πρόβλεψη. Είναι όμως δυνατό να προβλεφθεί, για το χρονικό διάστημα που απαιτείται για να σπουδάσει κάποιος η εξέλιξη της αγοράς εργασίας που τον αφορά; (Καζαμίας & Κασσωτάκης, 1995)

Από θεωρητικής άποψης μπορεί να φαίνεται χρήσιμο και πολύ σημαντικό να κάνει κανείς προβλέψεις για τον τύπο και τον αριθμό των επαγγελματικών προσόντων που θα χρειαστεί η οικονομία στο μέλλον, ώστε το εκπαιδευτικό σύστημα να παράγει ικανό αριθμό αποφοίτων. Στην πράξη όμως αυτό είναι εφικτό να γίνει; Για να προβλεφθούν τα οικονομικά μεγέθη και να υπολογιστούν κάποια δεδομένα για ένα τόσο μεγάλο χρονικό διάστημα, ακόμη και για σχετικά σταθερές προηγμένες οικονομίες είναι πρακτικά αδύνατο. (Ψαχαρόπουλος, 1999. Καζαμίας & Κασσωτάκης, 1995)

Σύμφωνα με τα παραπάνω, η πρόβλεψη της αγοράς εργασίας είναι δύσκολη και υποκρύπτει κινδύνους παραπληροφόρησης που μπορούν να οδηγήσουν στην αύξηση της ανεργίας. (Καζαμίας & Κασσωτάκης, 1995. Μπινιάρης, 1999)

Από την άλλη μεριά βέβαια μελέτες και προβλέψεις για τις μελλοντικές τάσεις και ανάγκες της αγοράς εργασίας σε επαγγέλματα, δεξιότητες γίνονται στις περισσότερες ανεπτυγμένες χώρες και απασχολούν μεγάλο αριθμό ειδικών ερευνητών σε διάφορους δημόσιους και ιδιωτικούς φορείς. Οι προβλέψεις αυτές στηρίζονται σε δοκιμασμένη μεθοδολογία, συγκεκριμένα εργαλεία, στατιστικά στοιχεία, εμπειρικές έρευνες και αναφέρονται στις προοπτικές της απασχόλησης στο σύνολο και στους επιμέρους κλάδους της οικονομίας, στα διάφορα επαγγέλματα, στις μελλοντικές δεξιότητες και τα προσόντα που θα απαιτούνται. Οι προβλέψεις γίνονται για χρονικούς ορίζοντες 2-10 ετών και έχουν ευρεία διαβάθμιση ανά κλάδο και επάγγελμα. Συνήθως προϋποθέτουν ότι δε θα μεσολαβήσουν γεγονότα, όπως λ.χ. πολεμικές συγκρούσεις ή οικονομικές κρίσεις ή μεγάλες φυσικές καταστροφές. Ανεξάρτητα από το χρονικό ορίζοντά τους, κάθε ένα με δύο χρόνια, γίνονται επιμέρους εκτιμήσεις και αναθεωρήσεις. Τέτοιες προβλέψεις γίνονται σε πολλές χώρες από διάφορους φορείς. Στη χώρα μας, η ενασχόληση με παρόμοια θέματα ήταν σχεδόν ανύπαρκτη μέχρι πρόσφατα. Γιατί μέχρι σήμερα τουλάχιστον, δεν είναι δυνατόν να υπάρξουν ακριβείς υπολογισμοί των προβλεπόμενων κενών θέσεων εργασίας ανά επάγγελμα, λόγω της έλλειψης στατιστικών στοιχείων. (Κατσανέβας, 2004)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3^ο : Μάρκετινγκ Εκπαίδευσης / Ελληνική Βιοτεχνική Εταιρεία – Διπλάρειος Σχολή

Στο προηγούμενο κεφάλαιο παρατηρήσαμε τους παράγοντες που επηρεάζουν τις επαγγελματικές - εκπαιδευτικές επιλογές των μαθητών, την ικανοποίηση τους από τις σπουδές τους καθώς και την σχέση του εκπαιδευτικού συστήματος με τις ευκαιρίες πρόσβασης στην αγορά εργασίας. Η έμφαση στο παρακάτω κεφάλαιο δίνεται στην υιοθέτηση της φιλοσοφίας του μάρκετινγκ ως ένα εργαλείο στα χέρια της διοίκησης ενός εκπαιδευτικού οργανισμού, το οποίο θα προσθέσει αξία στο εκπαιδευτικό προϊόν που προσφέρει. Επίσης θα γίνει και μία σύντομη παρουσίαση, της μελέτης περίπτωσης της εργασίας μας, της Ελληνικής Βιοτεχνικής Εταιρείας – Διπλάρειου Σχολής.

3.1. Ορισμός Μάρκετινγκ

«Μάρκετινγκ ορίζεται η ανάλυση, ο σχεδιασμός, η εφαρμογή και ο έλεγχος προσεκτικά διαμορφωμένων προγραμμάτων, που οδηγούν στην εκούσια εθελοντική ανταλλαγή αξιών και με απώτερο στόχο την επίτευξη των σκοπών του οργανισμού». (Kotler & Fox, 1995 cited by Σιώπη, 2013:9)

Ως διαδικασία περιλαμβάνει την ανάλυση, το σχεδιασμό, την εφαρμογή, τον έλεγχο και την αξιολόγηση κατάλληλων προγραμμάτων και προσφορών που επιχειρούν να προσελκύσουν το κοινό, ώστε να πραγματοποιηθεί η συναλλαγή - ανταλλαγή των προϊόντων.

3.2 Μάρκετινγκ Εκπαίδευσης

«Μάρκετινγκ Εκπαίδευσης ή Εκπαιδευτικό Μάρκετινγκ (Educational Marketing) είναι μια διαδικασία κατά την οποία ένα εκπαιδευτικό σύστημα, ή μια ή περισσότερες εκπαιδευτικές μονάδες, με συντονισμένες μεθόδους διακρίνουν, προβλέπουν και ικανοποιούν τις επιθυμίες, τα ενδιαφέροντα και προπαντός τις παροντικές και μελλοντικές ανάγκες των εκπαιδευόμενων, προσαρμόζοντας τις υπηρεσίες τους με τρόπο επωφελή και αποδοτικό γι αυτούς και για το κοινωνικό σύνολο». (Kotler & Fox, 1995. Τόκας, 2005. cited by Διαμαντής 2013: 2)

Δηλαδή στο Εκπαιδευτικό Μάρκετινγκ περιλαμβάνονται όλες εκείνες οι διαδικασίες που είναι απαραίτητες για να προσελκύσουν και να πείσουν τους υποψήφιους σπουδαστές στην επιλογή του συγκεκριμένου εκπαιδευτικού οργανισμού για την εκπαίδευσή τους.

3.2.1 Η πορεία εφαρμογής και η ανάλυση του περιβάλλοντος του Εκπαιδευτικού Μάρκετινγκ

«Το Εκπαιδευτικό Μάρκετινγκ ξεκίνησε, από τις Η.Π.Α., από ιδιωτικά κατά κύριο λόγο, αλλά και από κάποια δημόσια εκπαιδευτικά ιδρύματα. Διακρίνουμε τα παρακάτω στάδια για την πορεία εφαρμογής του :

- 1) Το Μάρκετινγκ δε χρειάζεται..
- 2) Το Μάρκετινγκ είναι προώθηση (promotion).
- 3) Το Μάρκετινγκ είναι τμηματοποίηση και έρευνα (segmentation and research).
- 4) Το Μάρκετινγκ είναι δημιουργία ταυτότητας (positioning).
- 5) Το Μάρκετινγκ είναι Στρατηγικός Σχεδιασμός.
- 6) Το Μάρκετινγκ είναι «δικά μας παιδιά» στη διοίκηση (enrollment management).
- 7) Το Μάρκετινγκ είναι επικοινωνία και σχέσεις (Communication and Relationship)».

(Kotler & Fox 1995 cited by Τόκας 2007: 64)

Το περιβάλλον του μάρκετινγκ αναλύεται στα παρακάτω κύρια μέρη (Burdenski, 1991 cited by Καραγγελή, 2010):

Το εσωτερικό περιβάλλον. Αποτελείται από τις διάφορες ομάδες εντός του εκπαιδευτικού οργανισμού, όπως το διοικητικό συμβούλιο (για τα μη κερδοσκοπικά ιδρύματα), ιδιοκτήτες, διοίκηση, καθηγητές, προσωπικό, και εθελοντές.

Η αγορά. Περιλαμβάνει τους δυνητικούς πελάτες (σπουδαστές), τους δωρητές - χορηγούς, τους προμηθευτές και τους υπόλοιπους συνεργάτες.

Το κοινό. Αποτελείται από τις διάφορες ομάδες που μπορεί να έχουν κάποια επιρροή στον εκπαιδευτικό οργανισμό (Σύλλογοι γονέων και κηδεμόνων, σύλλογοι αποφοίτων, τοπική αυτοδιοίκηση κ.α.)

Ο ανταγωνισμός. Αναφέρεται σε εκείνους τους οργανισμούς που ανταγωνίζονται τον εκπαιδευτικό οργανισμό για τη συμμετοχή τους στο μερίδιο της αγοράς.

Το μακρο-περιβάλλον. Αναφέρεται στις τοπικές, οικονομικές, τεχνολογικές, πολιτικές και κοινωνικές, και άλλες τάσεις που μπορεί επηρεάζουν τον οργανισμό και τη λειτουργία του.

3.2.2 Προσανατολισμός μάρκετινγκ των εκπαιδευτικών οργανισμών

Οι εκπαιδευτικοί οργανισμοί που λειτουργούν με προσανατολισμό τη φιλοσοφία και τη λογική του Μάρκετινγκ της Εκπαίδευσης έχουν ως σκοπό (Παγανός, 1998):

- ✓ Να ικανοποιήσουν τις ανάγκες και τις επιθυμίες των εν δυνάμει πελατών δηλ. των σπουδαστών του.
- ✓ Να ικανοποιήσουν τις ανάγκες των εν δυνάμει πελατών και του ευρύτερου κοινωνικού συνόλου στο οποίο ανήκουν σε μακροπρόθεσμο ορίζοντα
- ✓ Έναν προσανατολισμό «προϊόντος»
- ✓ Έναν προσανατολισμό «παραγωγής»
- ✓ Έναν προσανατολισμό «πώλησης»

Αναλυτικά, η φιλοσοφία της ικανοποίησης του συνόλου των αναγκών και των επιθυμιών των εν δυνάμει πελατών, σημαίνει ότι ο εκπαιδευτικός οργανισμός κατανοεί και ικανοποιεί τα θέλω των πελατών του. Ο οργανισμός δηλαδή είναι σε θέση να προσφέρει προϊόντα πιο ποιοτικά από τους ανταγωνιστές της.

Η ικανοποίηση των αναγκών των πελατών και του ευρύτερου κοινωνικού συνόλου σε μακροπρόθεσμο ορίζοντα αφορούν στις ανάγκες εκείνες που δεν γίνονται αντιληπτές εξ αρχής από πλευράς σπουδαστών. Η εκπαίδευση προετοιμάζει τους σπουδαστές της για την μετέπειτα τους πορεία εξυπηρετεί και ευρύτερες ανάγκες της κοινωνίας. Ο εκπαιδευτικός οργανισμός κατά το σχεδιασμό των εκπαιδευτικών του προγραμμάτων πρέπει μεριμνά για αυτές τις ανάγκες και να διασφαλίζει για την ικανοποίησή τους.

Ο προσανατολισμός «προϊόντος» βασίζεται στη φιλοσοφία της προσφοράς προγραμμάτων από τον εκπαιδευτικό οργανισμό για τους σπουδαστές του. Βέβαια οι εκπαιδευτικοί οργανισμοί πρέπει να κρατούν υψηλή την ποιότητα των προϊόντων που προσφέρουν, χωρίς όμως να ξεχνά κατά πόσο αυτά ανταποκρίνονται ή όχι στις ανάγκες των σπουδαστών του.

Ο προσανατολισμός «παραγωγής» βασίζεται στη φιλοσοφία του εκπαιδευτικού οργανισμού που θέλει να παράγει και να προσφέρει προγράμματά και υπηρεσίες όσο πιο αποδοτικά γίνεται. Πολλοί εκπαιδευτικοί οργανισμοί προτιμούν να διατηρούν τα ίδια προγράμματα κάθε χρόνο, γιατί κατά την άποψη τους έτσι είναι πιο εύκολα να λειτουργήσει καλύτερα χωρίς προβλήματα αυτό όμως δεν σημαίνει ότι είναι και πιο αποδοτικά.

Μία άλλη μορφή προσανατολισμού είναι αυτή της «πώλησης». Υπάρχουν εκπαιδευτικοί οργανισμοί που πιστεύουν ότι μπορούν να αυξήσουν τους πελάτες τους με το να αυξήσουν την προώθηση και πώληση του προϊόντος τους. Πιστεύουν ότι ο σκοπός τους είναι να διεγείρουν το ενδιαφέρον των πιθανών πελατών τους γύρω από τα εκπαιδευτικά προγράμματα και τις υπηρεσίες που προσφέρει.

3.2.3 Πλεονεκτήματα που παρέχει το μάρκετινγκ στους εκπαιδευτικούς οργανισμούς

Τα κύρια οφέλη των εκπαιδευτικών οργανισμών που κατανοούν και εφαρμόζουν τις αρχές και την φιλοσοφία του μάρκετινγκ είναι (Παγανός, 1998):

- **Μεγαλύτερη επιτυχία των σκοπών και των στόχων του εκπαιδευτικού οργανισμού.** Το μάρκετινγκ παρέχει τη δυνατότητα σύγκρισης μεταξύ του σκοπού του εκπαιδευτικού οργανισμού και του τι πραγματικά προσφέρει. Η αξιολόγηση αυτή θα βοηθήσει στην εκπλήρωση της επίτευξης των στόχων και του σκοπού του.
- **Ικανοποίηση των διαφόρων ομάδων που σχετίζονται με τον εκπαιδευτικό οργανισμό.** Οι εκπαιδευτικοί οργανισμοί για να επιτύχουν, κατά κάποιο τρόπο θα πρέπει να ικανοποιήσουν όλες τις ανάγκες των διαφόρων ομάδων που σχετίζονται με αυτόν.(Σπουδαστές, Γονείς, Εκπαιδευτικοί κ.α..)
- **Μεγαλύτερη προσέλκυση πηγών χρηματοδότησης.** Οι εκπαιδευτικοί οργανισμοί στην προσπάθειά τους να προσφέρουν προγράμμάτα και υπηρεσίες όσο πιο ποιοτικά και αποδοτικά γίνεται πρέπει να προσελκύουν διάφορες πηγές χρηματοδότησης. Το μάρκετινγκ παρέχει την προσέγγιση αυτών των πηγών.
- **Βελτιωμένη απόδοση του μάρκετινγκ.** Η διοίκηση του κάθε εκπαιδευτικού οργανισμού πρέπει να επιτυγχάνει το μέγιστο στην απόδοση και την αποτελεσματικότητα των δραστηριοτήτων του μάρκετινγκ μεταξύ των διαφόρων τμημάτων του.
- **Βελτίωση της φήμης και της εικόνας του εκπαιδευτικού οργανισμού.** Κάθε εκπαιδευτικός οργανισμός θέλει να γνωρίζει αλλά και να διατηρεί την εικόνα του στην αγορά, η οποία είναι αποτέλεσμα της καλής γνώμης που έχει η κοινωνία για αυτόν.
- **Στην προσέλκυση και στην διατήρηση των σπουδαστών του εκπαιδευτικού οργανισμού.** Σημαντικός παράγοντας για την ορθή λειτουργία ενός εκπαιδευτικού οργανισμού είναι οι σπουδαστές του . Χωρίς αυτούς οι οργανισμοί θα ανέστελλαν την λειτουργία τους , μιας και δεν θα υπήρχαν οι «πελάτες» να ζητήσουν τις υπηρεσίες που

τους προσφέρουν. Οπότε όλοι οι οργανισμοί πρέπει να δίνουν μεγάλη σημασία στην προσέλκυση των σπουδαστών τους. Η διατήρηση όμως των σπουδαστών είναι το ίδιο σημαντικό όσο και η προσέλκυση τους. Ο εκπαιδευτικός οργανισμός που δεν έχει την δυνατότητα να διατηρήσει τους σπουδαστές του χάνει πόρους από τα δίδακτρα (ιδιωτικός τομέας) ή επιχορηγήσεις (δημόσιος τομέας) αλλά και με αυτόν τον τρόπο αποδυναμώνεται η εικόνα και η φήμη του.

3.2.4 Το μείγμα μάρκετινγκ / Τα 7 p's στην εκπαίδευση

Το μείγμα μάρκετινγκ (marketing mix) αποτελεί ένα από τα βασικά θεωρήματα του μάρκετινγκ και ορίζεται ως «ένα σετ από ελεγχόμενες παραμέτρους του μάρκετινγκ με τα οποία μία επιχείρηση μπορεί να παράγει την απάντηση της στις ανάγκες μίας εταιρίας που στοχοποιεί». (Kotler & Armstrong, 1989:45)

Οι ελεγχόμενες αυτές παραμέτρους αποτελούν το μείγμα του μάρκετινγκ γνωστό και ως τα 4 p's από τα αρχικά των λέξεων **“Product”** (Προϊόν), **“Price”** (Τιμή), **“Place”** (Διανομή), **“Promotion”** (Προώθηση). (McCarthy, 1979)

Πέρα από τις τέσσερις αυτές παραμέτρους, έχουν προστεθεί και άλλες τρεις **“People”** (Ανθρωποι), **“Physical evidence”** (Περιβάλλον Οργανισμού), **“Processes”** (Διαδικασίες) δημιουργώντας ένα νέο μείγμα μάρκετινγκ γνωστό και ως 7 p's με στόχο την καλύτερη κατανόηση των υπηρεσιών στο μάρκετινγκ. (Lovelock, 1996)

Αναλυτικότερα το μείγμα του μάρκετινγκ αναλύεται ως εξής:

-Μείγμα ανθρώπων (People). Το μείγμα ανθρώπων αφορά τις ικανότητες, τις δεξιότητες, τις γνώσεις, την εμπειρία και τη φροντίδα όλων όσων εμπλέκονται στη διαδικασία δημιουργίας και παροχής του εκπαιδευτικού προϊόντος, από την διοίκηση του εκπαιδευτικού οργανισμού έως τους καθηγητές και της υπηρεσίες γραμματειακής υποστήριξης. Το εκπαιδευτικό προσωπικό επηρεάζει θετικά ή αρνητικά την εικόνα των εκπαιδευτικών οργανισμών, οι γνώσεις τους καθώς και οι επικοινωνιακές τους ικανότητες συνδέονται θετικά με την ικανοποίηση των σπουδαστών. Επίσης την ώρα που παραδίδονται οι υπηρεσίες από τον εκπαιδευτικό στο μαθητή εκείνη τη στιγμή «ενισχύεται» ή «χαλάει» η εικόνα του εκπαιδευτικού οργανισμού. (Palacio et al.'s, 2002. Friedman et al., 2006. Banwet & Datta, 2003. Marzo-Navarro et al., 2005. Douglas et al., 2006 cited by Σιώπη, 2013)

- Μείγμα εκπαιδευτικού προϊόντος (Product). Στην περίπτωση ενός εκπαιδευτικού οργανισμού, ως προϊόν, νοούνται όλα εκείνα τα εκπαιδευτικά προγράμματα και οι

υπηρεσίες που αυτός προσφέρει προς τους πελάτες του. Το εκπαιδευτικό προϊόν δεν είναι απλώς ένα σύνολο με συγκεκριμένα χαρακτηριστικά όπως το πρόγραμμα σπουδών, αλλά ένα σύνολο από ωφέλειες που απολαμβάνει ο σπουδαστής, που ικανοποιούν τις ανάγκες του. (McFarland, 2001. Ivy, 2008 cited by Σιώπη, 2013)

- **Μείγμα τιμής (Pricing).** Αφορά στην τιμολόγηση των εκπαιδευτικών υπηρεσιών που παρέχει ο οργανισμός. Στην περίπτωση των δημοσίων εκπαιδευτικών οργανισμών υπάρχει απουσία διδάκτρων για τον σπουδαστή εκτός αν αφορά σε μεταπτυχιακές σπουδές. Ωστόσο σε κάθε περίπτωση ακόμη και σε αυτές που δεν υπάρχουν δίδακτρα ο εκπαιδευτικός οργανισμός πρέπει να κοστολογεί τις υπηρεσίες του. (Κούγκα, 2011)

Το ύψος των διδάκτρων είναι ένα από τα βασικά στοιχεία που επηρεάζουν την ικανοποίηση του σπουδαστή. (Marzo-Navarro et al. 2005 cited by Σιώπη, 2013)

- **Μείγμα διανομής (Place).** Το μείγμα διαμονής αναφέρεται ουσιαστικά στα άμεσα κι έμμεσα κανάλια που χρησιμοποιεί ο εκπαιδευτικός οργανισμός για την ενημέρωση των πελατών του για τις υπηρεσίες που παρέχει καθώς και στην ευκολία πρόσβασης και μεταφοράς από και προς αυτό. Το μίγμα διανομής αφορά στο χρόνο που οι εμπλεκόμενοι (γονείς και μαθητές) πρέπει να αφιερώνουν για να πηγαίνουν στον εκπαιδευτικό οργανισμό. (Yoo et al. 2000 cited by Σιώπη, 2013)

- **Περιβάλλον Οργανισμού (Physical evidence).** Το στοιχείο με την πολύ μεγάλη σημασία είναι αυτό της φυσικής παρουσίασης των υποδομών των εκπαιδευτικών οργανισμών. Ως μέρος του μάρκετινγκ των εκπαιδευτικών οργανισμών πολλοί διευθυντές διακόσμησαν κτήρια, ανάρτησαν εργασίες μαθητών στους χώρους υποδοχής, βελτίωσαν τις εγκαταστάσεις και διακόσμησαν τους διάφορους χώρους . (Furse, 1989. Bell, 1999. James & Philips, 1995. Oplatka, 2002 cited by Σιώπη, 2013)

- **Διαδικασίες (Processes).** Οι διαδικασίες αφορούν σε όλες εκείνες τις διοικητικές και γραφειοκρατικές λειτουργίες του εκπαιδευτικού οργανισμού ώστε να διασφαλίζεται στο μέγιστο δυνατό η ικανοποίηση των σπουδαστών. (Ivy, 2008 cited by Σιώπη, 2013)

- **Προώθηση (Promotion).** Το μείγμα προώθησης αναφέρεται στην επικοινωνία του εκπαιδευτικού οργανισμού με τους πελάτες για να τους πληροφορήσει για όλα εκείνα τα χαρακτηριστικά του προϊόντος, που προσφέρει. Η προώθηση αποτελεί το πιο γνωστό συστατικό στοιχείο του μάρκετινγκ που εφαρμόζεται στους εκπαιδευτικούς οργανισμούς. Δραστηριότητες όπως οι μέρες γονέων, η διαφήμιση, οι δημόσιες σχέσεις, οι εκθέσεις έργων, έντυπο υλικό - μπροσούρες, κ.α. είναι τα πιο συνηθισμένα εργαλεία

μέσω των οποίων οι οργανισμοί ενημερώνουν και πείθουν τους πελάτες τους. (Kotler & Armstrong, 1999)

3.3. Μη Κερδοσκοπικοί Οργανισμοί

Μη Κερδοσκοπικός Οργανισμός (Μ.Κ.Ο.), ορίζετε ο οργανισμός, του οποίου ο σκοπός λειτουργίας του δεν αξιολογείται με οικονομικά μέτρα αύξησης - μεγιστοποίησης του κέρδους αλλά με τις υπηρεσίες – προϊόντα που προσφέρει ή που παράγει. Βέβαια δεν αποκλείονται δραστηριότητες εξασφάλισης οικονομικών πόρων - χρηματοδότησης του οργανισμού. (Παπασταθοπούλου, 2005)

Ως προς τη νομική μορφή που μπορεί να έχει ένας Μη Κερδοσκοπικός Οργανισμός μπορεί να είναι (Παπασταθοπούλου & Ήντουνας, 2005-2006):

- Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα
- Νομικό Πρόσωπο Ιδιωτικού Δικαίου μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα με τη μορφή σωματείου, ιδρύματος, αστικής εταιρείας, επιτροπής εράνων.

3.3.1 Κατηγορίες των Μη Κερδοσκοπικών Οργανισμών

Οι Μη Κερδοσκοπικοί Οργανισμοί χωρίζονται στις εξής κατηγορίες (Trussel, Greenlee & Brady, 2002 cited by Γρηγοριάδη, 2007):

-Πολιτισμικοί, οι οποίοι περιλαμβάνουν διάφορους πολιτισμικούς φορείς και οργανισμούς, μουσεία, ορχήστρες, αίθουσες τέχνης, θέατρα.

-Εκπαιδευτικοί, οι οποίοι περιλαμβάνουν τα δημόσια σχολεία, τα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα, τα Τεχνικά Επαγγελματικά Ιδρύματα, τα Ιδρύματα Επαγγελματικής Κατάρτισης αλλά και Νομικά Πρόσωπα Ιδιωτικού Δικαίου μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα που προσφέρουν εκπαίδευση.

-Υγείας, όπως είναι τα δημόσια νοσοκομεία, ψυχιατρεία, γηροκομεία, ιδρύματα.

- Κοινωνικών Υπηρεσιών, που περιλαμβάνουν τις ενώσεις ανθρωπίνων δικαιωμάτων, ενίσχυσης μειονοτήτων και ατόμων που αντιμετωπίζουν κοινωνικά προβλήματα.

- Περιβαλλοντικοί, που ασχολούνται με την προστασία της ζωής, του περιβάλλοντος και των φυσικών πόρων.

- Άλλοι Μ.Κ.Ο., όπως είναι η Εκκλησία, οι Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης, οι Δήμοι, τα Σώματα Ασφαλείας, Αθλητικοί σύλλογοι, κλπ.

3.3.2. Διαφοροποίηση των Μη Κερδοσκοπικών Οργανισμών από τις εμπορικές επιχειρήσεις

Το βασικό στοιχείο που διαφοροποιεί τις εμπορικές επιχειρήσεις από τους μη κερδοσκοπικούς είναι ο στόχος και ο σκοπός λειτουργίας τους. Για τις εμπορικές επιχειρήσεις είναι το κέρδος τους, ενώ για τους μη κερδοσκοπικούς είναι η παραγωγή και διάθεση αγαθών και υπηρεσιών, ώστε να καλύψουν αφενός της ανάγκες των ανθρώπων (κοινωνικό όφελος) και αφετέρου το κόστος παραγωγής, χωρίς να επιδιώκεται θετικό οικονομικό αποτέλεσμα. (Kotler, Roberto & Lee, 2002. Κορρές, 2002)

3.3.3. Το Μάρκετινγκ των Μη Κερδοσκοπικών Οργανισμών.

«Το μάρκετινγκ δεν είναι απλά και μόνο μία επιχειρηματική λειτουργία, αλλά είναι επίσης μία αποτελεσματική λειτουργία και για τους μη κερδοσκοπικούς οργανισμούς». (Kotler, 1979, cited by Μπαλαμπανίδου, 2010:36)

Το Μάρκετινγκ των Μη Κερδοσκοπικών Οργανισμών μπορεί να οριστεί ως τις ενέργειες που αποβλέπουν στο σχεδιασμό, στην τιμολόγηση, στην προώθηση και στη διανομή των προγραμμάτων και των προϊόντων που παράγει ή προσφέρει ένας Μ.Κ.Ο. με γνώμονα τις ανάγκες, προσδοκίες των πελατών και του ιδίου του οργανισμού, με στόχο να γνωστοποιούνται οι σκοποί του οργανισμού αλλά και το κοινωνικό όφελος από τη δραστηριοποίησή του. (Kotler, Ferrell & Lamb, 1987)

Ένας μη κερδοσκοπικός οργανισμός για να αξιοποιήσει τη χρησιμότητα του μάρκετινγκ θα πρέπει (Kotler, 1979'. Παπασταθοπούλου, 2005 cited by Μπαλαμπανίδου, 2010):

- Να καταλάβει τη διαφοροποίηση του μάρκετινγκ από την διαδικασία της πώλησης, της προώθησης και από όλες τις άλλες υπολειτουργίες του.
- Να αναπτύξει την εφαρμογή των διεργασιών του μάρκετινγκ, η οποία θα συμβάλει στην επίτευξη των σκοπών λειτουργίας του οργανισμού.

Το Μάρκετινγκ μπορεί να γίνει φιλοσοφία και τρόπος λειτουργίας ενός Μ.Κ.Ο., το οποίο θα τον βοηθήσει στην οργάνωση των δραστηριοτήτων του. (Warnaby & Finney, 2005)

3.4. Ελληνική Βιοτεχνική Εταιρεία – Διπλάρειο Σχολή

Στην ενότητα αυτή θα παρουσιάσουμε την μελέτη περίπτωσης της εργασίας μας, δηλαδή την ``Ελληνική Βιοτεχνική Εταιρεία – Διπλάρειο Σχολή``.

Η Ελληνική Βιοτεχνική Εταιρεία – Διπλάρειο Σχολή είναι Ν.Π.Ι.Δ., κοινωφελής οργανισμός, μη κερδοσκοπικός με σκοπό την δωρεάν παροχή εκπαίδευσης και κατάρτισης. Παρακάτω παρουσιάζονται τα κύρια σημεία της Ιστορικής της διαδρομής από την ίδρυση της έως και σήμερα (Αρχείο Ε.Β.Ε.-Διπλάρειο Σχολής):

▪ **Η Ελληνική Βιοτεχνική Εταιρεία (1892).** Η Ελληνική Βιοτεχνική Εταιρεία (Ε.Β.Ε.) ιδρύθηκε στην Αθήνα το 1892, από τον Καθηγητή του Πανεπιστημίου Αθηνών Κυπάρισσο Στέφανο, με σκοπό την προαγωγή και ανάπτυξη της δωρεάν τεχνικής διδασκαλίας. Η έναρξη των μαθημάτων ορίστηκε για τις 4 Μαρτίου 1893, η διδασκαλία γινόταν σε αίθουσες του Ζαππείου Μεγάρου η και αλλού κατά τις εσπερινές ώρες και τα πρωινά της Κυριακής. Εκτός από την διδασκαλία οι δραστηριότητες της Ελληνικής Βιοτεχνικής Εταιρείας επεκταθήκαν και σε άλλους τομείς. Όπως:

- Θέσπιση χρηματικών βραβείων
- Διοργάνωση συναυλιών και εκθέσεων
- Δημοσίευση αξιόλογων άρθρων και μελετών

Δημοσιεύματα της εποχής εκείνης καταδεικνύουν την αναγνώριση από τον επιστημονικό κόσμο της χώρας της μεγάλης αποστολής της Ελληνικής Βιοτεχνικής Εταιρείας και του επιτελούμενου από αυτήν αξιόλογου έργου το οποίο είχε ως αποτέλεσμα να κινήσει το ενδιαφέρον πολλών εθνικών ευεργετών της εποχής εκείνης.

▪ **Η Διπλάρειο Σχολή (1894).** Ο Αριστείδης Διπλάρης, μέλος της Ελληνικής Βιοτεχνικής Εταιρείας από το 1894, όρισε με την διαθήκη του τη διάθεση της περιουσίας του για την ίδρυση ομώνυμης Σχολής, στην οποία θα διδάσκονταν δωρεάν σε νέους και νέες Σχέδιο και γενικά Τέχνες, με στόχο να εξασφαλίζεται επαγγελματική σταδιοδρομία στους αποφοίτους της. Από τότε οι σχολές λειτουργούν ως ενωμένες με ενιαία διοίκηση ως ``Εσπερινές Σχολές της Ελληνικής Βιοτεχνικής Εταιρείας – Διπλάρειο Σχολής (Ε.Β.Ε.-Δ.Σ.)``, ως Σωματείο πλέον μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα.

▪ **Οι Σχολές (1922).** Κατά το σχολικό έτος 1922-1923 οργανώθηκαν οι σχολές της Ελληνικής Βιοτεχνικής Εταιρείας ως εξής:

Α) Σχολές Τεχνιτών και Β) Σχολές Εργατίδων

Τον Ιούνιο του 1923 για τον εορτασμό των 30 ετών από την ίδρυση της Εταιρείας, οργανώθηκε έκθεση σε τέσσερις μεγάλες αίθουσες στο Βαρβάκειο με έργα μαθητών και μαθητριών από όλους τους τομείς της Σχολής. Για πρώτη φορά την χρονιά εκείνη χρησιμοποιήθηκαν μετάλλια με το έμβλημα της Εταιρείας, τη γλαύκα επάνω στον άκμονα, για την βράβευση των πιο άξιων και ικανών μαθητών.

- **Ο πρώτος υπότροφος (1927).** Το 1927 και βάσει του κληροδοτήματος του αείμνηστου Μεγάλου Ευεργέτη Παναγή Χαροκόπου στάλθηκε ο πρώτος υπότροφος, απόφοιτος των σχολών στη Γερμανία για την μετεκπαίδευση και ολοκλήρωση της μόρφωσης του. Η Ε.Β.Ε.-Διπλάρειος Σχολή χορηγεί υποτροφίες για προπτυχιακές ή μεταπτυχιακές σπουδές στο εσωτερικό και στο εξωτερικό έως και σήμερα.

- **Στέγαση σε ιδιόκτητο Μέγαρο (1932).** Με επιτακτική την ανάγκη απόκτησης ιδιόκτητου κτηρίου λόγω της αθρόας προσέλευσης μαθητών, η τότε διοίκηση (1920-32) παράλληλα με την εκπλήρωση της επιθυμίας του Αριστείδη Διπλάρη αξιοποιώντας περιουσιακά στοιχεία του κληροδοτήματος και αφού εξασφάλισε από εισφορές συμπληρωματικά κεφάλαια προέβη κατά την τετραετία 1928-1932 στην αγορά οικοπέδου και στην ανέγερση τετραωρόφου κτηρίου κατάλληλα σχεδιασμένου από τον αρχιτέκτονα Α. Ηλιάδη για χρήση αποκλειστικά για εκπαιδευτικούς σκοπούς, στην Αθήνα, επί της Πλατείας Θεάτρου 3 και Μενάνδρου 6. Τα εγκαίνια του μεγάρου έγιναν τον Ιούλιο του 1932 με μεγάλη επισημότητα. Από το 1932 δημιουργήθηκαν τα τμήματα: Α' Ηλεκτρολόγων, Α' Μηχανουργών, Μηχανοτεχνιτών, Οικοδόμων, Υδραυλικών, Χρωματιστών, Σχεδιαστών και Επιπλοποιών. Ακόμη λειτούργησαν τμήματα Ραπτικής και Κοπτικής.

- **Διακοπή Λειτουργίας των Σχολών (1941).** Κατά την γενική συνέλευση της 17 Ιουλίου 1941 ανακοινώθηκε η διακοπή της λειτουργίας των Σχολών λόγω των συνεπειών του Β' Παγκοσμίου πολέμου και της Ιταλό-Γερμανικής κατοχής και διήρκησε για 7 χρόνια διότι το Μέγαρο της Σχολής επιτάχθηκε και χρησιμοποιήθηκε ως Στρατιωτικό Νοσοκομείο καθώς και ως έδρα πολλών υπηρεσιών.

- **Επαναλειτουργία των Σχολών (1947).** Ύστερα από πολλές προσπάθειες του Δ.Σ. της Ελληνικής Βιοτεχνικής Εταιρείας – Διπλαρείου Σχολής το 1947 έγινε η αρχή της αποδέσμευσης των χώρων του μεγάρου και τον Μάρτιο του ίδιου χρόνου μετά από

διακοπή πολλών ετών άρχισαν ξανά τα μαθήματα και λειτούργησαν οι Σχολές: Επιπλοποιών, Οικοδόμων, Σχεδιαστών, Μηχανοτεχνιτών.

- **Λειτουργία Σχολών (1949).** Κατά το σχολικό έτος 1949-1950, δηλαδή 58 χρόνια από την ίδρυση των σχολών και το 3^ο της μεταπολεμικής περιόδου λειτουργούσαν πέντε Σχολές: Επιπλοποιών, Οικοδόμων, Σχεδιαστών, Μηχανουργών, Ηλεκτροτεχνιτών.

- **Αποδέσμευση όλων των χώρων του Μεγάρου (1951).** Κατά το σχολικό έτος 1951-1952 το Δ.Σ. της Ελληνικής Βιοτεχνικής Εταιρείας – Διπλαρείου Σχολής είχε πλέον στην κατοχή της ολόκληρο το κτήριο του μεγάρου μιας και ελευθερώθηκαν οι χώροι που είχανε επιταχτεί από τις Στρατιωτικές Αρχές. Έτσι στο ισόγειο εγκαταστάθηκαν τα γραφεία και αίθουσες διδασκαλίας ενώ στο υπόγειο τα ανακαινισμένα εργαστήρια Ξυλουργών και Μηχανουργών.

- **Εκπαιδευτικές εκδρομές (1958).** Κατά το σχολικό έτος 1958-1959 το Δ.Σ. της Ελληνικής Βιοτεχνικής Εταιρείας – Διπλαρείου Σχολής αποφάσισε την έναρξη εκδρομών με σκοπό την ψυχαγωγία, την μόρφωση και την σύνδεση των σπουδαστών με την αγορά εργασίας.

- **Εκπαιδευτικές κινηματογραφικές προβολές (1960).** Κατά το σχολικό έτος 1960-1961 ξεκίνησαν κινηματογραφικές προβολές ταινιών τεχνικού και εκπαιδευτικού περιεχομένου. Επειδή τα αποτελέσματα και οι εντυπώσεις αυτών ήταν άριστα το Δ.Σ. της Ελληνικής Βιοτεχνικής Εταιρείας – Διπλαρείου Σχολής αποφάσισε την προμήθεια μηχανής κινηματογραφικής προβολής έτσι ώστε να είναι δυνατόν η χρήση της συστηματικά κατά την διάρκεια του σχολικού έτους.

- **Ιατρικές εξετάσεις (1963).** Κατά το σχολικό έτος 1963-1964 το Δ.Σ. της Ελληνικής Βιοτεχνικής Εταιρείας – Διπλαρείου Σχολής δίνοντας μεγάλη σημασία στην υγεία των μαθητών καθιέρωσε την ετήσια ιατρική εξέταση τους.

- **Μεταβατικά Σχολεία (1967).** Κατά το σχολικό έτος 1967-1968 ξεκίνησε ο θεσμός των ``Μεταβατικών Σχολείων``, εκπαιδευτικές δράσεις που είχαν ως σκοπό την κατάρτιση των τεχνιτών της Ελληνικής υπαίθρου, και των ``Σεμιναρίων``, εκπαιδευτικά προγράμματα επιμόρφωσης των τεχνιτών αλλά και των ``Διαλέξεων``.

- **Το περιοδικό των Σπουδαστών (1973).** Τον Ιούλιο του 1973 κυκλοφόρησε το πρώτο τεύχος του περιοδικού ``Η ΣΧΟΛΗ ΜΑΣ`` με την συμμετοχή όλων των εμπλεκομένων μαθητών και εκπαιδευτικών το οποίο συνέχισε να κυκλοφορεί μέχρι και το 1976.

▪ **Φροντιστήρια (1974).** Κατά το σχολικό έτος 1974-1975 καθιερώθηκε ο θεσμός των ``Φροντιστηρίων`` στα Μαθηματικά και στα Ελληνικά για την προετοιμασία των τελειόφοιτων για τις πτυχιακές εξετάσεις του Υπουργείου.

▪ **Δημιουργία των Τεχνικών Λυκείων, των Επαγγελματικών Λυκείων και των Τεχνικών Σχολών (1977).** Μετά τη Μεταπολίτευση, η συσσωρευμένη τεχνολογική εξέλιξη και η εμφάνιση νέων επαγγελματών οδήγησε σε αναδιοργάνωση της Τεχνικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης το 1977 (Ν.576/1977-Υπ. Γ. Ράλλης). Έτσι έχουμε την ίδρυση Νέων Τεχνικών και Επαγγελματικών τμημάτων στην Ελληνική Βιοτεχνική Εταιρεία – Διπλάρειος Σχολή.

A. Τεχνικές – Επαγγελματικές Σχολές (Μηχανολογικό Τομέα, Ηλεκτρολογικό και Ηλεκτρονικό Τομέα, Τομέα Επιπλοποιίας εκ Ξύλου)

B. Τεχνικά – Επαγγελματικά Λύκεια (Μηχανολογικό Τομέα, Δομικό Τομέα).

▪ **Ίδρυση και Λειτουργία νέων Τμημάτων (1988).** Με την υπ' αριθμ. Δ.Π. 5200/31.08.89 απόφασης ΥΠ..Ε.Π.Θ εγκρίθηκε το αίτημα για την προσθήκη νέων κατευθύνσεων στην Τεχνική Επαγγελματική Σχολή (Τ.Ε.Σ. Διπλαρείου):

- ✓ Αυτοματισμοί Ηλεκτρονικών Υπολογιστών
- ✓ Ραδιοτηλεοπτικών Εγκαταστάσεων και Συσκευών
- ✓ Ραδιοφωνίας και Τηλεόρασης

▪ **Ίδρυση Ι.Ε.Κ. (1994).** Από το έτος 1994 λειτούργησε “ΙΕΚ” με την προσωνομία `` Διπλάρειον Κλημεντίδειον`` με ειδικότητα :

- ✓ Σχεδιασμός Επίπλου
- ✓ Τεχνικός Διακόσμησης

▪ **Κέντρο Επαγγελματικής Κατάρτισης (1996).** Το έτος 1996 λειτούργησε με επιτυχία “ΚΕΚ” πιστοποιημένο από το Ε.ΚΕ.ΠΙ.Σ. του Υπουργείου Εργασίας ως “ΚΕΚ” Περιφερειακής Εμβέλειας με θεματικά πεδία κατάρτισης:

- ✓ Περιβάλλοντος
- ✓ Τεχνικά – Μεταφορών

▪ **Τεχνικό Επαγγελματικό Εκπαιδευτήριο (1998).** Το 1998 (Ν.2640/1998- Υπ. Γερ. Αρσένης) το Τεχνικό Επαγγελματικό Εκπαιδευτήριο (Τ.Ε.Ε) έρχεται να ενοποιήσει

όλα τα μέχρι τότε «τεχνικά σχολεία». Το Δ.Σ. της Ελληνικής Βιοτεχνικής Εταιρείας – Διπλαρείου Σχολής αποφάσισε την λειτουργία των παρακάτω τμημάτων ανά τομέα:

- ✓ Ηλεκτρολογικού Τομέα
- ✓ Τομέα Ηλεκτρονικών
- ✓ Τομέας Καλλιτεχνικός

▪ **Επαγγελματικές Σχολές ΕΠΑ.Σ. (2007).** Το 2006 (Ν.3475/2006-Υπ. Μαρ. Γιαννάκου) τα ΤΕΕ ξεχώρισαν σε Επαγγελματικές Σχολές (ΕΠΑΣ), και σε Επαγγελματικά Λύκεια (ΕΠΑΛ). Από πλευράς της Ελληνικής Βιοτεχνικής Εταιρείας – Διπλαρείου Σχολής κατατέθηκε αίτηση για χορήγησης άδειας για τις ειδικότητες:

- ✓ Επιπλοποιίας
- ✓ Τεχνιτών Ξυλογλυπτικής – Διακοσμητικής Επίπλου
- ✓ Ξενοδοχειακών και Επισιτιστικών υπηρεσιών

▪ **Προγράμματα Πιστοποίησης (2009).** Το 2009 ξεκίνησε η υλοποίηση Προγραμμάτων Πιστοποίησης Δεξιοτήτων στη χρήση υπολογιστή και γνώσεων Πληροφορικής σε εισαγωγικό, βασικό και εξειδικευμένο επίπεδο με απόκτηση πιστοποίησης από τον Ε.Ο.Π.Π.Ε.Π..

▪ **Επαναλειτουργία του ΙΕΚ (2010).** Το Διοικητικό Συμβούλιο της Ελληνικής Βιοτεχνικής Εταιρείας – Διπλαρείου Σχολής, κατά το έτος 2010, απεφάσισε ομόφωνα, την επαναλειτουργία του ΙΕΚ στους εξής τομείς:

- ✓ Νέες Τεχνολογίες και Πληροφορική
- ✓ Τουριστικά Επαγγέλματα
- ✓ Παιδαγωγικών

▪ **Κέντρο Διά Βίου Μάθησης Επιπέδου 2 (2013).** Τον Σεπτέμβριο του 2013 χορηγήθηκε άδεια για Κέντρο Διά Βίου Μάθησης 2 πιστοποιημένο από τον ΕΟΠΠΕΠ με επωνυμία Ε.Β.Ε. – Διπλάρειος Σχολή με την λειτουργία προγραμμάτων σε διάφορα θεματικά πεδία κατάρτισης:

- ✓ Νέες Τεχνολογίες και Πληροφορική
- ✓ Εφαρμοσμένων Τεχνών-Εικαστικών
- ✓ Περιβάλλοντος

ΜΕΡΟΣ 2^ο ΕΜΠΕΙΡΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4^ο : Μεθοδολογική Προσέγγιση

Στο κεφάλαιο αυτό: α) παρουσιάζονται οι ερευνητικές υποθέσεις, όπως προκύπτουν από την επισκόπηση της βιβλιογραφίας και τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του Οργανισμού που μελετάται, β) περιγράφονται τα ερευνητικά εργαλεία, γ) οι μέθοδοι συλλογής των δεδομένων καθώς και δ) η μεθοδολογία ανάλυσης των δεδομένων της έρευνας.

4.1. Στόχοι της έρευνας

Η παρούσα έρευνα έχει ως κύριο στόχο να καταγραφούν οι απόψεις των σπουδαστών και αποφοίτων των Σχολών της Ελληνικής Βιοτεχνικής Εταιρείας – Διπλαρείου Σχολής σχετικά με τα κίνητρα επιλογής του συγκεκριμένου οργανισμού και τις προοπτικές σε ότι αφορά στην αγορά εργασίας. Επιχειρείται να αποτυπωθεί ο βαθμός ικανοποίησης σπουδαστών και αποφοίτων από τις σπουδές τους και τις παρεχόμενες υπηρεσίες (υποδομή, συνεργασίες, διοίκηση, σύνδεση με την αγορά εργασίας κλπ). Επιχειρείται επίσης να καταγραφούν οι αντιλήψεις και τα χαρακτηριστικά, που αποδίδουν τα Διοικητικά Στελέχη και οι Εκπαιδευτικοί στην έννοια του μάρκετινγκ αλλά και την εμπλοκή του στην Ελληνική Βιοτεχνική Εταιρεία – Διπλάρειο Σχολή, καθώς επίσης, να αποτυπωθούν οι απόψεις τους σχετικά με τις γνώσεις, δεξιότητες, επαγγέλματα που μπορεί να υποστηρίξει και πάνω στα οποία μπορεί να επενδύσει ο οργανισμός.

4.2. Ερευνητικές Υποθέσεις

Προκειμένου να απαντηθούν τα ερωτήματα τα οποία προκύπτουν από τους στόχους της έρευνας, καθορίζονται οι ακόλουθες ερευνητικές υποθέσεις:

H1: Η εξασφάλιση επαγγελματικής αποκατάστασης επηρεάζει κυρίως τους σπουδαστές και απόφοιτους της Ελληνικής Βιοτεχνικής Εταιρείας – Διπλαρείου Σχολής στην επιλογή του ``τομέα – ειδικότητα`` σπουδών.

H2: Το ενδιαφέρον για το αντικείμενο (προσωπικές κλίσεις, δεξιότητες, ικανότητες κ.ά.) επηρεάζει κυρίως τους σπουδαστές και τους απόφοιτους της Ελληνικής Βιοτεχνικής Εταιρείας – Διπλαρείου Σχολής στην επιλογή του ``τομέα – ειδικότητας`` σπουδών.

H3: Η φήμη της Ελληνικής Βιοτεχνικής Εταιρείας – Διπλαρείου Σχολής για υψηλό επίπεδο σπουδών επηρεάζει κυρίως τους σπουδαστές και τους απόφοιτους στην επιλογή της για σπουδές.

H4: Η απουσία διδασκτρων επηρεάζει κυρίως στην επιλογή της Ελληνικής Βιοτεχνικής Εταιρείας – Διπλαρείου Σχολής για σπουδές.

H5: Η προοπτική επαγγελματικής αποκατάστασης επηρεάζει κυρίως την ικανοποίηση των σπουδαστών και αποφοίτων από τις σπουδές τους στις Σχολές της Ελληνικής Βιοτεχνικής Εταιρείας – Διπλαρείου Σχολής

H6: Οι λειτουργικές υποδομές του οργανισμού επηρεάζουν κυρίως την ικανοποίηση των σπουδαστών και αποφοίτων από τις σπουδές τους στις Σχολές της Ελληνικής Βιοτεχνικής Εταιρείας – Διπλαρείου Σχολής

H7 : Δεν διαφοροποιούνται οι εκπαιδευτικοί από τα διοικητικά Στελέχη αναφορικά με τις στάσεις τους απέναντι στην υιοθέτηση και εφαρμογή του Μάρκετινγκ της Εκπαίδευσης στην Ελληνική Βιοτεχνική Εταιρεία – Διπλάρειο Σχολή.

4.3. Μεθοδολογία της έρευνας

Για την αποτύπωση των αντιλήψεων και των στάσεων των σπουδαστών και αποφοίτων των Σχολών της Ελληνικής Βιοτεχνικής Εταιρείας – Διπλαρείου Σχολής επιλέχτηκε η **ποσοτική προσέγγιση**, η οποία επιτρέπει τη διεξαγωγή της έρευνας σε μεγάλο μέρος του πληθυσμού-στόχου. Ενώ για την σε βάθος ανάλυση των απόψεων και στάσεων Διοικητικών και Εκπαιδευτικών της Ελληνικής Βιοτεχνικής Εταιρείας – Διπλαρείου Σχολής, επιλέχτηκε η **ποιοτική προσέγγιση** γιατί ο μικρός αριθμός τους δεν επιτρέπει την ποσοτική ανάλυση. (Cohen & Manion, 2000)

Πιο συγκεκριμένα, η έρευνα πραγματοποιήθηκε σε δύο φάσεις:

Στην α' φάση πραγματοποιήθηκε έρευνα με τη χρήση ερωτηματολογίου. Οι αντιλήψεις και οι στάσεις των σπουδαστών και αποφοίτων αποτυπώνονται μέσα από μια σειρά τυποποιημένων ερωτήσεων, έτσι με τον τρόπο αυτό εξασφαλίζεται η ανωνυμία και η εμπιστευτικότητα. (Σκιττίδης & Κοίλιαρη, 2006. Saunders et al. ,2009)

Στη β' φάση ελήφθησαν ατομικές δομημένες συνεντεύξεις. Η δομημένη συνέντευξη βασίζεται σε ένα σύνολο ερωτήσεων, οι οποίες είναι προκαθορισμένες τόσο ως προς το περιεχόμενο τους, όσο και ως προς την σειρά με την οποία ακολουθεί η μια τη άλλη. (Dunn, 2000)

Η επιλογή της ποιοτικής προσέγγισης έγινε για να πετύχουμε τη μεγαλύτερη δυνατή προσέγγιση της κατάστασης και την αποτύπωση της εμπειρίας των ερωτώμενων. (Ιωσηφίδης, 2003)

4.4. Επιλογή του δείγματος της έρευνας

Τον πληθυσμό της ποσοτικής έρευνας αποτέλεσαν όλοι οι απόφοιτοι και οι σπουδαστές όλων των ειδικοτήτων όλων των βαθμίδων των Σχολών της Ελληνικής Βιοτεχνικής Εταιρείας – Διπλαρείου Σχολής από το 2000 έως και σήμερα. Κατά συνέπεια, με βάση το κριτήριο της ειδικότητας στο δείγμα συμπεριληφθήκαν οι απόφοιτοι και οι σπουδαστές των κατευθύνσεων: Ηλεκτρολόγων, Επιπλοποιών, Στελεχών Διοίκησης και Οικονομίας στον Τομέα του Τουρισμού και Τεχνικών Εφαρμογών Πληροφορικής. Σύμφωνα με τα Αρχεία της Ελληνικής Βιοτεχνικής Εταιρείας – Διπλαρείου Σχολής, το σύνολο των σπουδαστών και αποφοίτων είναι 365 άτομα (80 σπουδαστές και 285 απόφοιτοι). Από αυτούς κατέστη δυνατό να εντοπιστούν οι 220 σπουδαστές και απόφοιτοι, στους οποίους στάλθηκαν ισάριθμα ερωτηματολόγια. Στην έρευνα ανταποκρίθηκαν αποστέλλοντας πλήρως συμπληρωμένα ερωτηματολόγια 195 άτομα (ποσοστό ανταπόκρισης 88,63%), που αποτελούν το δείγμα της έρευνας. Η διαδικασία της συλλογής των ερωτηματολογίων έγινε μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και διήρκησε από τον Σεπτέμβριο έως τον Οκτώβριο του 2014.

Το δείγμα της ποιοτικής έρευνας διαμορφώθηκε με Σκόπιμη Δειγματοληψία (purposive sampling). Στη δειγματοληψία αυτού του είδους επιλέγονται οι συμμετέχοντες, ώστε να εξυπηρετούν τους γενικούς και ειδικούς σκοπούς της ερευνητικής διαδικασίας. Δηλαδή επιλέγονται συμμετέχοντες οι οποίοι να πληρούν κάποιο ή κάποια κεντρικά χαρακτηριστικά που συνάδουν με το σκοπό και το χαρακτήρα της ποιοτικής έρευνας και αφετέρου να μπορούν να ανταποκριθούν στις ανάγκες της. (Cohen & Manion, 2000)

Χρησιμοποιώντας, λοιπόν, τη παραπάνω μέθοδο, επιλέχθηκε το δείγμα της έρευνας το οποίο είχε τα εξής χαρακτηριστικά:

α. Μέγεθος δείγματος: 7 άτομα.

β. Φύλο: 3 άνδρες και 4 γυναίκες, έτσι ώστε να υπάρχει μια σχετική ισορροπία στις απόψεις ανάμεσα στα δύο φύλα

γ. Ηλικία: Ενήλικες

δ. Χώρος Επαγγελματικής Ενασχόλησης: Ελληνική Βιοτεχνική Εταιρεία – Διπλάρειος Σχολή

ε. Τομείς Ενασχόλησης: Διοικητικά Στελέχη, Εκπαιδευτικοί

στ. Επαγγελματική Προϋπηρεσία: των συμμετεχόντων του δείγματος κυμάνθηκε από 7 έτη έως και 40 χρόνια. Ενώ σχετικά με τα χρόνια εργασιακής εμπειρίας στην Ελληνική Βιοτεχνική Εταιρεία – Διπλάρειο Σχολή, αυτή κυμάνθηκε από 3 έτη έως 20 χρόνια.

Οι συνεντεύξεις πραγματοποιήθηκαν με επιτόπια παρουσία του ερευνητή στο Μέγαρο των Σχολών της Ελληνικής Βιοτεχνικής Εταιρείας – Διπλαρείου Σχολής ύστερα από τηλεφωνικό διακανονισμό με τους συνεντευξιζόμενους, έγινε προσπάθεια από τον ερευνητή-συνεντευκτή να ελαχιστοποιηθούν όλα τα πιθανά εμπόδια και όλες οι πιθανές παρεμβολές έτσι ώστε: α) να διασφαλιστεί ένα ήρεμο περιβάλλον, β) να καταστεί εφικτό ένα αρκετά υψηλό επίπεδο συγκέντρωσης, και γ) να δοθούν στοχευμένες και σαφείς απαντήσεις. Οι συνεντεύξεις υλοποιήθηκαν τον Νοέμβριο του 2014.

4.5. Ερευνητικά Εργαλεία συλλογής δεδομένων

4.5.1. Ερωτηματολόγιο

Για τη διεξαγωγή της ποσοτικής έρευνας σχεδιάστηκε ερωτηματολόγιο (παράρτημα II), μέσα στο πλαίσιο του θεωρητικού υπόβαθρου, το οποίο αφορούσε αποκλειστικά σπουδαστές και απόφοιτους της Ελληνικής Βιοτεχνικής Εταιρείας – Διπλαρείου Σχολής. Το ερωτηματολόγιο αποτελείται από είκοσι πέντε (25) ερωτήσεις κλειστού τύπου, είτε διχοτομικές, επιτρέποντας στον ερωτώμενο την επιλογή μίας μόνο από τις δοθείσες απαντήσεις, είτε κλίμακας Likert, στις οποίες ο ερωτώμενος καλούταν να αποτυπώσει το βαθμό της συμφωνίας ή της διαφωνίας του σε συγκεκριμένη δήλωση που έχει αποτυπωθεί από την πλευρά του ερευνητή. Η εν λόγω διαβάθμιση ακολούθησε την εξής κλίμακα: 1= καθόλου, 2= λίγο, 3= μέτρια, 4= πολύ, 5= πάρα πολύ. Το ερωτηματολόγιο, βασισμένο στους στόχους της εργασίας, σχεδιάστηκε για να συγκεντρωθούν πληροφορίες σχετικές με τους παρακάτω άξονες:

1. Δημογραφικά στοιχεία (ερωτήσεις 1-11)

Ο άξονας αυτός περιλαμβάνει ερωτήσεις που αφορούν τις δημογραφικές και κοινωνικές μεταβλητές των ερωτώμενων (Σπουδαστική κατάσταση, φύλο, ηλικία, οικογενειακή κατάσταση, τόπο μόνιμης κατοικίας, μορφωτικό επίπεδο, τομέα - ειδικότητα σπουδών, έτος αποφοίτησης, επάγγελμα γονέων, μόρφωση γονέων, κατάσταση απασχόλησης και σχέση εργασίας με τις σπουδές).

2. Παράγοντες επιλογής και πηγές ενημέρωσης (ερωτήσεις 12-14)

Ο άξονας αυτός περιλαμβάνει μεταβλητές που αναφέρονται στους παράγοντες επιλογής του τομέα - ειδικότητα σπουδών (Γονείς, άλλα άτομα, κλίσεις, επαγγελματικής αποκατάσταση, αποτυχία εισαγωγής στο πανεπιστήμιο, τυχαία), αλλά και της Ελληνικής Βιοτεχνικής Εταιρείας – Διπλαρείου Σχολής (Γονείς, καθηγητές, άλλα άτομα, φήμης οργανισμού, σύνδεση με αγορά εργασίας, άρτιες εγκαταστάσεις, λόγω θέσης, δωρεάν εκπαίδευσης) καθώς και στις πηγές ενημέρωσης για την Σχολή (Γονείς, καθηγητές, άλλα άτομα, Μ.Μ.Ε., Διαδίκτυο κ.α.).

3. Βαθμό ικανοποίησης - έκφραση των απόψεων (ερωτήσεις 15-21)

Ο άξονας αυτός περιλαμβάνει ερωτήσεις σχετικά με την ικανοποίηση των σπουδαστών και αποφοίτων της Ελληνικής Βιοτεχνικής Εταιρείας – Διπλαρείου Σχολής. Πιο συγκεκριμένα, ο ερωτώμενος καλείται να διατυπώσει τον βαθμό ικανοποίησης του και την έκφραση των απόψεων του για τις δυνατότητες και υπηρεσίες του οργανισμού, λειτουργικές υποδομές, διδάσκοντες, διοικητική υποστήριξη, στάση της διοίκησης της σχολής, επαγγελματικές προοπτικές, καθώς και για τα επιμέρους κριτήρια αυτών.

4. Επιθυμίες και προσδοκίες (ερωτήσεις 22-25)

Ο άξονας αυτός περιλαμβάνει ερωτήσεις σχετικά με επιθυμίες και προσδοκίες των σπουδαστών όσο και των ερωτώμενων. Πιο συγκεκριμένα, ο ερωτώμενος καλείται να διατυπώσει τις στάσεις που αποτυπώνουν το βαθμό προσήλωσης για την επιλογή τομέα σπουδών σήμερα, για την επιλογή της Ελληνικής Βιοτεχνικής Εταιρείας – Διπλαρείου Σχολής, για την ίδρυση συλλόγου αποφοίτων).

Το ερωτηματολόγιο στηρίχθηκε στα ερωτηματολόγια των ερευνών, (Μαύρος, 1998. Κοίλιας, 2006. Τσουραμάνης, 2006), προσαρμοσμένα στις ανάγκες της παρούσας διπλωματικής εργασίας. Κάποιες απαντήσεις από το ερωτηματολόγιο του Μαύρου (1998) μετατράπηκαν σε κλίμακα Likert, ώστε να καταγραφεί ο βαθμός στον οποίο επέδρασε ο κάθε παράγοντας. Από τις σχετικές ερωτήσεις του Τσουραμάνη συγχωνεύτηκαν κάποιες μεταβλητές σε γενικότερες (π.χ. επίδραση ``πατέρα`` και επίδραση ``μητέρας`` σε επίδραση ``από γονείς``). Κάποιες ερωτήσεις βασίστηκαν στο ερωτηματολόγιο της έρευνας του Κοίλια, αφού πρώτα οι ερωτήσεις μετασχηματίστηκαν κατάλληλα.

Για την εξασφάλιση της αξιοπιστίας και εγκυρότητας της έρευνας, διενεργήθηκε πιλοτική έρευνα. Κατά την πιλοτική έγιναν βελτιώσεις σε ορισμένες ερωτήσεις του ερωτηματολογίου σε νοηματικό και συντακτικό επίπεδο.

4.5.2. Δομημένη Συνέντευξη

Ο οδηγός συνέντευξης (Παράρτημα II) που δημιουργήθηκε στα πλαίσια της συγκεκριμένης μελέτης έχει δύο μέρη και πραγματοποιήθηκε με άξονες 15 ερωτήσεις. Με τις ερωτήσεις της συνέντευξης επιχειρείται να καταγραφούν οι αντιλήψεις και τα χαρακτηριστικά, που αποδίδουν τα Διοικητικά Στελέχη και οι Εκπαιδευτικοί στην έννοια του μάρκετινγκ αλλά και την εμπλοκή του στην Ελληνική Βιοτεχνική Εταιρεία – Διπλάρειο Σχολή καθώς επίσης να καταγραφούν οι στάσεις και οι αντιλήψεις τους αναφορικά με τους επαγγελματικούς τομείς και τις επαγγελματικές δεξιότητες που έχει επιλέξει να υποστηρίξει και να επενδύσει. Το περιεχόμενο και η λειτουργικότητα του οδηγού συνέντευξης που χρησιμοποιήθηκε καθορίστηκε πλήρως από την φύση των στόχων του συγκεκριμένης εργασίας, και εμπεριέχει στοιχεία από οδηγούς συνεντεύξεων παρόμοιων ερευνών, αλλά παρουσιάζει ιδιαιτερότητες, οι οποίες πηγάζουν από την ιδιαιτερότητα του θέματος και του περιβάλλοντος στο οποίο απευθύνεται.

Το πρώτο μέρος (ΜΕΡΟΣ Α), αφορά τα στοιχεία της συνέντευξης και δημιουργήθηκε με βάση τον Οδηγό Συνέντευξης του Ιωσηφίδη. (Ιωσηφίδης, 2008).

Πιο συγκεκριμένα, το πρώτο μέρος του Οδηγού (Στοιχεία της Συνέντευξης) χρησιμεύει σαν ημερολόγιο τήρησης των συνεντεύξεων, συμπληρώνεται αποκλειστικά από τον ερευνητή και αναγράφει τα εξής στοιχεία: α) τον αριθμό της συνέντευξης, έτσι ώστε να μπορεί ο ερευνητής να κρατάει και να θυμάται τη σειρά των συνεντεύξεων, β) την ημερομηνία, γ) φύλο, δ) τη διάρκεια της συνέντευξης, ε) τον τρόπο καταγραφής, αν δηλαδή χρησιμοποιήθηκε μαγνητόφωνο ή κρατήθηκαν χειρόγραφες σημειώσεις, στ) τυχόν παρατηρήσεις που θέλει ο συνεντευκτής να κρατήσει.

Το δεύτερο μέρος (ΜΕΡΟΣ Β), αποτελείται από 15 ερωτήσεις. Πριν από τις βασικές ερωτήσεις προηγήθηκαν προκαταρκτικές ερωτήσεις (1- 4), οι οποίες βοήθησαν στη δημιουργία του «προφίλ» των συγκεκριμένων ατόμων που επιλέχτηκαν, αφορούν στο να καταγραφθεί: α) ο επιστημονικός κλάδος- σπουδές τους, β) τα χρόνια εργασιακής τους εμπειρίας, γ) τα χρόνια υπηρεσίες τους στην Ελληνική Βιοτεχνική Εταιρεία – Διπλάρειο Σχολή, δ) ο τμήμα, την θέση και τον ρόλο τους στην Ελληνική Βιοτεχνική Εταιρεία – Διπλάρειο Σχολή.

Μέσα από τις ερωτήσεις αυτές (κυρίως μέσα από τις δύο τελευταίες) εξασφαλίστηκε το γεγονός ότι ο συνεντευξιαζόμενος προσφέρει τις υπηρεσίες του είτε ως Διοικητικό Στέλεχος, είτε ως Εκπαιδευτικός στην Ελληνική Βιοτεχνική Εταιρεία – Διπλάρειο Σχολή.

Οι επόμενες τρεις ερωτήσεις (5^η, 6^η, 7^η) συμπεριλήφθηκαν για τους εξής λόγους: α) για να εξασφαλιστεί το γεγονός ότι οι συμμετέχοντες γνωρίζουν σε γενικές γραμμές τι είναι το Μάρκετινγκ της Εκπαίδευσης. β) για να καταγραφεί σε ποιούς τομείς το Μάρκετινγκ της Εκπαίδευσης μπορεί να λειτουργήσει ως ένα καλό εργαλείο, στα χέρια της Διοίκησης της Ελληνικής Βιοτεχνικής Εταιρείας – Διπλαρείου Σχολής, δηλαδή κατά πόσο η οπτική των συμμετεχόντων συμπίπτει με αυτή της διεθνούς και ελληνικής βιβλιογραφίας και αρθρογραφίας. Έτσι, μέσω της συγκεκριμένης ερώτησης, θα δοθεί η ευκαιρία στο συνεντευκτή να αντιληφθεί πως βλέπουν και πως αντιλαμβάνονται το Μάρκετινγκ της Εκπαίδευσης οι συνεντευξιζόμενοι μέσα στον χώρο που εργάζονται.

Οι επόμενες πέντε ερωτήσεις (8^η, 9^η, 10^η, 11^η, 12^η) συμπεριλήφθηκαν με στόχο: α) να καταγραφούν οι στάσεις και οι αντιλήψεις των ερωτώμενων αναφορικά με τις γνώσεις και δεξιότητες που πρέπει να διαθέτουν νεοεισερχόμενοι στην αγορά εργασίας και ποιές από αυτές αποκτούν μεγαλύτερη σημασία σήμερα στην ελληνική αγορά εργασίας. β) να εντοπιστούν νέα ανερχόμενα επαγγελματικά πεδία και επαγγέλματα με προοπτικές απασχόλησης που φαίνεται να προκύπτουν τα επόμενα χρόνια στην Ελλάδα και τη σύνδεσή τους με υπάρχοντα πλαίσια εκπαίδευσης, κατάρτισης και εξειδίκευσης που προσφέρει η Ελληνική Βιοτεχνική Εταιρεία – Διπλάρειο Σχολή.

Η 13^η ερώτηση συμπεριλήφθηκε με στόχο να καταγραφούν οι απόψεις των ερωτώμενων, για το τι πρέπει να προσέξει ιδιαίτερα η Ελληνική Βιοτεχνική Εταιρεία – Διπλάρειο Σχολή ώστε να παραμείνει στο μέλλον ανταγωνιστική και να διατηρήσει την φήμη της για υψηλού επιπέδου εκπαίδευση και κατάρτιση

Η 14^η ερώτηση δίνει την ευκαιρία να αποτυπωθούν οι σημαντικότεροι εκείνοι παράγοντες που πιστεύουν οι ερωτώμενοι ότι αποτελούν τροχοπέδη στην διατήρηση της ομαλής λειτουργίας της Ελληνικής Βιοτεχνικής Εταιρείας – Διπλαρείου Σχολής για τα επόμενα χρόνια.

4.6 Επεξεργασία δεδομένων

Οι δύο μέθοδοι εφαρμόστηκαν διαδοχικά και η επεξεργασία των στοιχείων έγινε ξεχωριστά για τη κάθε μέθοδο με βάση συγκεκριμένες αρχές που διέπουν την ποσοτική και την ποιοτική μέθοδο. Το ποιοτικό υλικό συλλέχτηκε σε δεύτερο χρόνο αφού είχε προηγηθεί η στατιστική ανάλυση των ποσοτικών δεδομένων. Για την ανάλυση των στοιχείων της ποσοτικής έρευνας χρησιμοποιήθηκε το στατιστικό πρόγραμμα S.P.S.S. 21.0.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5^ο : Περιγραφική Ανάλυση Δεδομένων

Στο κεφάλαιο αυτό παρουσιάζονται τα αποτελέσματα της ανάλυσης των δεδομένων που συλλέχθηκαν μέσω των ερωτηματολογίων, τα οποία συμπληρώθηκαν από τους συμμετέχοντες σπουδαστές και αποφοίτους της Ελληνικής Βιοτεχνικής Εταιρείας – Διπλαρείου Σχολής, καθώς και των συνεντεύξεων που συμμετείχαν διοικητικά στελέχη και εκπαιδευτικοί. Ακολουθεί η περιγραφική απεικόνιση των ερωτήσεων.

5.1 Παρουσίαση των Αποτελεσμάτων της ποσοτικής Έρευνας

Στο σημείο αυτό θα γίνει η παρουσίαση των αποτελεσμάτων της ποσοτικής έρευνας.

5.1.1. Δημογραφικά στοιχεία

Στην έρευνα συμμετείχαν τόσο σπουδαστές όσο και απόφοιτοι των σχολών της Ελληνικής Βιοτεχνικής Εταιρείας – Διπλαρείου Σχολής. Συγκεκριμένα, από τους 195 ερωτώμενους οι 141 είναι απόφοιτοι που αποτελούν το 72,3% του δείγματος και οι 54 είναι σπουδαστές που αποτελούν το 27,7% του δείγματος (Παράρτημα Ι, Πίνακας 1). Στην έρευνα συμμετείχαν 133 άνδρες που αποτελούν το 68,2% του δείγματος και 62 γυναίκες που αποτελούν το 31,8% του δείγματος (Παράρτημα Ι, Πίνακας 2). Συγκεκριμένα, όσον αφορά τους απόφοιτους, συμμετείχαν 107 άνδρες που αποτελούν το 75,9% του δείγματος αποφοίτων και 34 γυναίκες που αποτελούν το 24,1%, ενώ όσον αφορά τους σπουδαστές, συμμετείχαν 26 άνδρες που αποτελούν το 48,1% του δείγματος σπουδαστών και 28 γυναίκες που αποτελούν το 51,9%. (Παράρτημα Ι, Πίνακας 3). Στις σχολές της Ελληνικής Βιοτεχνικής Εταιρείας – Διπλαρείου Σχολής φοιτούν 80 σπουδαστές εκ των οποίων 41 άνδρες που αποτελούν το 51,25% του πληθυσμού των σπουδαστών και 39 γυναίκες που αποτελούν το 48,5% και έχουν αποφοιτήσει 285 εκ των οποίων 233 άνδρες που αποτελούν το 81,75% του πληθυσμού των αποφοίτων και 52 γυναίκες που αποτελούν το 18,25%. Από τα παραπάνω στοιχεία παρατηρούμε ότι η αναλογία που έχουμε στο δείγμα μας ανταποκρίνεται στην αναλογία των φύλων στον πληθυσμό.

Σε ότι αφορά την ηλικία των σπουδαστών και των αποφοίτων, το εύρος που καλύπτει το δείγμα σας είναι από 18 έως 51 ετών με μέση ηλικία τα 28,47έτη. (Παράρτημα Ι, Πίνακας 4).

Σε ότι αφορά την οικογενειακή κατάσταση από τους 195 σπουδαστές και αποφοίτους του δείγματος, οι 147 δηλώνουν άγαμοι (75,4%), 34 έγγαμοι με παιδιά (17,4%), 14 έγγαμοι χωρίς παιδιά (7,2%). (Παράρτημα Ι, Πίνακας 5).

Οι ερωτώμενοι, στην πλειονότητά τους 154 άτομα (79,0%) δήλωσαν ως τόπο μόνιμης κατοικίας αστική περιοχή (με πληθυσμό 10.001 και άνω κατοίκους), 32 άτομα (16,4%) ημιαστική περιοχή (με πληθυσμό από 2.001 έως 10.000 κατοίκους) και 9 άτομα (4,6%) κατοικούν μόνιμα σε αγροτική περιοχή (με πληθυσμό έως 2.000 κατοίκους) (Παράρτημα Ι, Πίνακας 6).

Σχετικά με το μορφωτικό επίπεδο, από τους 195 σπουδαστές και αποφοίτους του δείγματος, 9 είναι κάτοχοι απολυτηρίου γυμνασίου (4,6%), 117 είναι κάτοχοι απολυτηρίου λυκείου (60,0%), 39 απόφοιτοι Ι.Ε.Κ. (20,0%), 14 απόφοιτοι Τ.Ε.Ι. (7,2%), 10 απόφοιτοι Α.Ε.Ι. (5,1%), 6 είναι κάτοχοι κάποιου μεταπτυχιακού τίτλου (3,1%). (Παράρτημα Ι, Πίνακας 7).

Αναφορικά με την ειδικότητα από τους 195 σπουδαστές και αποφοίτους του δείγματος, 70 (35,9%) με ειδικότητα Επιπλοποιού, 25 (12,8%) με ειδικότητα Ηλεκτρολόγου, 57 (29,2%) με ειδικότητα Στέλεχος Διοίκησης και Οικονομίας στον Τομέα του Τουρισμού και 43 (22,1%) με ειδικότητα Τεχνικός Εφαρμογών Πληροφορικής. (Παράρτημα Ι, Πίνακας 8).

Στις σχολές της Ελληνικής Βιοτεχνικής Εταιρείας – Διπλαρείου Σχολής φοιτούν και έχουν αποφοιτήσει συνολικά 365 σπουδαστές από το 2000 έως και σήμερα εκ των οποίων 75 με ειδικότητα Στέλεχος Διοίκησης και Οικονομίας στον Τομέα του Τουρισμού που αποτελούν το 20,54 % του πληθυσμού, 51 με ειδικότητα Τεχνικός Εφαρμογών Πληροφορικής που αποτελούν το 13,97% του πληθυσμού, 83 με ειδικότητα Ηλεκτρολόγου που αποτελούν το 22,73% του πληθυσμού και 156 με ειδικότητα Επιπλοποιού που αποτελούν το 42,73% του πληθυσμού. Από τα παραπάνω στοιχεία παρατηρούμε ότι η αναλογία που έχουμε στο δείγμα μας ανταποκρίνεται σχεδόν στην αναλογία των ειδικοτήτων στον πληθυσμό.

Σε ότι αφορά την κατανομή των δύο φύλων στις διάφορες ειδικότητες, όπως φαίνεται στον Πίνακα 5.1 το 94,3% των Επιπλοποιών είναι άντρες και μόλις το 5,7% γυναίκες, για την ειδικότητα των Ηλεκτρολόγων το 72,0% είναι άντρες και το 28,0% γυναίκες, για την ειδικότητα του Τεχνικού Εφαρμογών Πληροφορικής το 69,8% είναι άντρες και το 30,2% γυναίκες και τέλος για την ειδικότητα του Στελέχους Διοίκησης και Οικονομίας στον Τομέα του Τουρισμού το 66,7% είναι γυναίκες και το 33,3% άντρες.

Πίνακας 5.1: Το φύλο του ερωτώμενου σε σχέση με την ειδικότητα του

Τομέα –Ειδικότητα		Φύλο		
		Άνδρας	Γυναίκα	Σύνολο
Επιπλοποιών	Συχνότητα	66	4	70
	Ποσοστά	94,3%	5,7%	100,0%
Ηλεκτρολόγων	Συχνότητα	18	7	25
	Ποσοστά	72,0%	28,0%	100,0%
Στέλεχος Διοίκησης και Οικονομίας στον Τομέα του Τουρισμού	Συχνότητα	19	38	57
	Ποσοστά	33,3%	66,7%	100,0%
Τεχνικός Εφαρμογών Πληροφορικής	Συχνότητα	30	13	43
	Ποσοστά	69,8%	30,2%	100,0%
Σύνολο	Συχνότητα	133	62	195
	Ποσοστά	68,2%	31,8%	100,0%

5.1.2 Κοινωνικά και εργασιακά χαρακτηριστικά

Για την αποτύπωση των κοινωνικών χαρακτηριστικών των σπουδαστών και αποφοίτων παρατίθενται παρακάτω οι κατανομές ως προς το επάγγελμα και τη μόρφωση των γονέων.

Από το σύνολο των ερωτώμενων, περίπου οι μισοί (48,2%) έχουν πατέρα που ασκεί ελεύθερο επάγγελμα και το (45,1%) έχουν μητέρα που δηλώνει οικιακά. Ακολουθούν σε ποσοστό οι ερωτώμενοι που έχουν πατέρα που είναι ιδιωτικοί υπάλληλοι (το 23,1%) και το (26,2%) έχουν μητέρα που δηλώνει ιδιωτική υπάλληλος..

Τα ποσοστά των ερωτώμενων που έχουν γονείς που είναι υπάλληλοι του δημόσιου τομέα είναι παραπλήσια, ενώ από το σύνολο των ερωτώμενων, μόνο το (11,3%) έχουν μητέρα που ασκεί ελεύθερο επάγγελμα.

Στους Πίνακες 5.2 και 5.3 παρουσιάζονται οι κατανομές ως προς το επάγγελμα του πατέρα και της μητέρας αντίστοιχα

Πίνακας 5.2: Κατανομή του δείγματος ως προς το επάγγελμα του πατέρα

Κύριο επάγγελμα πατέρα	Συχνότητα	Ποσοστό
Δημόσιος υπάλληλος	24	12,3
Ελεύθερος επαγγελματίας	94	48,2
Ιδιωτικός υπάλληλος	45	23,1
Άλλο	32	16,4
Σύνολο	195	100,0

Πίνακας 5.3: Κατανομή του δείγματος ως προς το επάγγελμα της μητέρας

Κύριο επάγγελμα μητέρας	Συχνότητα	Ποσοστό
Δημόσιος υπάλληλος	21	10,8
Ελεύθερος επαγγελματίας	22	11,3
Ιδιωτικός υπάλληλος	51	26,2
Οικιακά	88	45,1
Άλλο	13	6,7
Σύνολο	195	100,0

Από το σύνολο των ερωτώμενων, το (33,3%) έχουν πατέρα που είναι απόφοιτος μέσης εκπαίδευσης και αμέσως το (28,2%) έχουν πατέρα που είναι απόφοιτος γυμνασίου, ενώ το (46,7%) έχουν μητέρα που είναι απόφοιτη μέσης εκπαίδευσης και αμέσως το (20,5%) που είναι απόφοιτη γυμνασίου.

Στους Πίνακες 5.4 και 5.5 παρουσιάζεται η μόρφωση του πατέρα και της μητέρας αντίστοιχα, του συνόλου του δείγματος.

Πίνακας 5.4: Κατανομή του δείγματος ως προς το μορφωτικό επίπεδο του πατέρα

Μόρφωση πατέρα	Συχνότητα	Ποσοστό
Απόφοιτος Δημοτικού	34	17,4
Απόφοιτος Γυμνασίου	55	28,2
Απόφοιτος Λυκείου	65	33,3
Απόφοιτος Τριτοβάθμιας	38	19,5
Κάτοχος Μεταπτυχιακού τίτλου	3	1,5
Σύνολο	195	100,0

Πίνακας 5.5: Κατανομή του δείγματος ως προς το μορφωτικό επίπεδο της μητέρας

Μόρφωση μητέρας	Συχνότητα	Ποσοστό
Απόφοιτος Δημοτικού	31	15,9
Απόφοιτος Γυμνασίου	40	20,5
Απόφοιτος Λυκείου	91	46,7
Απόφοιτος Τριτοβάθμιας	30	15,4
Κάτοχος Μεταπτυχιακού τίτλου	3	1,5
Σύνολο	195	100,0

Για την αποτύπωση των εργασιακών χαρακτηριστικών των ερωτώμενων παρατίθενται παρακάτω οι κατανομές ως προς την κατάσταση απασχόλησης τους. Στο δείγμα, με βάση τα στοιχεία που προκύπτουν από τον Πίνακα 5.6 για τη σημερινή κατάσταση

απασχόλησης, κυριαρχούν οι ιδιωτικοί υπάλληλοι σε ποσοστό 30,3%, έπειτα οι άνεργοι σε ποσοστό 30,3%, στη συνέχεια οι ελεύθεροι επαγγελματίες σε ποσοστό 28,2%, οι δημόσιοι υπάλληλοι σε ποσοστό 9,2% και τέλος οι συνταξιούχοι (2,1%).

Πίνακας 5.6: Κατανομή του δείγματος ως προς την κατάσταση απασχόλησης του

Κατάσταση απασχόλησης	Συχνότητα	Ποσοστό
Δημόσιος υπάλληλος	18	9,2
Ελεύθερος επαγγελματίας	55	28,2
Ιδιωτικός υπάλληλος	59	30,3
Συνταξιούχος	4	2,1
Άνεργος	59	30,3
Σύνολο	195	100,0

Σε σχέση με την κατάσταση απασχόλησης ανάλογα με την ειδικότητα των ερωτώμενων, όπως φαίνεται στον Πίνακα 5.7 το 92,9% των Επιπλοποιών είναι εργαζόμενοι και μόλις το 5,7% άνεργοι, για την ειδικότητα των Ηλεκτρολόγων το 92% είναι εργαζόμενοι και το 4% άνεργοι, για την ειδικότητα του Στελέχους Διοίκησης και Οικονομίας στον Τομέα του Τουρισμού το 38,6% είναι εργαζόμενοι και το 59,6% άνεργοι και τέλος για την ειδικότητα του Τεχνικού Εφαρμογών Πληροφορικής το 51,2% είναι εργαζόμενοι και το 46,5% άνεργοι.

Πίνακας 5.7: Κατανομή του δείγματος ως προς την κατάσταση απασχόλησης ανά ειδικότητα

Τομέα –Ειδικότητα		Κατάσταση απασχόλησης σήμερα			
		Άνεργος	Εργαζόμενος	Συνταξιούχος	Σύνολο
Επιπλοποιών	Συχνότητα	4	65	1	70
	Ποσοστά	5,7%	92,9%	1,4%	100,0%
Ηλεκτρολόγων	Συχνότητα	1	23	1	25
	Ποσοστά	4%	92%	4%	100,0%
Στέλεχος Διοίκησης και Οικονομίας στον Τομέα του Τουρισμού	Συχνότητα	34	22	1	57
	Ποσοστά	59,6%	38,6%	1,8%	100,0%
Τεχνικός Εφαρμογών Πληροφορικής	Συχνότητα	20	22	1	43
	Ποσοστά	46,5%	51,2%	2,3%	100,0%
Σύνολο	Συχνότητα	59	132	4	195
	Ποσοστά	30,3%	67,6%	2,1%	100,0%

Για την αποτύπωση της σχέσης της εργασίας των ερωτώμενων με τις σπουδές τους στις Σχολές της Ελληνικής Βιοτεχνικής Εταιρείας – Διπλαρείου Σχολής παρατίθενται ο παρακάτω Πίνακα 5.8. Όπου αξιοσημείωτο είναι το υψηλό ποσοστό του δείγματος 115 από τους ερωτώμενους σε ποσοστό 59,0% οι οποίοι δηλώνουν ότι η εργασία τους έχει σχέση με τις σπουδές τους.

Πίνακας 5.8: Κατανομή του δείγματος ως προς την σχέση σπουδών και εργασίας

Συνάφεια αντικειμένου ειδικότητας και επαγγέλματος	Συχνότητα	Ποσοστό
Ναι	115	59,0%
Όχι	80	41,0%
Σύνολο	195	100,0%

Στον Πίνακα 5.9 φαίνεται η απασχόληση σε συναφές πεδίο με αυτό της ειδικότητας. Έτσι, το 77,1% των Επιπλοποιών έχουν εργασία σχετική με τις σπουδές τους, για την ειδικότητα των Ηλεκτρολόγων το 84%, για την ειδικότητα του Στελέχους Διοίκησης και Οικονομίας στον Τομέα του Τουρισμού το 42,1% είναι εργαζόμενοι και τέλος για την ειδικότητα του Τεχνικού Εφαρμογών Πληροφορικής το 37,2% είναι εργαζόμενοι και το 46,5% άνεργοι.

Πίνακας 5.9: Κατανομή του δείγματος ως προς τη συνάφεια ειδικότητας -επαγγέλματος ανά ειδικότητα

Τομέα –Ειδικότητα		Σχέση εργασίας με σπουδές		
		Ναι	Όχι	Σύνολο
Επιπλοποιών	Συχνότητα	54	16	70
	Ποσοστά	77,1%	22,9%	100,0%
Ηλεκτρολόγων	Συχνότητα	21	4	25
	Ποσοστά	84%	16%	100,0%
Στέλεχος Διοίκησης & Οικονομίας στον Τομέα του Τουρισμού	Συχνότητα	24	33	57
	Ποσοστά	42,1%	57,9%	100,0%
Τεχνικός Εφαρμογών Πληροφορικής	Συχνότητα	16	27	43
	Ποσοστά	37,2%	62,8%	100,0%
Σύνολο	Συχνότητα	115	80	195
	Ποσοστά	59,0%	41,0%	100,0%

Συνοψίζοντας, όσον αφορά τα χαρακτηριστικά του συνόλου του δείγματος, με βάση τα στοιχεία των παραπάνω πινάκων, κυριαρχούν οι άνδρες σπουδαστές και απόφοιτοι, με γονείς μέσου μορφωτικού επιπέδου, με μόνιμη κατοικία κυρίως σε αστική περιοχή, με κύρια απασχόληση πατέρα ως ελεύθερου επαγγελματία και απασχόληση μητέρας στα οικιακά. Όσον αφορά την κατάσταση απασχόλησης των σπουδαστών και αποφοίτων, κυριαρχούν οι ιδιωτικοί υπάλληλοι.

5.1.3. Στάσεις – απόψεις σπουδαστών και αποφοίτων για την Ελληνική Βιοτεχνική Εταιρεία – Διπλάρειο Σχολή

Στη συνέχεια παρουσιάζονται οι στάσεις – απόψεις σπουδαστών και αποφοίτων για την Ελληνική Βιοτεχνική Εταιρεία – Διπλάρειο Σχολή σύμφωνα με τις θεματικές του ερωτηματολογίου όπως αυτές αναλύθηκαν στην υποενότητα 4.5.1..

5.1.3.1. Παράγοντες που επιδρούν στην απόφαση επιλογής τομέα – ειδικότητα σπουδών

Σε αυτό το θεματικό άξονα εξετάζεται ο βαθμός στον οποίο μια ομάδα 7 παραγόντων επηρέασε την απόφαση επιλογής του συγκεκριμένου Τομέα – Ειδικότητα από τους σπουδαστές και τους αποφοίτους της Ελληνικής Βιοτεχνικής Εταιρείας – Διπλάρειο Σχολής. Η ερώτηση διατυπώθηκε ως εξής: «Σε ποιο βαθμό επηρέασε καθένας από τους παρακάτω παράγοντες την απόφασή σου να επιλέξεις την συγκεκριμένη ειδικότητά;». Οι ερωτώμενοι εξέφρασαν τις εκτιμήσεις τους μέσω μιας 5βάθμιας κλίμακας Likert, από το 1 (= καθόλου) έως το 5 (= πάρα πολύ).

Στον παρακάτω πίνακα 5.10 παρουσιάζεται ο βαθμός στον οποίο διάφορα κριτήρια και παράγοντες επέδρασαν στην απόφαση των ερωτώμενων να επιλέξουν Τομέα – Ειδικότητα για τις σπουδές τους.

Ο σημαντικότερος εξ αυτών είναι το «ενδιαφέρον για το αντικείμενο, προσωπικές κλίσεις, δεξιότητες, ικανότητες και ταλέντα» (48,7% του δείγματος δήλωσαν ότι τους επηρέασε πάρα πολύ και 28,2% ότι τους επηρέασε πολύ – αθροιστικά το 76,9% επηρεάστηκε από πολύ έως πάρα πολύ), και ο δεύτερος κατά σειρά βαρύτητας παράγοντας επίδρασης είναι η «εξασφάλιση επαγγελματικής αποκατάστασης» (18,5% του δείγματος δήλωσαν ότι τους επηρέασε πάρα πολύ και 34,4% ότι τους επηρέασε πολύ – αθροιστικά το 52,9% επηρεάστηκε από πολύ έως πάρα πολύ).

Ακολουθούν οι «επιδράσεις από άλλα άτομα συγγενικού ή ευρύτερου κοινωνικού περιβάλλοντος» και η «συμβουλή - παρότρυνση από γονείς».

Ο παράγοντας «οι σπουδές ή/και το επάγγελμα των γονέων μου» (κατά σειρά βαρύτητας επιρροής) παρουσιάζει τις μεγαλύτερες αντιφάσεις στις απόψεις αφού δεν επέδρασαν καθόλου σημαντικά στην απόφαση επιλογής της ειδικότητας για το 47,2% των σπουδαστών ενώ για το 24,6% επέδρασε πολύ.

Οι παράγοντες με τη μικρότερη επίδραση στην απόφαση των σπουδαστών και των αποφοίτων είναι «τυχαία, χωρίς ιδιαίτερη σκέψη» και «αποτυχία εισαγωγής σε άλλη σχολή». Συγκεκριμένα, «τυχαία, χωρίς ιδιαίτερη σκέψη» επηρέασαν από λίγο έως καθόλου το 90,3% του δείγματος (18,5% λίγο και 71,8% καθόλου), η «αποτυχία εισαγωγής σε άλλη σχολή» επηρέασε από λίγο έως καθόλου το 77,9% του δείγματος (13,3% λίγο και 64,6% καθόλου).

Πίνακας 5.10: Κατανομή του δείγματος ως προς τον βαθμό επίδρασης στην επιλογή ειδικότητας ανά παράγοντα επιρροής

	Καθόλου	Λίγο	Μέτρια	Πολύ	Πάρα πολύ	Σύνολο
Συμβουλή - Παρότρυνση από γονείς	62 31,8%	28 14,4%	35 17,9%	63 32,3%	7 3,6%	195 100%
Επιδράσεις από άλλα άτομα του συγγενικού ή ευρύτερου κοινωνικού περιβάλλοντος	54 27,7%	24 12,3%	31 15,9%	67 34,4%	19 9,7%	195 100%
Ενδιαφέρον για το αντικείμενο, προσωπικές κλίσεις, δεξιότητες ικανότητες και ταλέντα	5 2,6%	10 5,1%	30 15,4%	55 28,2%	95 48,7%	195 100%
Οι σπουδές ή/και το επάγγελμα των γονέων μου	92 47,2%	19 9,7%	10 5,1%	48 24,6%	26 13,3%	195 100%
Η εξασφάλιση γρήγορης εισόδου στην αγορά εργασίας και επαγγελματικής αποκατάστασης	21 10,8%	25 12,8%	46 23,6%	67 34,4%	36 18,5%	195 100%
Αποτυχία εισαγωγής στο Πανεπιστήμιο	126 64,6%	26 13,3%	19 9,7%	12 6,2%	12 6,2%	195 100%
Τυχαία, χωρίς ιδιαίτερη σκέψη	140 71,8%	36 18,5%	9 4,6%	4 2,1%	6 3,1%	195 100%

5.1.3.2 Πηγές ενημέρωσης - πληροφόρησης για την Ελληνική Βιοτεχνική Εταιρεία – Διπλάρειο Σχολή.

Σε αυτό το θεματικό άξονα εξετάζονται οι πηγές ενημέρωσης και πληροφόρησης για την Ελληνική Βιοτεχνική Εταιρεία – Διπλάρειο Σχολή των σπουδαστών και αποφοίτων. Στον Πίνακα 5.11 παρουσιάζεται η κατανομή του συνόλου του δείγματος ως προς τις πηγές ενημέρωσης - πληροφόρησης. Φαίνεται λοιπόν ότι η σημαντικότερη πηγή πληροφόρησης και ενημέρωσης για την Ελληνική Βιοτεχνική Εταιρεία – Διπλάρειο Σχολή είναι τα «άλλα άτομα» (από τα 195 του συνόλου του δείγματος δήλωσαν τα 69

δηλαδή το 35,4%) και το «διαδίκτυο» (από τα 195 του συνόλου του δείγματος δήλωσαν τα 39 δηλαδή το 20,0%). Ακολουθούν, από τις δύο πρώτες πηγές, τα «διαφημιστικά φυλλάδια», οι «γονείς» και «από κατ' ιδίαν επίσκεψη».

Πίνακας 5.11: Κατανομή του δείγματος ως προς τις πηγές Ενημέρωσης και Πληροφόρησης για την Ελληνική Βιοτεχνική Εταιρεία – Διπλάρειο Σχολή.

Πηγές πληροφόρησης	Συχνότητα	Ποσοστό(%)
Από διαφημιστικά φυλλάδια	27	13,8
Από την ιστοσελίδα της	6	3,1
Από άλλα άτομα	69	35,4
Από κατ' ιδίαν επίσκεψη	16	8,2
Από τα Μ.Μ.Ε.	5	2,6
Από τους γονείς	18	9,2
Από τους καθηγητές	15	7,7
Μέσω διαδικτύου	39	20
Σύνολο	195	100,0

5.1.3.3 Παράγοντες που επιδρούν στην απόφαση επιλογής της Ελληνικής Βιοτεχνικής Εταιρείας – Διπλάρειο Σχολής για σπουδές.

Σε αυτό το θεματικό άξονα εξετάζεται ο βαθμός στον οποίο μια ομάδα 8 παραγόντων επηρέασε την απόφαση επιλογής σπουδών την Ελληνική Βιοτεχνική Εταιρεία – Διπλάρειο Σχολή από τους σπουδαστές και τους αποφοίτους της , καθώς και οι πηγές πληροφόρησης – ενημέρωσης για αυτήν.

Στον παρακάτω πίνακα 5.12 παρουσιάζεται ο βαθμός στον οποίο διάφορα κριτήρια και παράγοντες επέδρασαν στην απόφαση των σπουδαστών και των αποφοίτων να επιλέξουν την Ελληνική Βιοτεχνική Εταιρεία – Διπλάρειο Σχολή για τις σπουδές τους. Η ερώτηση διατυπώθηκε ως εξής: «Σε ποιο βαθμό επηρέασε καθένας από τους παρακάτω παράγοντες την απόφασή σου να επιλέξεις την Ελληνική Βιοτεχνική Εταιρεία – Διπλάρειο Σχολή για τις σπουδές σου;».

Οι σπουδαστές και οι απόφοιτοι εξέφρασαν τις εκτιμήσεις τους μέσω μιας 5βάθμιας κλίμακας Likert, από το 1 (= καθόλου) έως το 5 (= πάρα πολύ).

Ο σημαντικότερος παράγοντας επίδρασης στην απόφαση των σπουδαστών και των αποφοίτων να επιλέξουν την Ελληνική Βιοτεχνική Εταιρεία – Διπλάρειο Σχολή για σπουδές, όπως προκύπτει από τις απαντήσεις των ερωτώμενων είναι η «δωρεάν παροχή εκπαίδευσης» (58,5% του δείγματος δήλωσαν ότι τους επηρέασε πάρα πολύ και

24,6% ότι τους επηρέασε πολύ – αθροιστικά το 83,1% επηρεάστηκε από πολύ έως πάρα πολύ), και ο δεύτερος κατά σειρά βαρύτητας παράγοντας επίδρασης είναι «η φήμη για υψηλού επιπέδου σπουδών που προσφέρει ο οργανισμός» (36,4 % του δείγματος δήλωσαν ότι τους επηρέασε πάρα πολύ και 24,1% ότι τους επηρέασε πολύ – αθροιστικά το 60,5% επηρεάστηκε από πολύ έως πάρα πολύ). Ακολουθούν ο «επαρκής εξοπλισμός των εργαστηρίων και των αιθουσών διδασκαλίας» η «σύνδεση των σπουδών με την αγορά εργασίας» καθώς και «από άλλα άτομα συγγενικού ή ευρύτερου κοινωνικού περιβάλλοντος». Ο παράγοντας «συμβουλή - παρότρυνση από γονείς» (κατά σειρά βαρύτητας επιρροής) παρουσιάζει τις μεγαλύτερες αντιφάσεις στις απόψεις αφού δεν επέδρασαν καθόλου σημαντικά στην απόφαση επιλογής της ειδικότητας για το 27,7% του δείγματος, ενώ για το 38,5% επέδρασε πολύ. Επίσης αξίζει να σημειωθεί ότι και η θέση της Σχολής δεν επέδρασε καθόλου σημαντικά στην απόφαση για το 31,8% του δείγματος, μέτρια το 22,1% ενώ για το 20,5% επέδρασε σε μεγάλο βαθμό. Ο παράγοντας με τη μικρότερη επίδραση στην απόφαση των σπουδαστών είναι «συμβουλή - παρότρυνση από τους καθηγητές». Συγκεκριμένα, από λίγο έως καθόλου το 67,7% του δείγματος (10,3% λίγο και 57,4% καθόλου).

Πίνακας 5.12: Κατανομή του δείγματος ως προς τους παράγοντες που επηρέασαν την επιλογή της Ελληνικής Βιοτεχνικής Εταιρείας – Διπλαρείου Σχολής.

Παράγοντες επιρροής	Καθόλου	Λίγο	Μέτρια	Πολύ	Πάρα πολύ	Σύνολο
Συμβουλή - Παρότρυνση από γονείς	54 27,7%	24 12,3%	27 13,8%	75 38,5%	15 7,7%	195 100%
Από τους καθηγητές σου	112 57,4%	20 10,3%	35 17,9%	20 10,3%	8 4,1%	195 100%
Από άλλα άτομα συγγενικού ή ευρύτερου κοινωνικού περιβάλλοντος	53 27,2%	13 6,7%	24 12,3%	66 33,8%	39 20,0%	195 100%
Από την φήμη για υψηλού επιπέδου σπουδών που προσφέρει ο οργανισμός.	26 13,3%	18 9,2%	33 16,9%	47 24,1%	71 36,4%	195 100%
Από την δυνατότητα της σύνδεση των σπουδών με την αγορά εργασίας	12 6,2%	15 7,7%	33 16,9%	77 39,5%	58 29,7%	195 100%
Από τον επαρκή εξοπλισμό των εργαστηρίων και των αιθουσών διδασκαλίας	17 8,7%	12 6,2%	37 19,0%	60 30,8%	69 35,4%	195 100%
Λόγω της θέσης όπου βρίσκεται	62 31,8%	29 14,9%	43 22,1%	40 20,5%	21 10,8%	195 100%
Από την δωρεάν παροχή εκπαίδευσης	12 6,2%	3 1,5%	18 9,2%	48 24,6%	114 58,5%	195 100%

Συνοψίζοντας τα αποτελέσματα των παραπάνω τριών πινάκων: *Πρώτον*, σε ότι αφορά τους παράγοντες που επηρέασαν τα άτομα στην επιλογή ειδικότητας είναι το «ενδιαφέρον για το αντικείμενο, προσωπικές κλίσεις, δεξιότητες, ικανότητες και ταλέντα» καθώς και η «εξασφάλιση επαγγελματικής αποκατάστασης». Από τις απαντήσεις των σπουδαστών και των αποφοίτων προκύπτει επίσης ότι η επιλογή αυτή ήταν συνειδητή και όχι τυχαία και δεν οφείλεται σε αποτυχία εισαγωγής σε κάποια άλλη σχολή. *Δεύτερον*, η επιλογή της ίδιας της Σχολής βασίζεται κυρίως στη φήμη της και στο γεγονός ότι η φοίτηση σε αυτή δεν προϋποθέτει δίδακτρα. *Τρίτον*, τα άτομα άντλησαν πληροφόρηση για τη σχολή από άλλα άτομα και το διαδίκτυο. Τέλος, την μεγαλύτερη επιρροή φαίνεται ότι ασκεί ο περίγυρος των ατόμων, δηλαδή το οικογενειακό και ευρύτερο συγγενικό και φιλικό περιβάλλον.

5.1.4 Στάσεις – απόψεις – ικανοποίηση από τις σπουδές

Στον επόμενο θεματικό άξονα διερευνώνται οι απόψεις και η ικανοποίηση σπουδαστών και των αποφοίτων σχετικά με την Ελληνική Βιοτεχνική Εταιρεία – Διπλάρειο Σχολή. Οι απόφοιτοι και οι σπουδαστές ζητείται να εκφράσουν την άποψη /ικανοποίησή τους σε μια σειρά από παράγοντες σχετικούς με τις σπουδές, καθώς και να εκφράσουν το βαθμό της γενικής ικανοποίησής τους από τον οργανισμό.

Παρακάτω εξετάζεται η ικανοποίηση των σπουδαστών και των αποφοίτων από διάφορους παράγοντες σχετικούς με τις προπτυχιακές σπουδές. Οι

παράγοντες αυτοί ταξινομούνται σε αυτούς που αφορούν: (α) τις δυνατότητες και υπηρεσίες του οργανισμού, (β) τις λειτουργικές υποδομές του οργανισμού, (γ) τους διδάσκοντες, (δ) τη διοικητική υποστήριξη, (ε) την πολιτική του οργανισμού και τέλος (στ) διάφορα εξατομικευμένα θέματα.

Στον Πίνακα 5.13 παρουσιάζεται ο βαθμός ικανοποίησης σπουδαστών και των αποφοίτων από τις παρακάτω δυνατότητες και υπηρεσίες του οργανισμού. Οι σπουδαστές και οι απόφοιτοι εξέφρασαν τις εκτιμήσεις τους μέσω μιας 5βάθμιας κλίμακας Likert, από το 1 (= καθόλου) έως το 5 (= πάρα πολύ).

Η γενική εικόνα που προκύπτει είναι ότι οι σπουδαστές και απόφοιτοι είναι από μέτρια έως πάρα πολύ ικανοποιημένοι στις παρακάτω δυνατότητες και υπηρεσίες του οργανισμού. Η μεγαλύτερη ικανοποίηση πηγάζει από τον παράγοντα «*Δυνατότητα απόκτησης επαγγελματικών δεξιοτήτων και να εξοικειωθώ στο περιβάλλον εργασίας του επαγγέλματος*» από τον οποίο το 50,3% των σπουδαστών και των αποφοίτων είναι

πολύ ικανοποιημένοι και το 28,2% πάρα πολύ ικανοποιημένοι. Ακολούθως η δυνατότητα εξοικειώσης με την νέα τεχνολογία και τους ηλεκτρονικούς υπολογιστές (46,7% πολύ και 25,6% πάρα πολύ ικανοποιημένοι). Σε ότι αφορά τη «βοήθεια για την υλοποίηση πρακτικής άσκησης σε δημοσίους και ιδιωτικούς φορείς» οι σπουδαστές και απόφοιτοι εμφανίζονται μέτρια ικανοποιημένοι. Συγκεκριμένα, το 31,8% του δείγματος δηλώνουν μέτρια ικανοποιημένοι. Σε κάθε περίπτωση όμως, τα ποσοστά εκείνων που δηλώνουν πλήρως δυσαρεστημένοι ή ελάχιστα ικανοποιημένοι είναι γενικά χαμηλά.

Πίνακας 5.13: Κατανομή του δείγματος ως προς το βαθμό ικανοποίησης από τις δυνατότητες και υπηρεσίες του οργανισμού.

Υπηρεσίες	Καθόλου	Λίγο	Μέτρια	Πολύ	Πάρα πολύ	Σύνολο
Δυνατότητα να εξοικειωθώ με την νέα τεχνολογία και τους ηλεκτρονικούς υπολογιστές	9 4,6%	15 7,7%	30 15,4%	91 46,7%	50 25,6%	195 100%
Δυνατότητα απόκτησης επαγγελματικών δεξιοτήτων και να εξοικειωθώ στο περιβάλλον εργασίας του επαγγέλματος	0 0,0%	13 6,7%	29 14,9%	98 50,3%	55 28,2%	195 100%
Δυνατότητα να εξοικειωθώ με την διαδικασία αναζήτησης εργασίας, σύνταξη βιογραφικού, συνέντευξη, συμμετοχή σε ημερίδες κ.τ.λ.	0 0,0%	10 5,1%	53 27,2%	84 43,1%	48 24,6%	195 100%
Δυνατότητα να έχω ψυχολογική στήριξη και καθοδήγηση	0 0,0%	22 11,3%	47 24,1%	93 47,7%	33 16,9%	195 100%
Δυνατότητα να ψυχαγωγούμαι	0 0,0%	28 14,4%	35 17,9%	104 53,3%	28 14,4%	195 100%
Δυνατότητα να προβάλω τις εργασίες μου μέσω εκδηλώσεων και δράσεων του οργανισμού	0 0,0%	15 7,7%	49 25,1%	84 43,1%	47 24,1%	195 100%
Βοήθεια για την υλοποίηση πρακτικής άσκησης σε δημοσίους και ιδιωτικούς φορείς	0 0,0%	23 11,8%	62 31,8%	57 29,2%	37 19,0%	195 100%
Βοήθεια για να αντιμετωπίσω διάφορα προβλήματα	0 0,0%	30 15,4%	49 25,1%	86 44,1%	30 15,4%	195 100%

Στον Πίνακα 5.14 παρουσιάζεται ο βαθμός ικανοποίησης σπουδαστών και των αποφοίτων από τις Λειτουργικές υποδομές του οργανισμού. Οι σπουδαστές και οι απόφοιτοι εξέφρασαν τις εκτιμήσεις τους μέσω μιας 5βάθμιας κλίμακας Likert, από το 1 (= καθόλου) έως το 5 (= πάρα πολύ). Η μεγαλύτερη ικανοποίηση πηγάζει από τις «συνθήκες των αιθουσών διδασκαλίας, των εργαστηρίων και των κοινόχρηστων χώρων καλές και ασφαλείς». Πιο συγκεκριμένα, κατά σειρά ικανοποίησης, οι σπουδαστές και οι απόφοιτοι είναι από πολύ (33,8%) έως πάρα πολύ (56,4%) ικανοποιημένοι από τις συνθήκες των αιθουσών διδασκαλίας, των εργαστηρίων και των κοινόχρηστων χώρων, από πολύ (51,8%) έως πάρα πολύ (35,4%) ικανοποιημένοι από τον εξοπλισμό, από

πολύ (43,6%) έως πάρα πολύ (30,8%) ικανοποιημένοι από το εκπαιδευτικό υλικό , από πολύ (47,2%) έως πάρα πολύ (27,2%) ικανοποιημένοι από τη διαθέσιμη βιβλιογραφία της βιβλιοθήκης.

Πίνακας 5.14: Κατανομή του δείγματος ως προς το βαθμό ικανοποίησης από τις Λειτουργικές υποδομές του οργανισμού.

Λειτουργικές υποδομές	Βαθμός Ικανοποίησης					
	Καθόλου	Λίγο	Μέτρια	Πολύ	Πάρα πολύ	Σύνολο
Ήταν - είναι επαρκής ο εξοπλισμός των εργαστηρίων και των αιθουσών διδασκαλίας	0 0,0%	8 4,1%	17 8,7%	101 51,8%	69 35,4%	195 100%
Ήταν - είναι ενημερωμένη και επαρκής η βιβλιογραφία της βιβλιοθήκης σχετικά με το αντικείμενο σπουδών	0 0,0%	12 6,2%	38 19,5%	92 47,2%	53 27,2%	195 100%
Ήταν - είναι οι συνθήκες των αιθουσών διδασκαλίας, των εργαστηρίων και των κοινόχρηστων χώρων καλές και ασφαλείς	0 0,0%	4 2,1%	15 7,7%	66 33,8%	110 56,4%	195 100%
Ήσουν - Είσαι ικανοποιημένος /η από το εκπαιδευτικό υλικό	0 0,0%	8 4,1%	42 21,5%	85 43,6%	60 30,8%	195 100%

Στον Πίνακα 5.15 παρουσιάζεται ο βαθμός ικανοποίησης σπουδαστών και των αποφοίτων από τους Διδάσκοντες. Οι σπουδαστές και οι απόφοιτοι εξέφρασαν τις εκτιμήσεις τους μέσω μιας 5βάθμιας κλίμακας Likert, από το 1 (= καθόλου) έως το 5 (= πάρα πολύ). Η γενική εικόνα που προκύπτει εδώ είναι ότι οι σπουδαστές και απόφοιτοι είναι από πολύ έως πολύ ικανοποιημένοι.

Πιο συγκεκριμένα, οι σπουδαστές και απόφοιτοι δηλώνουν από πολύ (33,8%) έως πάρα πολύ (58,5%) ικανοποιημένοι από τους διδάσκοντες οι οποίοι είναι «προσιτοί» στους σπουδαστές . Σε υψηλά ποσοστά οι ερωτώμενοι δηλώνουν ικανοποιημένοι από την επιστημονική κατάρτιση των διδασκόντων (41,5% πολύ και 48,2% πάρα πολύ ικανοποιημένοι), καθώς και από το καθοδηγητικό και παιδαγωγικό τους (38,5% πολύ και 53,8% πάρα πολύ ικανοποιημένοι).

Πίνακας 5.15: Κατανομή του δείγματος ως προς το βαθμό ικανοποίησης από τους Διδάσκοντες.

Χαρακτηριστικά διδασκόντων	Βαθμός Ικανοποίησης					
	Καθόλου	Λίγο	Μέτρια	Πολύ	Πάρα πολύ	Σύνολο
Ήταν - είναι οι διδάσκοντες της σχολής στο σύνολό τους με υψηλή επιστημονική κατάρτιση	0 0,0%	5 2,6%	15 7,7%	81 41,5%	94 48,2%	195 100%
Ήταν - είναι οι διδάσκοντες προσιτοί / κοντά στους σπουδαστές	0 0,0%	3 1,5%	12 6,2%	66 33,8%	114 58,5%	195 100%
Οι διδάσκοντες διευκόλυναν-ουν και καθοδηγούσαν-ουν τους σπουδαστές στη διαχείριση και αφομοίωση της νέας γνώσης	0 0,0%	1 0,5%	14 7,2%	73 38,5%	105 53,8%	195 100%

Στον Πίνακα 5.16 παρουσιάζεται ο βαθμός ικανοποίησης σπουδαστών και των αποφοίτων όσο αφορά την Διοικητική υποστήριξη. Οι σπουδαστές και οι απόφοιτοι εξέφρασαν τις εκτιμήσεις τους μέσω μιας 5βάθμιας κλίμακας Likert, από το 1 (= καθόλου) έως το 5 (= πάρα πολύ).

Εδώ η «συμπεριφορά της διοίκησης και του προσωπικού του οργανισμού» αποτελεί έναν από τους πρώτους κατά σειρά ικανοποίησης παράγοντες, για τον οποίο οι σπουδαστές και απόφοιτοι κατά πλειοψηφία δηλώνουν από πολύ (32,8%) έως πάρα πολύ (63,1%) ικανοποιημένοι. Ακολουθεί η «ικανοποίηση από τις υπηρεσίες της γραμματείας» (από πολύ 41,5% έως πάρα πολύ 44,1% ικανοποιημένοι), ενώ από τις ώρες λειτουργίας της γραμματείας (από πολύ 42,1% έως πάρα πολύ 41,0% ικανοποιημένοι).

Πίνακας 5.16: Κατανομή του δείγματος ως προς το βαθμό ικανοποίησης από την διοικητική υποστήριξη.

Διοικητικές υπηρεσίες	Βαθμός Ικανοποίησης					
	Καθόλου	Λίγο	Μέτρια	Πολύ	Πάρα πολύ	Σύνολο
Ήσουν - Είσαι ικανοποιημένος/η από τις παρεχόμενες υπηρεσίες της γραμματείας	0 0,0%	2 1,0%	26 13,3%	81 41,5%	86 44,1%	195 100%
Ήταν - είναι επαρκείς οι ώρες λειτουργίας της γραμματείας	0 0,0%	2 1,0%	31 15,9%	82 42,1%	80 41,0%	195 100%
Ήσουν - Είσαι ικανοποιημένος/η από τη συμπεριφορά της διοίκησης και του προσωπικού του οργανισμού	0 0,0%	1 0,5%	7 3,6%	64 32,8%	123 63,1%	195 100%

Στον Πίνακα 5.17 παρουσιάζεται ο βαθμός ικανοποίησης σπουδαστών και των αποφοίτων όσο αφορά την στάση της Διοίκησης σε διάφορα θέματα .Οι σπουδαστές

και οι απόφοιτοι εξέφρασαν τις εκτιμήσεις τους μέσω μιας 5βάθμιας κλίμακας Likert, από το 1 (= καθόλου) έως το 5 (= πάρα πολύ).

Οι σπουδαστές και απόφοιτοι στην πλειονότητά τους (80%) εμφανίζονται σε μεγάλο ή πολύ μεγάλο βαθμό ικανοποιημένοι από την συμβουλευτική Ομοίως, οι ερωτώμενοι εμφανίζονται πολύ (51,8%) έως πάρα πολύ (19,0%) ικανοποιημένοι από τη «συνεργασία των γονέων με το σχολείο και τους εκπαιδευτικούς», καθώς και από τη «συνεργασία των σπουδαστών με το σχολείο και τους εκπαιδευτικούς» (από πολύ 46,2% έως πάρα πολύ 30,3% ικανοποιημένοι). Σε υψηλά ποσοστά οι ερωτώμενοι εμφανίζονται πολύ έως πάρα πολύ ικανοποιημένοι από τη στάση της Διοίκησης για την πρακτική άσκηση (45,6% και 26,7% αντίστοιχα), τη «συνεργασία του σχολείου με την τοπική κοινότητα και τους επαγγελματικούς φορείς» (45,1% και 24,1% αντίστοιχα) και τέλος από «τη συμμετοχή σε ψυχαγωγικές αθλητικές, πολιτιστικές εκδηλώσεις, εκδρομές, εορταστικές εκδηλώσεις κ.λπ» (72,30%).

Πίνακας 5.17: Κατανομή του δείγματος ως προς το βαθμό ικανοποίησης στην στάση της Διοίκησης σε διάφορα θέματα.

Υπηρεσίες - λειτουργία της Σχολής	Βαθμός ικανοποίησης					
	Καθόλου	Λίγο	Μέτρια	Πολύ	Πάρα πολύ	Σύνολο
Την συμβουλευτική	5 2,6%	4 2,1%	30 15,4%	96 49,2%	60 30,8%	195 100%
Την πρακτική άσκηση	4 2,1%	8 4,1%	42 21,5%	89 45,6%	52 26,7%	195 100%
Την συνεργασία των γονέων με το σχολείο και τους εκπαιδευτικούς	5 2,6%	13 6,7%	39 20,0%	101 51,8%	37 19,0%	195 100%
Την συνεργασία των σπουδαστών με το σχολείο και τους εκπαιδευτικούς	3 1,5%	5 2,6%	38 19,5%	90 46,2%	59 30,3%	195 100%
Την συνεργασία του σχολείου με την τοπική κοινότητα και τους επαγγελματικούς φορείς	4 2,1%	4 2,1%	52 26,7%	88 45,1%	47 24,1%	195 100%
Τη συμμετοχή σε ψυχαγωγικές αθλητικές, πολιτιστικές εκδηλώσεις, εκδρομές, εορταστικές εκδηλώσεις κ.λπ	2 1,0%	11 5,6%	41 21,0%	87 44,6%	54 27,7%	195 100%

Στον Πίνακα 5.18 παρουσιάζεται ο βαθμός που επηρέασε η αναμένετε να επηρεάσει η εμπειρία των σπουδών στις Σχολές της Ελληνικής Βιοτεχνικής Εταιρείας – Διπλαρείου Σχολής σε διάφορα θέματα . Οι σπουδαστές και οι απόφοιτοι εξέφρασαν τις εκτιμήσεις τους μέσω μιας 5βάθμιας κλίμακας Likert, από το 1 (= καθόλου) έως το 5 (= πάρα πολύ).

Οι παραπάνω παράγοντες συστήνουν μια ομάδα που αφορά την επιρροή των σπουδών πάνω σε διάφορα εξατομικευμένα θέματα των σπουδαστών. Η γενική εικόνα που προκύπτει είναι ότι οι σπουδαστές και οι απόφοιτοι είναι από μέτρια έως πολύ ικανοποιημένοι. Η μεγαλύτερη ικανοποίηση πηγάζει από το αίσθημα επίτευξης/επιτυχίας για τον οποίο κυριαρχούν οι πολύ (60,5%) έως πάρα πολύ (19,5%) ικανοποιημένοι σπουδαστές και απόφοιτοι. Ακολουθούν η «δυνατότητα λήψης πρωτοβουλιών» (πολύ ικανοποιημένοι 48,7% και 25,1% πάρα πολύ ικανοποιημένοι), η «δυνατότητα διαχείρισης προβλημάτων και δύσκολων καταστάσεων» (από πολύ 40,0% έως πάρα πολύ 25,6% ικανοποιημένοι), η «ανάληψη καθηκόντων/ ευθυνών» (από μέτρια 35,4% έως πολύ 40,0% ικανοποιημένοι), η «δυνατότητα διεθνούς καριέρας» (από μέτρια 33,3% έως πολύ 24,6% ικανοποιημένοι) και τέλος η «δυνατότητα ανέλιξης/ προαγωγής» (από μέτρια 31,3% έως πολύ 31,3% ικανοποιημένοι).

Πίνακας 5.18: Κατανομή του δείγματος ως προς το βαθμό που επηρέασε ή αναμένεται να επηρεάσει η εμπειρία των σπουδών σε διάφορα θέματα.

Οφέλη από τη φοίτηση στη Σχολή	Βαθμός ικανοποίησης					
	Καθόλου	Λίγο	Μέτρια	Πολύ	Πάρα πολύ	Σύνολο
Στο αίσθημα επίτευξης/ ότι μπορείς να πετυχαίνεις πράγματα	5 2,6%	4 2,1%	30 15,4%	118 60,5%	38 19,5%	195 100%
Στη δυνατότητα λήψης πρωτοβουλιών	5 2,6%	9 4,5%	37 19,0%	95 48,7%	49 25,1%	195 100%
Στην ανάληψη καθηκόντων / ευθυνών	4 2,1%	11 5,6%	46 23,6%	80 41,0%	54 27,7%	195 100%
Στη συμμετοχή στις αποφάσεις	6 3,1%	8 4,1%	69 35,4%	78 40,0%	34 17,4%	195 100%
Στη δυνατότητα ανέλιξης/ προαγωγής	7 3,6%	12 6,2%	61 31,3%	61 31,3%	54 27,7%	195 100%
Στη δυνατότητα διεθνούς καριέρας	19 9,7%	39 20,0%	65 33,3%	48 24,6%	24 12,3%	
Στη δυνατότητα διαχείρισης προβλημάτων και δύσκολων καταστάσεων	10 5,1%	15 7,7%	42 21,5%	78 40,0%	50 25,6%	195 100%

Στον Πίνακα 5.19 παρουσιάζεται η γενική ικανοποίηση σπουδαστών και των αποφοίτων από τις προοπτικές επαγγελματικής αποκατάστασης που προσέφεραν ή που ελπίζουν ότι θα τους προσφέρουν οι σπουδές στην Ελληνική Βιοτεχνική Εταιρεία – Διπλάρειο Σχολή. Όπως προκύπτει από τον πίνακα του συνόλου του δείγματος, κυριαρχούν 169 σπουδαστές και απόφοιτοι (86,7%) οι οποίοι είναι ικανοποιημένοι από τις προοπτικές επαγγελματικής αποκατάστασης που προσφέρει η Ελληνική

Βιοτεχνική Εταιρεία – Διπλάρειος Σχολή, 23 (11,8%) δεν είναι βέβαιοι ενώ μόνο 3 (1,5%) δηλώνουν πως δεν είναι ικανοποιημένοι.

Πίνακας 5.19: Κατανομή του δείγματος ως προς το βαθμό ικανοποίησης από τις προοπτικές επαγγελματικής αποκατάστασης.

Ικανοποίηση –επαγγελματικές προοπτικές	Συχνότητα	Ποσοστό
Ναι	169	86,7
Όχι	3	1,5
Δεν είμαι βέβαιος / βεβαία	23	11,8
Σύνολο	195	100,0

Συνοψίζοντας, οι μετέχοντες στην έρευνα είναι ικανοποιημένοι από τις προοπτικές επαγγελματικής αποκατάστασης που προσφέρει η Ελληνική Βιοτεχνική Εταιρεία – Διπλάρειος Σχολή καθώς επίσης η ομάδα παραγόντων /κριτηρίων από την οποία οι φοιτητές εμφανίζονται περισσότερο ικανοποιημένοι είναι εκείνη που αφορά τις λειτουργικές υποδομές του τμήματος. Ακολουθούν, οι δυνατότητες και υπηρεσίες του οργανισμού, διοικητικές λειτουργίες, οι διδάσκοντες, η στάση της Διοίκησης σε διάφορα θέματα και γενικότερη επιρροή από την εμπειρία των σπουδών.

5.1.5 Επιθυμίες και προσδοκίες

Αυτή η τελευταία θεματική ενότητα περιλαμβάνει ερωτήσεις που αφορούν κυρίως κάποιες επιθυμίες και προσδοκίες σπουδαστών και αποφοίτων.

Οι μετέχοντες στην έρευνα ρωτήθηκαν σε ποιόν κλάδο/τομέα θα επιδίωκαν και πάλι να σπουδάσουν, στην περίπτωση που είχαν τη δυνατότητα να γυρίσουν πίσω τον χρόνο. Στον Πίνακα 5.20 απεικονίζονται τα αποτελέσματα στην ερώτηση για το σύνολο του δείγματος. Από τα δεδομένα του πίνακα σχετικά με τις επιθυμίες και τις προσδοκίες των σπουδαστών και αποφοίτων προκύπτει ότι στην περίπτωση που είχαν τη δυνατότητα να γυρίσουν πίσω τον χρόνο θα επιδίωκαν να σπουδάσουν και κατά επέκταση να σταδιοδρομήσουν σε μεγαλύτερο βαθμό στους τομείς της «Πληροφορικής/ Τηλεπικοινωνιών» οι 48 (24,6%) και του «Τουρισμού/ Εστίασης» οι 47 (24,1%). Ακολουθούν η «Μεταποίηση και Τεχνικά επαγγέλματα» οι 29 (14,9%), οι τομείς «Ενέργεια και Περιβάλλον» οι 18 (9,2%), «Οικοδομική δραστηριότητα/ Κατασκευές» οι 16 (8,2%), «Κοινωνική οικονομία – Κοινωνική επιχειρηματικότητα» οι 16 (8,2%), «Υγεία/ Φάρμακα» οι 10 (5,1%), «Οικονομικά/ Διαχείριση εφοδιαστικής αλυσίδας (logistics)» οι 7 (3,6%), και τέλος ο τομέας του «Λιανικού εμπορίου» οι 4 (2,1%).

Πίνακας 5.20: Κατανομή του δείγματος ως προς τη δυνητική επιλογή του τομέα – ειδικότητας για σπουδές

Τομείς – Ειδικότητες	Συχνότητα	Ποσοστό
Ενέργεια και περιβάλλον	18	9,2
Κοινωνική οικονομία – Κοινωνική επιχειρηματικότητα	16	8,2
Λιανικό εμπόριο	4	2,1
Μεταποίηση και τεχνικά επαγγέλματα	29	14,9
Οικοδομική δραστηριότητα / Κατασκευές	16	8,2
Οικονομικά / Διαχείριση εφοδιαστικής αλυσίδας (logistics)	7	3,6
Πληροφορική / τηλεπικοινωνίες	48	24,6
Τουρισμός / Εστίαση	47	24,1
Υγεία / Φάρμακα	10	5,1
Σύνολο	195	100,0

Παρακάτω παρατίθεται ο Πίνακας 5.21., στον οποίο παρουσιάζονται οι διαφοροποιήσεις ανάμεσα στους ερωτώμενους ανά ειδικότητα σχετικά με την παραπάνω ερώτηση.

Συνοψίζοντας τα αποτελέσματα του παραπάνω πίνακα σχετικά με τις επιθυμίες και τις προσδοκίες φαίνεται ότι για τους ερωτώμενους της ειδικότητας «Τεχνικός Εφαρμογών πληροφορικής», στην πλειονότητά τους (62,8%), η επιλογή θα ήταν η ίδια, ενώ από το υπόλοιπο 37,20% που θα επέλεγε άλλη ειδικότητα το μεγαλύτερο ποσοστό θα επέλεγε τον τομέα της «μεταποίησης». Για τους ερωτώμενους της ειδικότητας «Στέλεχος Διοίκησης & Οικονομίας στον Τομέα του Τουρισμού, ένας στους δύο (49,1%) δεν θα άλλαζε την αρχική του επιλογή, ενώ από το υπόλοιπο 50,9% που θα επέλεγε άλλη ειδικότητα το μεγαλύτερο ποσοστό θα επέλεγε τον τομέα της «Κοινωνική οικονομία - Επιχειρηματικότητα». Για τους ερωτώμενους της ειδικότητας «Ηλεκτρολόγων» το 36,0%, δεν θα άλλαζε την αρχική του επιλογή, ενώ από το υπόλοιπο 64,0% που θα επέλεγε άλλη ειδικότητα το μεγαλύτερο ποσοστό θα επέλεγε τον τομέα της «Πληροφορικής – τηλεπικοινωνίες».

Και τέλος για τους ερωτώμενους της ειδικότητας «Επιπλοποιών», ένας στους δύο (το 50%) δεν θα άλλαζε την αρχική του επιλογή, ενώ από το υπόλοιπο 50%) που θα επέλεγε άλλη ειδικότητα το μεγαλύτερο ποσοστό θα επέλεγε τον τομέα της «Τουρισμό - Εστίαση».

Πίνακας 5.21: Η επιλογή του τομέα – ειδικότητας για σπουδές σήμερα σε σχέση με την ειδικότητα που σπούδασε.

Τομέα –Ειδικότητα	Τομείς Ειδικότητες								
	Ενέργεια / Περιβάλλον	Κοινωνική οικονομία – Επιχ/τητα	Λιανικό εμπόριο	Μεταποίηση & τεχνικά επαγγέλματα	Οικοδομική δραστηριότητα -Κατασκευές	Οικονομικά - Διαχείριση εφοδιαστικής αλυσίδας	Πληροφορική – τηλ/νίες	Τουρισμός - Εστίαση	Υγεία - Φάρμακα
<i>Τεχνικός Εφαρμογών Πληροφορικής</i>	1 (2,3%)	4 (9,3%)	0 (0,0%)	5 (11,6%)	1 (2,3%)	1 (2,3%)	27 (62,8%)	3 (7,0%)	1 (2,3%)
<i>Στέλεχος Διοίκησης & Οικονομίας στον Τομέα του Τουρισμού</i>	4 (7,0%)	10 (17,5%)	1 (1,8%)	0 (0,0%)	3 (5,3%)	2 (3,5%)	4 (7,0%)	28 (49,1%)	5 (8,8%)
<i>Ηλεκτρολόγων</i>	9 (36,0%)	2 (8,0%)	1 (4,0%)	1 (4,0%)	0 (0,0%)	2 (8,0%)	7 (28,0%)	1 (4,0%)	2 (8,0%)
<i>Επιπλοποιών</i>	4 (5,7%)	0 (0,0%)	2 (2,9%)	23 (32,9%)	12 (17,1%)	2 (2,9%)	10 (14,3%)	15 (21,4%)	2 (2,9%)

Στην συνέχεια της έρευνας οι μετέχοντες ρωτήθηκαν αν τους δινόταν η ευκαιρία θα επιδίωκαν και πάλι να σπουδάσουν στις Σχολές της Ελληνικής Βιοτεχνικής Εταιρείας – Διπλαρείου Σχολής. Στον Πίνακα 5.22 απεικονίζονται τα αποτελέσματα στην ερώτηση για το σύνολο του δείγματος. Όπως προκύπτει από τον παρακάτω πίνακα του συνόλου του δείγματος, κυριαρχούν 184 σπουδαστές και απόφοιτοι (94,4%), οι οποίοι θα επιδίωκαν και πάλι να σπουδάσουν στις Σχολές της Ελληνικής Βιοτεχνικής Εταιρείας – Διπλαρείου Σχολής, 9 (4,6%) δεν είναι βέβαιοι.

Άξιο επισημάνσης είναι το πολύ χαμηλό ποσοστό σπουδαστών και αποφοίτων που δηλώνουν με βεβαιότητα ότι δεν θα επιδίωκαν να σπουδάσουν ξανά στις Σχολές της Ελληνικής Βιοτεχνικής Εταιρείας – Διπλαρείου Σχολής (2 άτομα μόλις το 1% του δείγματος).

Πίνακας 5.22: Κατανομή του δείγματος ως προς την εμπιστοσύνη στις Σχολές της Ελληνικής Βιοτεχνικής Εταιρείας – Διπλαρείου Σχολής

Εμπιστοσύνη	Συχνότητα	Ποσοστό
Ναι	184	94,4%
Όχι	2	1,0%
Δεν είμαι βέβαιος / βεβαία	9	4,6%
Σύνολο	195	100,0%

Στον Πίνακα 5.23 παρουσιάζεται η γενική πρόθεση σπουδαστών και των αποφοίτων να προτείνουν σε άλλα άτομα για σπουδές την Ελληνική Βιοτεχνική Εταιρεία – Διπλάρειο Σχολή. Όπως προκύπτει από τον παρακάτω πίνακα του συνόλου του δείγματος, κυριαρχούν 190 σπουδαστές και απόφοιτοι (97,4%) οι οποίοι είναι διατεθειμένοι να προτείνουν σε άλλα άτομα του οικογενειακού ή ευρύτερου κοινωνικού περιβάλλοντος για να σπουδάσουν στην Ελληνική Βιοτεχνική Εταιρεία – Διπλάρειο Σχολή, 4 (2,1%) δεν είναι βέβαιοι ενώ μόνο 1 (0,5%) δηλώνει όχι.

Πίνακας 5.23: Κατανομή του δείγματος ως προς την παρότρυνση σε άλλα άτομα για να σπουδάσουν στις Σχολές της Ελληνικής Βιοτεχνικής Εταιρείας – Διπλαρείου Σχολής.

Παρότρυνση σε άλλους	Συχνότητα	Ποσοστό
Ναι	190	97,4%
Όχι	1	0,5%
Δεν είμαι βέβαιος / βεβαία	4	2,1%
Σύνολο	195	100,0%

Στον Πίνακα 5.24 παρουσιάζεται η γενική προσδοκία σπουδαστών και αποφοίτων να ιδρυθεί Σύλλογος Αποφοίτων της Ελληνικής Βιοτεχνικής Εταιρείας – Διπλαρείου Σχολής. Η μεγάλη πλειοψηφία σπουδαστών και αποφοίτων θεωρούν πάρα πολύ σημαντική την ίδρυση Συλλόγου Αποφοίτων της Ελληνικής Βιοτεχνικής Εταιρείας – Διπλαρείου Σχολής (166 σπουδαστές και απόφοιτοι 85,1%), 25 (12,8%) δεν είναι βέβαιοι ενώ 4 (2,1%) δηλώνουν όχι.

Πίνακας 5.24: Προσδοκία για ίδρυση Συλλόγου Αποφοίτων της Ελληνικής Βιοτεχνικής Εταιρείας – Διπλαρείου Σχολής

Προσδοκία ίδρυσης συλλόγου αποφοίτων	Συχνότητα	Ποσοστό
Ναι	166	85,1%
Όχι	4	2,1%
Δεν είμαι βέβαιος / βεβαία	25	12,8%
Σύνολο	195	100,0%

5.2. Παρουσίαση των Αποτελεσμάτων της ποιοτικής Έρευνας

Στο σημείο αυτό θα γίνει η παρουσίαση των αποτελεσμάτων της ποιοτικής έρευνας. Οι τρόποι οργάνωσης και παρουσίασης των δεδομένων που χρησιμοποιήθηκαν είναι οι συνόψεις δεδομένων.

5.2.1 Χαρακτηριστικά του δείγματος

Πριν την αναλυτική παρουσίαση των αποτελεσμάτων, είναι σημαντικό να δοθεί η γενική εικόνα του δείγματος. Πίνακας 5.25 των επτά ατόμων που συμμετείχαν στην ποιοτική έρευνα με συνεντεύξεις.

Αναφορικά με το τμήμα της Ελληνικής Βιοτεχνικής Εταιρείας – Διπλαρείου Σχολής στο οποίο εργάζονται – προσφέρουν τις υπηρεσίες τους δηλαδή η θέση των συμμετεχόντων στην έρευνα, ο Πίνακας 5.25 δείχνει ότι 3 (τρεις) από αυτούς είναι εκπαιδευτικοί, και οι υπόλοιποι 4 (τέσσερις) έχουν διοικητικά καθήκοντα. Επίσης, η εργασιακή προϋπηρεσία των συμμετεχόντων κυμαίνεται από 7 έτη η ελάχιστη (ΔΣ3 και ΔΣ5) έως 40 χρόνια, με μ.ο. τα 17 χρόνια. Ενώ σχετικά με τα χρόνια εργασιακής εμπειρίας στην Ελληνική Βιοτεχνική Εταιρεία – Διπλάρειο Σχολή, αυτή κυμαίνεται από 3 έτη η ελάχιστη (ΔΣ3, ΔΣ4 και ΔΣ7) έως 20 χρόνια η μέγιστη (ΔΣ6), με μ.ο. σχεδόν τα 6 χρόνια. Δηλαδή, οι συμμετέχοντες στο δείγμα της έρευνας έχουν αρκετά χρόνια εμπειρίας, γεγονός που προσδίδει μεγαλύτερη βαρύτητα στην άποψή τους λόγω της πείρας τους.

Στην τρίτη στήλη του Πίνακα 5.25 παρουσιάζεται η χρονική διάρκεια της κάθε συνέντευξης. Εξαιτίας της μικρής έκτασης του Οδηγού-Ερωτηματολογίου της Συνέντευξης (βλ. Παράρτημα) όλες οι συνεντεύξεις ήταν ολιγόλεπτες, ευχάριστες και άνετες. Πιο συγκεκριμένα, η μικρότερη συνέντευξη ήταν διάρκειας τεσσάρων λεπτών και πενήντα τεσσάρων δευτερολέπτων (4':54'') και έγινε με το άτομο ΔΣ6 το οποίο ήταν άνδρας. Η μεγαλύτερη συνέντευξη διήρκησε επτά λεπτά και δέκα τέσσερα δευτερόλεπτα (7':14'') και έγινε με το άτομο ΔΣ1 το οποίο ήταν γυναίκα. Η μέση διάρκεια και των επτά συνεντεύξεων ήταν έξι λεπτά και έντεκα δευτερόλεπτα (6':11''), δηλαδή σχεδόν έξι λεπτά. Το συνολικό υλικό που συλλέχθηκε, δηλαδή η συνολική έκταση και των επτά συνεντεύξεων, ήταν διάρκειας σαράντα τριών λεπτών και δέκα εννέα δευτερολέπτων (43':19'').

Πίνακας 5.25: Γενικά Χαρακτηριστικά του Δείγματος της Έρευνας

Άτομο	Φύλο	Διάρκεια	Κλάδος - Σπουδές	Εργασιακή Εμπειρία (σε έτη)	Έτη στη Ε.Β.Ε. - Δ.Σ.	Θέση - ρόλος
ΔΣ1	Γυναίκα	7':14''	Πληροφορική (Μεταπτυχιακό)	25	4	Διοικητικός
ΔΣ2	Γυναίκα	6':11''	Διοίκηση – Management (Κολλέγιο)	20	5	Διοικητικός
ΔΣ3	Άνδρας	5':25''	Πληροφορική (Μεταπτυχιακό)	7	3	Εκπαιδευτικός
ΔΣ4	Άνδρας	5':19''	Φιλοσοφική (Μεταπτυχιακό)	8	3	Εκπαιδευτικός
ΔΣ5	Γυναίκα	7':05''	Επικοινωνίας (ΑΕΙ)	7	5	Διοικητικός
ΔΣ6	Άνδρας	4':54''	Αρχιτεκτονική (Μεταπτυχιακό)	40	20	Διοικητικός
ΔΣ7	Γυναίκα	7':11''	Πληροφορική (Μεταπτυχιακό)	12	3	Εκπαιδευτικός

5.2.2 Σύνοψη παρουσίαση των αποτελεσμάτων των συνεντεύξεων

Για την εξαγωγή συμπερασμάτων από τις συνεντεύξεις, χρησιμοποιήθηκε η μέθοδος της ανάλυσης περιεχομένου (content analysis) και πιο συγκεκριμένα η θεματική ανάλυση περιεχομένου (thematic content analysis). (Σακαλάκη, 2008 ; Κυριαζή, 2011)

Με βάση τη μέθοδο αυτή, μετά από προσεκτική ανάλυση - μελέτη των συνεντεύξεων, οι απαντήσεις κωδικοποιούνται και τοποθετούνται σε κατηγορίες προκειμένου να εντοπιστούν οι κοινές τάσεις. (Hardy & Bryman 2004)

Από την ανάλυση του περιεχομένου των συνεντεύξεων προέκυψαν ορισμένες γενικές διαπιστώσεις και απόψεις, οι οποίες διατυπώθηκαν από περισσότερους του ενός συνομιλητές, και οι οποίες κρίθηκαν σημαντικές για το βασικό στόχο της παρούσας μελέτης, που είναι η αποτύπωση των αντιλήψεων για τις τάσεις της ελληνικής αγοράς εργασίας, για τα αναδυόμενα επαγγέλματα, τις ειδικότητες και τις δεξιότητες καθώς και η αποτύπωση της στάσης των ερωτώμενων απέναντι στο Μάρκετινγκ της Εκπαίδευσης.

Εξετάζοντας τους ορισμούς που έδωσαν οι συμμετέχοντες στην έρευνα και αν τους συγκρίνουμε με τον επίσημο ορισμό που υιοθετήθηκε στα πλαίσια αυτής της έρευνας (βλ. §3.2) παρατηρούμε πως όλοι οι ερωτώμενοι φαίνεται να γνωρίζουν, σε γενικές γραμμές, τι είναι το Εκπαιδευτικό Μάρκετινγκ, γεγονός που καθιστά την άποψή τους επί του θέματος σημαντική.

Με βάση τις συνεντεύξεις, όλοι οι ερωτώμενοι συμφωνούν σχετικά με την αναγκαιότητα χρήσης του Μάρκετινγκ για την επίτευξη των στόχων της Ελληνικής Βιοτεχνικής Εταιρείας – Διπλαρείου Σχολής και ότι αυτό μπορεί να διευκολύνει την λειτουργία της. Επίσης φαίνεται ότι αποδέχονται ότι θα έπρεπε να χρησιμοποιούνται έρευνες αγοράς από τους εκπαιδευτικούς οργανισμούς.

Από τα πιο συχνά αναφερόμενα κοινά στοιχεία που προέκυψαν από την ανάλυση των συνεντεύξεων, διαπιστώνεται ότι το Εκπαιδευτικό Μάρκετινγκ, μπορεί να λειτουργήσει ως ένα καλό εργαλείο για την Ελληνική Βιοτεχνική Εταιρεία – Διπλάρειο Σχολή για την προώθηση και προβολή των δράσεων του οργανισμού, για τον σχεδιασμό των εκπαιδευτικών της προγραμμάτων, για τον προσδιορισμό των αναγκών της αγοράς εργασίας, για εύρεση νέων πηγών χρηματοδότησης-νέων χορηγών (ευεργετών), για την καταγραφή ικανοποίησης των σπουδαστών της, καθώς επίσης για την καταγραφή της ποιότητας των υπηρεσιών που προσφέρει στους καταρτιζόμενους σε σχέση με τον ανταγωνισμό.

Σχεδόν όλοι οι ερωτώμενοι είναι της άποψης ότι οι νεοεισερχόμενοι στην αγορά εργασίας πρέπει να διαθέτουν ένα συνδυασμό γνώσεων και δεξιοτήτων σε όλα τα επαγγέλματα που υπερβαίνει ένα συγκεκριμένο πεδίο ειδίκευσης. Συγκεκριμένα, η αναγκαιότητα εξειδίκευσης ή απόκτησης αναβαθμισμένων δεξιοτήτων πληροφορικής

και χρήσης του διαδικτύου σε όλα τα επαγγέλματα καθώς και η απόλυτη προτεραιότητα στη γνώση αγγλικών αναφέρθηκαν από τους περισσότερους συνομιλητές μας, επίσης και οι εξής ακόμη δεξιότητες: α) επικοινωνιακές δεξιότητες, β) δεξιότητες συναισθηματικής νοημοσύνης, γ) ικανότητες συνεργασίας στο πλαίσιο μιας ομάδας, δ) γνώση άλλων γλωσσών, ε) επαγγελματική συνείδηση.

Όλοι οι ερωτώμενοι αναγνώρισαν ως ικανοποιητικό το επίπεδο γνώσεων και κατάρτισης που προσφέρει η Ελληνική Βιοτεχνική Εταιρεία - Διπλάρειο Σχολή . Ωστόσο, από τις απόψεις που διατυπώθηκαν φαίνεται ότι η Σχολή μπορεί και πρέπει να υποστηρίξει: α) Την παροχή Ολοκληρωμένων Υπηρεσιών Επαγγελματικής και Ατομικής Συμβουλευτικής, β) Την εκμάθηση ξένων γλωσσών και της νεοελληνικής, γ) Την πιστοποίηση γνώσεων και βασικών δεξιοτήτων Χρήσης Τεχνολογιών Πληροφορίας και Επικοινωνιών, δ) Τις τεχνικές αναζήτησης εργασίας και σύνταξης βιογραφικού, ε) Την σύνδεση της εκπαίδευσής με την αγορά και τις επιχειρήσεις.

Οι αναδυόμενοι τομείς, που βάσει των συνεντεύξεων αναμένεται να έχουν ζήτηση στην ελληνική αγορά εργασίας, θεωρούνται οι τομείς :

- Πληροφορικής / τηλεπικοινωνίες / Νέες Τεχνολογίες
- Τουρισμού
- Τεχνικών επαγγελμάτων (Ηλεκτρολόγοι, Επιπλοποιοί, Υδραυλικοί κ.α.)
- Υπηρεσιών Υγείας
- Πρωτογενούς παραγωγής
- Ναυτιλίας
- Ενέργειας και περιβάλλοντος
- Παροχής Ειδικευμένων Υπηρεσιών
- Μάρκετινγκ - Διαφήμισης

Με βάση τις συνεντεύξεις, όλοι οι ερωτώμενοι συμφωνούν ότι αλλάζουν τα δεδομένα στη διαμόρφωση και ανάπτυξη των επαγγελμάτων. Οι πιθανοί παράγοντες που θα συμβάλουν και θα παίξουν σημαντικό ρόλο σε αυτό όπως δήλωσαν οι ερωτώμενοι είναι εξαιτίας :

- της στροφής ειδικά των νέων προς την ύπαιθρο και τα παραδοσιακά επαγγέλματα
- της ραγδαίας εξέλιξης και χρήσης της τεχνολογίας
- της γήρανσης του πληθυσμού

- της μεταβολής του τρόπου που λειτουργούν οι επιχειρήσεις
- της αύξηση των απαιτήσεων για τουρισμό

Παρακάτω παρουσιάζεται η άποψη των ερωτώμενων αναφορικά με τους επαγγελματικούς τομείς που μπορεί να υποστηρίξει και να επενδύσει η Ελληνική Βιοτεχνική Εταιρεία – Διπλάρειος Σχολή. Παρατηρούμε ότι οι απόψεις όλων των ερωτώμενων συγκλίνουν ότι οι επαγγελματικοί τομείς που θα μπορεί να υποστηρίξει και πάνω σε αυτούς να επενδύσει η Ελληνική Βιοτεχνική Εταιρεία – Διπλάρειος Σχολή ώστε να συνεχίσει να επιτελεί στο έπακρο τον σκοπό λειτουργίας της, να διατηρήσει την διαχρονική της φήμη για υψηλού επιπέδου εκπαίδευση και να ανταποκρίνεται πλήρως στις προκλήσεις της αγοράς εργασίας είναι : α) Πληροφορική / τηλεπικοινωνίες / Νέες Τεχνολογίες, β) Τουριστικά επαγγέλματα, γ) Τεχνικά επαγγέλματα.

Η άποψη των ερωτώμενων αναφορικά με το ποια είναι εκείνα τα στοιχεία που πρέπει να δώσει έμφαση η Ελληνική Βιοτεχνική Εταιρεία – Διπλάρειος Σχολή έτσι ώστε να έχει το καλύτερο εκπαιδευτικό αποτέλεσμα, προκύπτει ξεκάθαρα ότι είναι η διασύνδεση των σπουδαστών της με την αγορά εργασίας, η κατάρτιση και επιμόρφωση του εκπαιδευτικού της προσωπικού και ακολουθούν διάφορες ενδιαφέρουσες τοποθετήσεις όπως: Καινοτόμος Ηγεσία, Ουσιαστικά Προγράμματα Σπουδών, Αποτελεσματικές Διδακτικές Μεθόδους, η επένδυση σε κατάλληλο τεχνολογικό, εποπτικό και διδακτικό υλικού, διατήρηση της ανθρωποκεντρικής της φιλοσοφίας, Συνεχή Αξιολόγηση κ.ά..

Οι παράγοντες όπως τους αντιλαμβάνεται ο κάθε ερωτώμενος που αποτελούν τροχοπέδη στην διατήρηση της ομαλής λειτουργίας του οργανισμού, αποτελούν οι επιπτώσεις της χρηματοπιστωτικής και οικονομικής κρίσης των τελευταίων ετών (μείωση των εσόδων, υψηλή φορολόγηση, κρίση στην αγορά εργασίας), που φαίνεται να αποτυπώνονται. Αξιοσημείωτη είναι η τοποθέτηση ερωτώμενου για «μη διάθεση προσφοράς σήμερα για κοινωνικές σκοπούς (φαινόμενο της ευεργεσίας)» , καθώς και άλλου για «έλλειψη σταθερής πολιτικής στον τομέα της επαγγελματικής εκπαίδευσης» γεγονός που επηρεάζει την εύρυθμη λειτουργία του οργανισμού.

ΜΕΡΟΣ 3^ο ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Το αντικείμενο της έρευνας μας ήταν η καταγραφή των απαιτήσεων που εμφανίζονται στην εποχή μας για αποτελεσματικές και ποιοτικές υπηρεσίες εκπαίδευσης και κατάρτισης τις οποίες θα μπορεί να υποστηρίξει και στις οποίες θα μπορεί να επενδύσει ένας εκπαιδευτικός οργανισμός, στην περίπτωση μας η Ελληνική Βιοτεχνική Εταιρεία – Διπλάρειος Σχολή, μέσω της υιοθέτησης και της εφαρμογής του Μάρκετινγκ της Εκπαίδευσης.

Επομένως, αποτυπώνοντας τα σημεία εκείνα του οργανισμού που θέλουν ιδιαίτερη προσοχή, δρομολογείται εκ νέου ο στρατηγικός σχεδιασμός του, προκειμένου να διατηρηθεί σε υψηλά επίπεδα η ποιότητα της παρεχόμενης εκπαίδευσης και κατάρτισης που προσφέρει ώστε να ανταποκρίνεται πλήρως στις προκλήσεις της σύγχρονης αγοράς εργασίας λαμβάνοντας υπόψη τις επιστημονικές, τεχνολογικές, οικονομικές και κοινωνικές εξελίξεις.

Στόχοι της έρευνας ήταν: Πρώτον, η καταγραφή των απόψεων σπουδαστών και αποφοίτων της Ελληνικής Βιοτεχνικής Εταιρείας – Διπλαρείου Σχολής όσον αφορά την επιλογή σπουδών, την ικανοποίηση από τις σπουδές τους και την επαγγελματική τους σταδιοδρομία. Δεύτερον, η καταγραφή των αντιλήψεων των διοικητικών στελεχών και των εκπαιδευτικών της Ελληνικής Βιοτεχνικής Εταιρείας – Διπλαρείου Σχολής για την έννοια του μάρκετινγκ της εκπαίδευσης και την εμπλοκή του στον οργανισμό, καθώς και για τις γνώσεις, δεξιότητες και τα επαγγέλματα που θα μπορεί να υποστηρίξει, να προωθήσει, και να επενδύσει ο οργανισμός.

Για τις ανάγκες της έρευνας, κατασκευάστηκε ερωτηματολόγιο, για αποτύπωση των χαρακτηριστικών και των αντιλήψεων των σπουδαστών και των αποφοίτων καθώς και οδηγός συνέντευξης για την αποτύπωση των στάσεων των στελεχών της Ελληνικής Βιοτεχνικής Εταιρείας – Διπλαρείου Σχολής. Στην έρευνα συμμετείχαν 195 σπουδαστές και απόφοιτοι και 7 στελέχη της Εταιρείας.

Τα αποτελέσματα που προέκυψαν από την παρούσα έρευνα, οδηγούν σε συγκεκριμένα συμπεράσματα και διαπιστώσεις τα οποία έχουν τόσο θεωρητική όσο και πρακτική χρησιμότητα. Πέρα όμως από τη θεωρητική συνεισφορά, τα ευρήματα της έρευνας έχουν και μεγάλη πρακτική αξία, αφού το θέμα της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης είναι αφενός θέμα πολύ ουσιαστικό και αφετέρου θέμα ιδιαίτερα ευμετάβλητο. Έτσι, είναι σημαντικό να διαμορφωθεί μια σειρά από προτάσεις απευθυνόμενες κυρίως προς τα διοικητικά στελέχη των εκπαιδευτικών οργανισμών,

επιχειρηματίες, σπουδαστές και τα στελέχη των αντίστοιχων φορέων της πολιτείας. Οι οποίες μπορούν να χρησιμοποιηθούν ως εργαλείο σχεδιασμού, λήψης αποφάσεων, προβληματισμού, ιδεών, και στρατηγικών.

Τα κυριότερα γενικά συμπεράσματα και διαπιστώσεις της μελέτης συνοψίζονται στα εξής:

1. Οι απόφοιτοι και οι σπουδαστές της Ελληνικής Βιοτεχνικής Εταιρείας – Διπλαρείου Σχολής είναι κυρίως απόφοιτοι λυκείου που θέλουν αρχική ή συνεχιζόμενη Επαγγελματική Κατάρτιση και προέρχονται από τα χαμηλότερα και μεσαία κοινωνικά στρώματα του πληθυσμού της χώρας. Τα παραπάνω έρχονται σε συμφωνία με την άποψη ότι στις τάξεις της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης συγκεντρώνονται μαθητές μη προνομιούχας κοινωνικής προέλευσης, με χαμηλή σχολική επίδοση και συνήθως χαμηλό μορφωτικό επίπεδο γονέων, για τους οποίους έχει καταστεί επιβεβλημένη η γρήγορη ένταξη στην αγορά εργασίας. (Παπαλεωνίδα & Μπεχράκη, 2007)

2. Οι παράγοντες που ώθησαν τους σπουδαστές και τους απόφοιτους της Ελληνικής Βιοτεχνικής Εταιρείας – Διπλαρείου Σχολής να επιλέξουν την συγκεκριμένη ειδικότητα ήταν το ενδιαφέρον τους για το αντικείμενο, οι προσωπικές κλίσεις και δεξιότητες τους καθώς και η εξασφάλιση της επαγγελματικής τους αποκατάστασης. Εξετάζοντας τη σχετική βιβλιογραφία διαπιστώνουμε ότι στη διαδικασία λήψης της επαγγελματικής/εκπαιδευτικής απόφασης του ατόμου επιδρούν παράγοντες που αφορούν το ίδιο το άτομο, όπως ενδιαφέροντα, κλίσεις, προσωπικές δυνατότητες, αλλά και η άμεση επαγγελματική αποκατάσταση και οι οικονομικές απολαβές. (Γουδήρας, 1996. Κακανά, Καμαριανός & Μεταλλίδου, 2002. Βίκη, 2002) Με βάση τα παραπάνω οι H1 και H2 ερευνητικές υποθέσεις γίνονται δεκτές και οδηγούμαστε στο συμπέρασμα ότι η επιλογή της ειδικότητας αποτελεί κατά κύριο λόγο μια προσωπική, συνειδητή και όχι τυχαία- επιλογή.

3. Οι σημαντικότεροι παράγοντες που επέδρασαν στην απόφαση των σπουδαστών και των αποφοίτων να επιλέξουν την Ελληνική Βιοτεχνική Εταιρεία – Διπλάρειο Σχολή για σπουδές είναι η δωρεάν παροχή εκπαίδευσης, η φήμη για υψηλού επιπέδου σπουδών που προσφέρει ο οργανισμός και ακολουθεί ο επαρκής εξοπλισμός των εργαστηρίων και των αιθουσών διδασκαλίας. Τα παραπάνω έρχονται σε συμφωνία

με την άποψη ότι η δαπάνη για τα γενικά έξοδα εκπαίδευσης φαίνεται να αποτελεί έναν ακόμα παράγοντα που επηρεάζει την επιλογή επαγγέλματος των εφήβων καθώς επίσης ότι η φήμη ενός εκπαιδευτικού οργανισμού έχει ιδιαίτερο βάρος στην επιλογή του από τους σπουδαστές. (Davey & Stoppard ,1993. Μπουρής & Δήμας, 2007) Δηλαδή οι H3 και H4 ερευνητικές υποθέσεις γίνονται δεκτές και οδηγούμαστε στο συμπέρασμα ότι η έλλειψη διδασκτρων από μόνη της δεν αποτελεί παράγοντας επιλογής ενός εκπαιδευτικού οργανισμού εάν δεν συνοδεύεται , από καλή φήμη για υψηλό επίπεδο παρεχόμενων υπηρεσιών με καλό εργαστηριακό εξοπλισμό και υλικοτεχνική υποδομή.

4. Οι σπουδαστές και απόφοιτοι είναι γενικά ικανοποιημένοι σε μεγάλο βαθμό ικανοποιημένοι από τις σπουδές τους στην Ελληνική Βιοτεχνική Εταιρεία – Διπλάρειο Σχολή. Η μεγαλύτερη ικανοποίηση αντλείται από τις προοπτικές επαγγελματικής αποκατάστασης που τους προσφέρει και από την δυνατότητα απόκτησης επαγγελματικών δεξιοτήτων και εξοικείωσης στο περιβάλλον εργασίας του επαγγέλματος. Ακολουθεί η ικανοποίηση από τις λειτουργικές υποδομές, από τις δυνατότητες και υπηρεσίες του οργανισμού, από τις διοικητικές λειτουργίες, από τους διδάσκοντες, επομένως οι H5 και H6 ερευνητικές υποθέσεις. Τα παραπάνω έρχονται σε συμφωνία με την άποψη ότι, η παροχή συμβουλών, η προετοιμασία για την επαγγελματική σταδιοδρομία, οι δυνατότητες καριέρας είναι οι παράγοντες που επιδρούν περισσότερο στην ικανοποίηση από τις σπουδές. (Letcher & Neves, 2010 . Tessema et al., 2012)

5. Οι απόφοιτοι γενικά φαίνεται ότι εντάσσονται ομαλά στην αγορά εργασίας. Οι ειδικότητες με τη μεγαλύτερη «απορρόφηση» φαίνεται ότι ήταν αυτές των Επιπλοποιών και των Ηλεκτρολόγων. Από την άλλη μεριά, διαπιστώνουμε ότι ο πληθυσμός των ανέργων στην ειδικότητα του Στελέχους Διοίκησης και Οικονομίας στον Τομέα του Τουρισμού είναι και ο μεγαλύτερος. Πρόκειται για τον τομέα που έχει σημαντικά εποχιακά χαρακτηριστικά και αντίστοιχες διακυμάνσεις που παρατηρούνται και στην απασχόληση, όπου μεγιστοποιείται στο 3ο τρίμηνο, όταν μεγιστοποιείται και η τουριστική δραστηριότητα, και μειώνεται στο 4ο τρίμηνο (εποχή όπου πραγματοποιήθηκε η μελέτη), ενώ η χαμηλότερη τιμή παρουσιάζεται το 1ο τρίμηνο. (ΣΕΤΕ, 2014)

Τα Ταξιδιωτικά Πρακτορεία αντιμετωπίζουν σημαντική σωρευτική μείωση κατά περίπου 50% σε εργαζόμενους από το 2006 ως σήμερα προφανώς λόγω της διείσδυσης του διαδικτύου στην πώληση ταξιδιωτικών υπηρεσιών και στην εισαγωγή νέων τεχνολογιών στην οργάνωση και λειτουργία των ταξιδιωτικών γραφείων. (ΣΕΤΕ, 2014)

6. Οι σημαντικότεροι πηγές ενημέρωσης και πληροφόρησης για την Ελληνική Βιοτεχνική Εταιρεία – Διπλάρειος Σχολή είναι κυρίως από άλλα άτομα του συγγενικού ή ευρύτερου κοινωνικού τους περιβάλλοντος, από το διαδίκτυο και από τα διαφημιστικά φυλλάδια του οργανισμού. Τα παραπάνω έρχονται σε συμφωνία με την άποψη ότι οι πηγές πληροφόρησης που επιλέγει ο μαθητής για να πάρει τη τελική απόφαση για την επιλογή της μετέπειτα επαγγελματικής του εξέλιξης, δείχνει ότι στη πρώτη θέση βρίσκεται το διαδίκτυο και ακολουθούν οι φίλοι και γνωστοί, αγορά εργασίας, φυλλάδια, εφημερίδες, ραδιόφωνο – τηλεόραση. Επίσης, ότι οι περισσότεροι μαθητές έχουν μικρή ή ελάχιστη πληροφόρηση σχετικά με το εύρος σπουδών, τα αντικείμενα και τις δυνατότητες του επαγγέλματος που θα ακολουθήσουν, είτε λόγω έλλειψης οργάνωσης και σχεδιασμού του επαγγελματικού προσανατολισμού, είτε λόγω πλημμελούς ενημέρωσης από σχετικά αξιόπιστες πηγές όπως το διαδίκτυο. (Ίδρυμα Ευγενίδου, 2010)

Στρατηγικές ενημέρωσης και πληροφόρησης ενός εκπαιδευτικού οργανισμού προς τους υποψήφιους πελάτες τους περιλαμβάνουν διάφορες ενέργειες, όπως η διανομή διαφημιστικού υλικού, προσκλήσεις σε υποψήφιους σπουδαστές για επισκέψεις στους χώρους του οργανισμού, διοργάνωση εκδηλώσεων, καλοσχεδιασμένες ιστοσελίδες, κ.λπ.. (Eliophotou Menon, Saiti & Socratous, 2007)

7. Γενικά οι απόφοιτοι και οι σπουδαστές επιμένουν στην επιλογή του τομέα ειδίκευσης, γεγονός που επαληθεύει ότι η επιλογή του τομέα ήταν μία συνειδητή και όχι τυχαία- επιλογή. Ωστόσο οι τομείς που θεωρούνται ότι έχουν τη μεγαλύτερη ζήτηση είναι «Πληροφορική/ Τηλεπικοινωνίες» και «Τουρισμός/ Εστίαση». Ακολουθούν οι τομείς «Μεταποίηση και τεχνικά επαγγέλματα», «Ενέργεια και περιβάλλον», και «Οικοδομική δραστηριότητα / Κατασκευές». Οι απόψεις των ερωτώμενων ταυτίζονται με διάφορες έρευνες. (INE ΓΣΕΕ, 2014. Cedefop, 2013. ΕΟΠΠΕΠ, 2013.)

8. Οι σπουδαστές και απόφοιτοι υποστηρίζουν την ενεργοποίηση του συλλόγου αποφοίτων της Ελληνικής Βιοτεχνικής Εταιρείας – Διπλάρειου Σχολής. Τα παραπάνω

έρχονται σε συμφωνία με την άποψη ότι οι σύλλογοι αποφοίτων και σπουδαστών βοηθούν στην ηθική, επαγγελματική και υλική ενίσχυση αυτών, στην υπεράσπιση των συμφερόντων τους, στην υποβολή προτάσεων βελτίωσης του εκπαιδευτικού οργανισμού, οπότε είναι αναγκαία και ζωτικής σημασίας η ύπαρξη και η λειτουργία τους. (Singer & Hughey, 2002) Η θέση αυτή ενισχύεται από το γεγονός ότι οι σημαντικότεροι πηγές ενημέρωσης και πληροφόρησης των σπουδαστών και αποφοίτων για την Ελληνική Βιοτεχνική Εταιρεία – Διπλάρειος Σχολή είναι κυρίως από άλλα άτομα του συγγενικού ή ευρύτερου κοινωνικού τους περιβάλλοντος.

9. Σε ότι αφορά τα διοικητικά στελέχη και τους εκπαιδευτικούς της Ελληνικής Βιοτεχνικής Εταιρείας – Διπλάρειου Σχολής αναγνωρίζεται από όλους η αναγκαιότητα της χρήσης του Μάρκετινγκ για την επίτευξη των στόχων του οργανισμού και ότι αυτό μπορεί να διευκολύνει την λειτουργία του. Επομένως η Η7 ερευνητική υπόθεση γίνεται δεκτή. Συγκεκριμένα το Μάρκετινγκ μπορεί να λειτουργήσει ως ένα καλό εργαλείο για την Ελληνική Βιοτεχνική Εταιρεία – Διπλάρειο Σχολή για την προώθηση και προβολή των δράσεων της, για τον σχεδιασμό των εκπαιδευτικών της προγραμμάτων, για τον προσδιορισμό των αναγκών της αγοράς εργασίας, για εύρεση νέων πηγών χρηματοδότησης, για την καταγραφή ικανοποίησης των σπουδαστών της, καθώς επίσης για την καταγραφή της ποιότητας των υπηρεσιών που προσφέρει στους καταρτιζόμενους σε σχέση με τον ανταγωνισμό. Τα παραπάνω έρχονται σε συμφωνία με την άποψη ότι η εφαρμογή μιας στρατηγικής μάρκετινγκ από έναν εκπαιδευτικό οργανισμό αποφέρει πάρα πολλά οφέλη για αυτόν. Όπως μεγαλύτερη επιτυχία στην ολοκλήρωση της αποστολής του οργανισμού, βελτίωση της ικανοποίησης των σπουδαστών, αύξηση της αποδοτικότητας, μεγαλύτερη προσέλκυση εσόδων, κτλ. (Kotler & Fox, 1985)

10. Τα διοικητικά στελέχη και οι εκπαιδευτικοί της Ελληνικής Βιοτεχνικής Εταιρείας – Διπλάρειου Σχολής εμπλέκονται και κάνουν πολλές ενέργειες στην εκπαιδευτική καθημερινότητα, οι οποίες άπτονται στην διαδικασία του Μάρκετινγκ από τις οποίες οι σπουδαστές και απόφοιτοι είναι γενικά ικανοποιημένοι σε μεγάλο βαθμό. Όπως, να διαμορφώνουν μια συγκεκριμένη ταυτότητα του σχολείου, να κάνουν στρατηγικούς σχεδιασμούς για την κάθε σχολική χρονιά, να συνεργάζονται με φορείς και εξωτερικούς συνεργάτες, να διοργανώνουν ψυχαγωγικές αθλητικές, πολιτιστικές εκδηλώσεις, να δημιουργούν και να διανείμουν ενημερωτικό υλικό για τις δράσεις του σχολείου, να

διοργανώνουν επιμορφωτικά σεμινάρια και ημέρες συμβουλευτικής, καθώς και να βρίσκουν τρόπους στις οποίες θα έρχονται σε επαφή οι σπουδαστές με επιχειρήσεις και την αγορά εργασίας (πρακτική εξάσκηση).

11. Κοινή αντίληψη ερωτώμενων είναι ότι οι νεοεισερχόμενοι στην αγορά εργασίας πρέπει να διαθέτουν ένα συνδυασμό γνώσεων και δεξιοτήτων σε όλα τα επαγγέλματα που υπερβαίνει ένα συγκεκριμένο πεδίο ειδίκευσης. Συγκεκριμένα η αναγκαιότητα εξειδίκευσης ή απόκτησης αναβαθμισμένων δεξιοτήτων πληροφορικής και χρήσης του διαδικτύου σε όλα τα επαγγέλματα καθώς και η απόλυτη προτεραιότητα στη γνώση αγγλικών, κ.α..Τα παραπάνω έρχονται σε συμφωνία με την άποψη ότι ορισμένες δεξιότητες και γνώσεις ζητούνται από όλους γενικά τους εργαζόμενους, ανεξάρτητα από τις σπουδές του, το επάγγελμα, τη θέση και το επίπεδο εργασίας τους. Οι δεξιότητες και οι γνώσεις αυτές θεωρούνται σημαντικές για την εξέλιξη του ατόμου και απαραίτητες, προκειμένου να βρει ή και να διατηρήσει μια δουλειά. Αυτές οι δεξιότητες και οι γνώσεις αναφέρονται κυρίως: α) στην γνώση τουλάχιστον μίας ξένης γλώσσας (κυρίως αγγλικά), β) στην χρήση νέων τεχνολογιών, χρήσης του διαδικτύου και διαχείρισης των πληροφοριών γ) κοινωνικές δεξιότητες. (Παπαβασιλείου, 2005. Κεδράκα, 2009. Ασημακοπούλου, Σκοπελιτου & Χαρίσης, 2010. ΕΟΠΠΕΠ, 2013)

12. Οι επαγγελματικοί τομείς που θα μπορεί να υποστηρίξει και πάνω σε αυτούς να επενδύσει η Ελληνική Βιοτεχνική Εταιρεία – Διπλάρειος Σχολή ώστε να συνεχίσει να επιτελεί στο έπακρο τον σκοπό λειτουργίας της, να διατηρήσει την διαχρονική της φήμη για υψηλού επιπέδου εκπαίδευση και να ανταποκρίνεται πλήρως στις προκλήσεις της σύγχρονης αγοράς εργασίας ταυτίζονται με τους τομείς ειδίκευσης που προτείνονται από τους σπουδαστές και αποφοίτους.

13. Κοινή αντίληψη των ερωτώμενων είναι ότι προκειμένου ο οργανισμός να επιτύχει το καλύτερο αποτέλεσμα πρέπει να δώσει μεγάλη βαρύτητα κυρίως στην διασύνδεση των σπουδαστών της με την αγορά εργασίας, στην κατάρτιση και επιμόρφωση του εκπαιδευτικού της προσωπικού, στην επένδυση σε υλικοτεχνική υποδομή, ακολουθούν, η καινοτόμος ηγεσία, ουσιαστικά προγράμματα σπουδών, αποτελεσματικές διδακτικές μεθόδους, διατήρηση της ανθρωποκεντρικής φιλοσοφίας του οργανισμού, συνεχή αξιολόγηση κ.ά.. Διαπιστώνουμε έτσι, ότι η παραπάνω αντίληψη των στελεχών της διοίκησης και των εκπαιδευτικών της Ελληνικής Βιοτεχνικής Εταιρείας – Διπλάρειου

Σχολής ταυτίζεται με αναφορές της σχετική βιβλιογραφίας για τους παράγοντες σχολικής αποτελεσματικότητας οι οποίοι συνοψίζονται στους εξής: 1. Η ισχυρή εκπαιδευτική διοίκηση, 2. Το σχολικό κλίμα, 3. Δομή και οργάνωση του προγράμματος και των διδακτικών μεθόδων, 4. Διαπροσωπικές σχέσεις, 5. Κατάλληλο εποπτικό και διδακτικό υλικό, 6. Όραμα στο σχολείο σε σχέση με τα αποτελέσματα, 7. Αξιολόγηση, 8. Σταθερότητα προσωπικού, 9. Ανάπτυξη προσωπικού, 10. Αναγνώριση της σχολικής επιτυχίας, 11. Συνεργασία σχολείου – οικογένειας- κοινωνίας.

(Θεοφιλίδης, 1994. Δούκας, 1999. Πασιαρδή, 2001. Παμουκτσόγλου, 2001)

ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ ΤΗ ΕΡΕΥΝΑΣ – ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΜΕΛΛΟΝΤΙΚΗ ΕΡΕΥΝΑ

Υπογραμμίζεται ότι ο σχεδιασμός και η υλοποίηση της έρευνας μας αφορά, ως μελέτη περίπτωσης, την Ελληνική Βιοτεχνική Εταιρεία – Διπλάρειο Σχολή. Η Σχολή εμφανίζει πολλές ιδιαιτερότητες, σε βαθμό που την καθιστούν μοναδική περίπτωση στον ελλαδικό χώρο. Εντούτοις, η μεθοδολογία που αναπτύχθηκε εδώ θα μπορούσε να διεξαχθεί σε άλλους εκπαιδευτικούς οργανισμούς τεχνικής και επαγγελματικής εκπαίδευσης ή άλλους εκπαιδευτικούς οργανισμούς, όπως Μουσικά σχολεία, Πρότυπα-Πειραματικά, Αθλητικές Ακαδημίες κ.α.. για τον εντοπισμό αφενός των σημείων εκείνων που ερμηνεύουν τη ζήτηση, αλλά και τις συνθήκες που ισχύουν σε ότι αφορά την παροχή εκπαιδευτικών υπηρεσιών από τέτοιους οργανισμούς.

Τα τελευταία χρόνια, στην Ελλάδα αλλά και στην Ευρώπη γενικότερα, η οικονομική κρίση διαμορφώνει νέες συνθήκες, που δυσκολεύουν όλο και περισσότερο τον σχεδιασμό, και την ανάπτυξη σε όλους τους τομείς της οικονομίας και της κοινωνίας. Αντίστοιχες προκλήσεις έχει να αντιμετωπίσει και κάθε εκπαιδευτικός οργανισμός όπως και η Ελληνική Βιοτεχνική Εταιρεία – Διπλάρειο Σχολή. Η εκπλήρωση τέτοιων προκλήσεων δημιουργεί την ανάγκη θέσπισης ενός σχεδίου Μάρκετινγκ για κάθε εκπαιδευτικό οργανισμό για τη διαρκή προσαρμογή του στις νέες συνθήκες. Δηλαδή, την ταύτιση των επιθυμιών και των αναγκών των ατόμων με τις ανάγκες και τις προτεραιότητες της αγοράς εργασίας, την συνέχιση της εισαγωγής καινοτομιών στην εκπαιδευτική διαδικασία, τη διαρκή ενσωμάτωση νέων τεχνολογιών, την επιμόρφωση των εκπαιδευτικών, τη διαρκή αξιολόγηση κ.α..

BIBΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Ελληνόγλωσση

1. **Ανδριανουπολίτης Κ.**, (2011), «Τα κακά παιδιά της τεχνικής εκπαίδευσης», διαθέσιμο στην ηλεκτρονική σελίδα: <http://users.sch.gr/tsakarak/?p=912>.
2. **Αργυρίου Α. & Γατσώρης Θ.**, (2012), «Η Τεχνική Εκπαίδευση Στην Ελλάδα – Μύθοι και Αλήθειες», διαθέσιμο στην ηλεκτρονική σελίδα: http://www.aspete-sep.gr/praktika2synedriou/doc_download/12-075
3. **Αρχείο** της Ελληνικής Βιοτεχνικής Εταιρείας – Διπλαρείου Σχολής.
4. **Ασημακοπούλου Σ., Σκοπελιτου Θ. & Χαρίσης Α.**, (2010), «Ζήτηση Ειδικοτήτων και Δεξιοτήτων στην Ελληνική Αγορά Εργασίας», ΠΑΕΠ
5. **Βάθη Π.**, (2011), «Αξιολόγηση της δημιουργικότητας στην Ανώτατη Εκπαίδευση: Μια αρχική-πιλοτική έρευνα», Διπλωματική Εργασία, ΠΜΣ Πανεπιστήμιο Πατρών.
6. **Βίκη Α.**, (2002), «Διαδικασία και κίνητρα επαγγελματικής απόφασης: εμπειρική ψυχολογική έρευνα σε πανελλήνιο δείγμα μαθητών 14-18 ετών», Διδακτορική διατριβή στο Πανεπιστήμιο Κρήτης, Σχολή Κοινωνικών Επιστημών, Τμήμα Ψυχολογίας.
7. **Βουτσινός Γ., Παλαιοκρασάς Σ., Σταύρου Σ., Λαμπρόπουλος Χ., Ιθακήσιος Κ.**, (1994), «Πολιτική Ανάπτυξης Ανθρώπινων Πόρων», Κέντρο Πολιτικής Έρευνας & Επιμορφώσεως (Κ.Π.Ε.Ε.) », Αθήνα, ΙΩΝ.
8. **Cedefop**, (2013), «Οι δρόμοι της ανάκαμψης: τρία σενάρια για τις δεξιότητες και την αγορά εργασίας το 2025», διαθέσιμο στην ηλεκτρονική σελίδα: www.cedefop.europa.eu/files/9081_el.pdf
9. **Cohen L. & Manion L.**, (2000), «Μεθοδολογία εκπαιδευτικής έρευνας», μτφ. Μητσοπούλου Χρ., & Φιλοπούλου Μ., Αθήνα: Μεταίχμιο.
10. **Γουδήρας Δ.**, (1996), «Παράγοντες που επηρεάζουν την επιλογή επαγγέλματος των νέων», «Παιδαγωγική Επιθεώρηση», 23, 157-190.
11. **Γρηγοριάδη Α.**, (2007), «Διερεύνηση της εφαρμογής του Μάρκετινγκ στους Μη Κερδοσκοπικούς Οργανισμούς κοινωνικών, ανθρωπιστικών Υπηρεσιών», Μεταπτυχιακή εργασία στο Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών, Σχολή Κοινωνικών Επιστημών, Τμήμα Μάρκετινγκ & Επικοινωνίας.

- 12.Δεδουσόπουλος Α.,** (1998), «Πολιτική Οικονομία της Αγοράς Εργασίας», Τόμος πρώτος, Τυπωθήτω, Αθήνα.
- 13.Διαμαντής Δ.,** (2013), «Η πρόκληση αναβάθμισης της ποιότητας της παρεχόμενης εκπαίδευσης στο δημόσιο Δημοτικό Σχολείο, χρησιμοποιώντας στρατηγικές του Μάρκετινγκ στην εκπαίδευση», Διπλωματική Εργασία, Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο.
- 14.Δόκου Μ.,** (2007), « Η Συνεχιζόμενη Επαγγελματική Κατάρτιση (Σ.Ε.Κ.) στην Ελλάδα», διαθέσιμο στην ηλεκτρονική σελίδα:
http://www.enap.gr/uploads/20070208_sek_stin_ellada.pdf
- 15.Δούκας Χ.,** (1999), «Ποιότητα και αξιολόγηση στην εκπαίδευση», “Επιθεώρηση Εκπαιδευτικών Θεμάτων”, 1, 172-185, Αθήνα: Παιδαγωγικό Ινστιτούτο
- 16.ΕΟΠΠΕΠ,** (2013) , « Ανερχόμενοι επαγγελματικοί τομείς στην Ελλάδα και νέες απαιτούμενες δεξιότητες», διαθέσιμο στην ηλεκτρονική σελίδα:
http://www.eoppep.gr/teens/images/thematikoi_katalogoi/MELETH_ALL.pdf
- 17.Ευστράτογλου Α.,** (2005), «Τοπικές Αγορές Εργασίας και Υπηρεσίες Απασχόλησης», Ινστιτούτο Εργασίας της ΓΣΕΕ/ΑΔΕΔΥ, Αθήνα.
- 18.Θεοφιλίδης Χρ.,** (1994), «Ορθολογιστική Οργάνωση και διοίκηση Σχολείου», Λευκωσία.
- 19.Ιακωβίδης Γ.,** (1997), «Η τεχνική και Επαγγελματική Εκπαίδευση στην Ελλάδα: Προσέγγιση μέσα από τη σύγκριση του Ελληνικού και του Γερμανικού Συστήματος», Αθήνα, Gutenberg.
- 20.Ίδρυμα Ευγενίδου,** (2010), «Παράγοντες που επιδρούν στην Προσέλκυση Μαθητών στη Ναυτική Εκπαίδευση», Τμήμα Στατιστικής του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών.
- 21.ΙΝΕ ΓΣΕΕ,** (2014), «Η ελληνική οικονομία και η απασχόληση», Ετήσια Έκθεση.
- 22.Ιωαννίδου Α. & Σταύρου Σ.,** (2013), «Προοπτικές μεταρρύθμισης της επαγγελματικής εκπαίδευσης στην Ελλάδα», INTERNATIONAL POLICY ANALYSIS.
- 23.Ιωσηφίδης Θ.,** (2003), «Ανάλυση ποιοτικών δεδομένων στις κοινωνικές επιστήμες», Αθήνα, Κριτική.
- 24.Ιωσηφίδης Θ.,** (2008), «Ποιοτικές μέθοδοι έρευνας στις κοινωνικές επιστήμες», Αθήνα, Κριτική.

- 25.Καζαμίας Α.Μ. & Κασσωτάκης Μ.,** (1995), *«Ελληνική εκπαίδευση: Προοπτικές Ανασυγκρότησης και Εκσυγχρονισμού»*, Αθήνα, Σείριος.
- 26.Κακανά Δ., Καμαριανός Γ. & Μεταλλίδου Π.,** (2002), «Φύλλο και επαγγελματικός προσανατολισμός. Ο ρόλος των Μ.Μ.Ε. στην επιλογή επαγγέλματος από τα δύο φύλα», *“Μέντορας”*, 6, 18-28.
- 27.Κανελλοπούλου Κ., Μαυρομαρά Κ.Γ. & Μητράκου Θ.Μ.,** (2003), *«Εκπαίδευση και Αγορά Εργασίας»*, Αθήνα, Κέντρο Προγραμματισμού και Οικονομικών Ερευνών.
- 28.Καραγγελή Σ.,** (2010), *«Διερεύνηση των Σχέσεων των Εκπαιδευτικών Οργανισμών το Εξωτερικό Περιβάλλον. Εμπειρική Μελέτη»*, Μεταπτυχιακή Διατριβή, Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο.
- 29.Καραλής Θ.,** (2004) *«Η Εκπαίδευση Ενηλίκων στη Σύγχρονη Ελληνική Πραγματικότητα»*, Πάτρα, Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο.
- 30.Κασσιμάτη Κ.,** (1989), *«Επιλογή Επαγγέλματος: Πραγματικότητα ή Μύθος; »*, Αθήνα, Ε.Κ.Κ.Ε. .
- 31.Κατσανέβας Θ.,** (2004), «Οι προβλέψεις των προοπτικών της αγοράς εργασίας και το ισοζύγιο ζήτησης και προσφοράς επαγγελματιών», *“Επιθεώρηση Συμβουλευτικής και Επαγγελματικού Προσανατολισμού”*, τ. 64-65.
- 32.Καψάλης Α. & Παπασταμάτης Α.,** (2002), *«Εκπαίδευση Ενηλίκων. Γενικά εισαγωγικά θέματα»*, Τόμος Α., Θεσσαλονίκη, Πανεπιστήμιο Μακεδονίας.
- 33.Κεδράκα Α.,** (2009), *«Επαγγελματική Συμβουλή για Νέους και Νέες»*, Γραφείο Διασύνδεσης Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης.
- 34.Κοίλιας Χ.,** (2006), «Αξιολόγηση ενός μαθήματος από την πλευρά των φοιτητών», *“e-Περιοδικό Επιστήμης & Τεχνολογίας”*, σελ. 30.
- 35.Κορρές Γ.,** (2002), *«Οικονομική Διαχείριση»*, Τόμος Α, Πάτρα: ΕΑΠ.
- 36.Κούγκα Α.,** (2011), *«Πρώτη Τριτοβάθμια Εκπαιδευτικού Ιδρύματος με χρήση βίντεο. Μελέτη περίπτωσης άλλων ιδρυμάτων»*, Πτυχιακή Διατριβή, Τ.Ε.Ι. Κρήτης, Σχολή Διοίκησης και Οικονομίας, Τμήμα Εμπορίας και Διαφήμισης.
- 37.Κυριαζή Ν.,** (2011), *«Η κοινωνιολογική έρευνα»*, Αθήνα, Πεδίο.
- 38.Κωνσταντοπούλου Δ.,** (2002), *«Νέοι και μετάβαση από το σχολείο στην εργασία, μαθητικοί προσανατολισμοί και στρατηγικές»*, Διδακτορική Διατριβή, Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών, Φιλοσοφική σχολή, Τμήμα Φιλοσοφίας, Παιδαγωγικής και Ψυχολογίας.

- 39.Λυσιώτου Χ`Χαμπή Μ.,** (2011), *«Παράγοντες που επηρεάζουν τις επαγγελματικές ή/και εκπαιδευτικές επιλογές των μαθητών»*, Πρόγραμμα Διά Βίου Μάθησης-Comenius Regio, Σχολικοί Ορίζοντες για τη Συμβουλευτική και τον Προσανατολισμό.
- 40.Μαραγκουδάκη Ε.,** (2007), *«Φύλο και νέα επαγγέλματα»*, Ιωάννινα, Λιθογραφία.
- 41.Μάυρος Κ.,** (1998). *«Κοινωνικό προφίλ των σπουδαστών ΤΕΙ: προέλευση, κοινωνικο – οικονομικά χαρακτηριστικά, προσδοκίες, στάσεις, απόψεις: η περίπτωση του ΤΕΙ Αθήνας»*, Διδακτορική διατριβή στο Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών, Τμήμα Φιλοσοφίας -Παιδαγωγικής και Ψυχολογίας.
- 42.Μπαλαμπανίδου Α.,** (2010), *«Το μάρκετινγκ στις ελληνικές ακαδημαϊκές βιβλιοθήκες»*, Πτυχιακή εργασία στο Τ.Ε.Ι. Θεσσαλονίκης, Σχολή Διοίκησης & Οικονομίας, Τμήμα Βιβλιοθηκονομίας και Συστημάτων Πληροφόρησης.
- 43.Μπινιάρης Αθ.Φ.,** (1999), *«Εξέλιξη τεχνικής και επαγγελματικής εκπαίδευσης-κατάρτισης (ΙΕΚ)»*, Διδακτορική Διατριβή, Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών, Ανεξάρτητο Τμήμα, Παιδαγωγικό τμήμα Δημοτικής εκπαίδευσης.
- 44.Μουσουλή Μ.,** (2003). *«Παράγοντες που Σχετίζονται με την Ικανοποίηση Φοιτητών Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού από τις Σπουδές τους»*, *Περιοδικό Αναζητήσεις στη Φυσική Αγωγή & τον Αθλητισμό*, 2 , 73 – 80.
- 45.Μπουρής Ι. & Δήμας Γ.,** (2007), *«Ιχνηλατώντας τον βαθμό ικανοποίησης των φοιτητών στην τριτοβάθμια εκπαίδευση: Η περίπτωση του Τμήματος Διοίκησης Επιχειρήσεων του Τ.Ε.Ι. Αθήνας»*, Αθήνα, Τ.Ε.Ι. Αθήνας.
- 46.Παγανός Η.,** (1998), *«Εκπαιδευτικά Ιδρύματα & ΜΚΤ »*, Αθήνα, Leader Books.
- 47.Πάγκαλος Σ.,** (2011), *«Το κύρος της ΔΤΕΕ κι οι μαθητές που την επιλέγουν»*, διαθέσιμο στην ηλεκτρονική σελίδα: <http://www.edugate.gr/edugategr/kyros-dtee-kai-mathites-tin-epilegoyn-stayroypagkaloy>, ημ. επ. 12/7/2011.
- 48.Παιδαγωγικό Ινστιτούτο,** (2000), *«Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών. Ερευνητικά Προγράμματα και Μελέτες Εφαρμογής Σ.Ε.Π. Δράση 3»*.
- 49.Παϊδούση Χρ.,** (2014), *«Δυϊκό σύστημα επαγγελματικής εκπαίδευσης: Η γερμανική «αφήγηση» για τη σύνδεση εκπαίδευσης και αγοράς εργασίας»*, ΕΙΕΑΔ.

- 50. Παμουκτσόγλου Α.,** (2001), «Αποτελεσματικό σχολείο: Χαρακτηριστικά και αντιλήψεις σε μια προσπάθεια αξιολόγησής του», *“Επιθεώρηση Εκπαιδευτικών Θεμάτων”*, Αθήνα: Παιδαγωγικό Ινστιτούτο, 5, 81-90.
- 51. Παπαβασιλείου Α.Ι.,** (2005), «Δεξιότητες-Κλειδιά & Κοινωνικές Δεξιότητες στη διά βίου Συμβουλευτική Σταδιοδρομίας», Επιστημονική Ένωση Εκπαίδευσης Ενηλίκων, 2^ο Διεθνές Συνέδριο Εκπαίδευση Ενηλίκων και Κοινωνικές Δεξιότητες, *“Δεξιότητες - Κλειδιά & Κοινωνικές Δεξιότητες στη διά βίου Συμβουλευτική Σταδιοδρομίας”*, 171-183.
- 52. Παπαλεξανδρή Ν. & Μπουραντάς Δ.,** (2003), *«Διοίκηση Ανθρωπίνων Πόρων»*, Αθήνα, Μπένου.
- 53. Παπαλεωνίδα Π. & Μπεχράκη Θ.,** (2007) , « Τα κοινωνικά χαρακτηριστικά των μαθητών του τομέα πληροφορικής της επαγγελματικής εκπαίδευσης», Ελληνικό Στατιστικό Ινστιτούτο, *“Πρακτικά 20ου Πανελληνίου Συνεδρίου Στατιστικής”*, σελ 321-328.
- 54. Παπασταθοπούλου Π.,** (2005), *«Σχέδιο μάρκετινγκ μη κερδοσκοπικών οργανισμών»*, Αθήνα, Τμήμα μάρκετινγκ και επικοινωνίας, Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών.
- 55. Παπασταθοπούλου Π. & Ήντουνας Κ.,** (2005-2006) , *«Το Μάρκετινγκ των Μη Κερδοσκοπικών Οργανισμών»*, Υλικό διαλέξεων, τμήμα Μάρκετινγκ & Επικοινωνίας, Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών.
- 56. Πασιαρδή Γ.,** (2001), *«Το σχολικό κλίμα: Θεωρητική ανάλυση και εμπειρική διερεύνηση των βασικών παραμέτρων του»*, Αθήνα, Τυπωθήτω.
- 57. Πεσματζόγλου Σ.,** (1987) , *«Εκπαίδευση και Ανάπτυξη στην Ελλάδα, 1948-1985: Το Ασύμπτωτο μιας σχέσης»*, Θεμέλιο, Αθήνα.
- 58. Σαΐτη Α.,** (2000) , *«Εκπαίδευση και Οικονομική ανάπτυξη »*, Αθήνα, Τυπωθήτω
- 59. Σαΐτης Χ.,**(2005), *«Οργάνωση και Διοίκηση της Εκπαίδευσης»*, Αθήνα, Αυτοέκδοση.
- 60. Σακαλάκη Μ.,** (2008), *«Η Ανάλυση Περιεχομένου, στο Παπαστάμου, Σ. (επιμ.) Εισαγωγή στην Κοινωνική Ψυχολογία. Επιστημολογικοί προβληματισμοί & μεθοδολογικές κατευθύνσεις»*, Α' Αθήνα, Πεδίο.
- 61. ΣΕΤΕ,** (2014), *«Οι εκπαιδευτικές ανάγκες των επιχειρήσεων στον κλάδο του τουρισμού στην Ελλάδα»*, Ινστιτούτο ΣΕΤΕ, Αθήνα.

- 62.Σιάκαρης Κ.**, (1990), «Σχέσεις εκπαίδευσης και απασχόλησης: οι μισθωτοί των Ιωαννίνων», Διδακτορική Διατριβή, Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων, Σχολή Φιλοσοφική, Τμήμα Φιλοσοφίας, Παιδαγωγικής και Ψυχολογίας.
- 63.Σιώπη Ε.**, (2013), «Η Ελληνική Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση υπό το πρίσμα του Μάρκετινγκ Υπηρεσιών», Διπλωματική Εργασία, Πανεπιστήμιο Μακεδονίας, Π.Μ.Σ. στη Διοίκηση Επιχειρήσεων.
- 64. Σκιττίδης Φ. & Κοίλιαρη Π.**, (2006) , «Εισαγωγή στη Μεθοδολογία Εκπόνησης Ερευνητικών Εργασιών Τεχνολογικής Κατεύθυνσης», Σύγχρονη Εκδοτική, Αθήνα.
- 65.Σκορδούλης Μ., et al**, (2014), «Πολυκριτήρια Ανάλυση Ικανοποίησης στην Ανώτατη Εκπαίδευση. Η Περίπτωση του Τ.Ε.Ι Πειραιά», 3ο Πανελλήνιο Φοιτητικό Συνέδριο Ελληνικής Εταιρείας Επιχειρησιακών Ερευνών.
- 66.Συμεού Α., Μαρκάτζης Η. & Ευθυμίου Ε.**, (2004), «Οι στάσεις των μαθητών/τριών των Τεχνικών Σχολών για το σχολείο τους», Πρακτικά VIII Παγκύπριου Συνέδριου της Παιδαγωγικής Εταιρείας Κύπρου, “Σύγχρονες τάσεις στην εκπαιδευτική έρευνα και πρακτική”, 279-290.
- 67.Τόκας Δ. Χ.**, (2005), «Το Marketing στην Εκπαίδευση Ι, Εισαγωγικές Έννοιες-Θεωρητικό υπόβαθρο», Αθήνα, ceitec.
- 68.Τόκας Δ. Χ.**, (2007), «Η πρόκληση αναβάθμισης της ποιότητας της παρεχόμενης εκπαίδευσης στο δημόσιο Δημοτικό Σχολείο, χρησιμοποιώντας στρατηγικές του Μάρκετινγκ στην εκπαίδευση», Συνέδριο “Η Πρωτοβάθμια εκπαίδευση και οι προκλήσεις της εποχής μας”, Ιωάννινα.
- 69.Τσιαπαρίκου Ι.**, (2014), «Οικονομικοί και θεσμικοί παράγοντες που επηρεάζουν την επιλογή επαγγελματός και την ανάπτυξη σταδιοδρομίας», Διδακτορική Διατριβή, Πανεπιστήμιο Πειραιώς, Σχολή Οικονομικών και Επιχειρηματικών Σπουδών, Τμήμα Οικονομικής Επιστήμης.
- 70.Τσουραμάνης Χ.**, (2006), «Απόψεις φοιτητών/τριών ΔΙΚΣΕΟ για το πρόγραμμα σπουδών και τα μελλοντικά επαγγελματικά τους σχέδια», Επιτροπή Ερευνών ΤΕΙ Μεσολογίου.
- 71.Ψαχαρόπουλος Γ.**, (1999), «Οικονομική της εκπαίδευσης», Αθήνα, Παπαζήση.

Ξενόγλωσση

1. **Banwet D. & Datta B.**, (2003), "A Study of the Effect of Perceived Lecture Quality on Post-Lecture Intentions," 4/5, 234 -243.
2. **Bell L.**, (1999), "*Primary schools and the nature of the education marketplace*", in Bush, T., Bell, L., Bolam, R., Glatter, R. and Ribbins, P. (Eds), Educational Management: Redefining Theory, Policy, Practice, Paul Chapman, London.
3. **Bright J. E. H., et al**, (2005), "The Role of Social Context and Serendipitous Events in Career Decision Making", *International Journal for Educational and Vocational Guidance*, 5 /1, 19 .
4. **Burdenski M. H.**, (1991), "*The use of direct marketing by colleges and universities: An application of rapp and collins maximarketing model*", New York, Wiley.
5. **Cedefop**, (2001), "*Training and learning for competence. Second report on vocational training research in Europe*" ,Luxembourg, Official Publications of the European Communities.
6. **Cedefop**, (2008), "*Future skill needs in Europe. Medium-term forecast – Synthesis report*", Luxembourg, Official Publications of the European Communities.
7. **Cedefop**, (2011), "*The benefits of vocational education and training*", Luxembourg, Official Publications of the European Communities.
8. **Cedefop**, (2011), "*The anatomy of the wider benefits of VET in the workplace*", Luxembourg, Official Publications of the European Communities.
9. **Cedefop**, (2011), "*The economic benefits of VET for individuals*", Luxembourg, Official Publications of the European Communities.
10. **Coombs P. & Ahmed M.**, (1974), "*Attacking Rural Poverty: how non formal education can help*", Baltimore, John Hopkins University Press.
11. **Davey H. & Stoppard J.**, (1993). "Some factors affecting the occupational expectations of female adolescents". *Journal of Vocational Behavior*, 43, 35-250.
12. **Douglas J., Douglas A. & Barnes B.**, (2006), "Measuring student satisfaction at a UK university", *Quality Assurance in Education*, 3, 251-67 .
13. **Dunn K.**, (2000), "Interviewing, *Qualitative research methods in human geography*", Oxford University Press.
14. **Eliophotou Menon M., Saiti A. & Socratous M.**, (2007), "Rationality, information search and choice in higher education: evidence from Greece", *Higher Education*, 5, 705-721

15. **Eurobarometer**, (2011), *"Attitudes towards vocational education and training"*, European Commission.
16. **Friedman B.A., Bobrowski P.E. & Geraci J.**, (2006), "Parents' school satisfaction: ethnic similarities and differences", *Journal of Educational Administration*, 5, 471-86.
17. **Furse J.**, (1989), *"Marketing in primary school"*, in Fidler, B. and Bowwles, G. (Eds), *Effective Local Management of Schools*, London, Longman,.
18. **Gouthro P.A.**, (2002), *"Education for sale: at what cost? Lifelong learning and the marketplace"*, Canada, Mount Saint Vincent University.
19. **Hardy M. & Bryman A.**, (2004), *"Handbook of Data Analysis"*, Sage Publications
20. **Ivy J.**, (2008), "A new higher education marketing mix: the 7Ps for MBA marketing", *International Journal of Educational Management*", 4, 288-99.
21. **James C. & Phillips P.**, (1995), "The practice of educational marketing in schools", *Educational Management and Administration*, 2, 75-88.
22. **Kotler P.**, (1979), "Strategies for introducing marketing into nonprofit organizations" In: Lovelock, Ch. H. and Weinberg, Ch. B. (eds) (1990) *Public and nonprofit marketing: readings and cases*. 2nd ed. South San Francisco, USA, Scientific Press. pp.297-305.
23. **Kotler P. & Fox K.**, (1985), *"Strategic Marketing for Educational Institutions"*, Prentice-Hall, Englewood Cliffs, NJ.
24. **Kotler P. & Fox K.**, (1995), *"Strategic Marketing for Educational Institutions, 2nd edition"*, Prentice Hall Inc, Englewood Cliffs.
25. **Kotler P., Ferrell O.C. & Lamb C.**, (1987), *"Strategic Marketing for Nonprofit Organizations: Cases and Readings"*, Prentice Hall, Inc..
26. **Kotler P. & Armstrong G.**, (1989), *"Principle of marketing"*, 4th Ed. N.J.:Prentice _ Hall
27. **Kotler P. & Armstrong G.**, (1999), *"Principles of Marketing"*, Prentice-Hall, Englewood cliffs, NJ.
28. **Kotler P., Roberto N. & Lee N.**, (2002), *"Social Marketing Improving the Quality of Life"*, Sage Publications.
29. **Letcher W. & Neves J.**, (2010), "Determinants of undergraduate business student satisfaction", *Research in Higher Education Journal*, 6, 1-26.
30. **Lovelock C.H.**, (1996), *"Services Marketing"*, New Jersey, Prentice Hall.

- 31.Marzo - Navarro M., Pedraja - Iglesias M. & Rivera-Torres P.M.,** (2005), “Measuring customer satisfaction in summer courses”, *Quality Assurance in Education*, 1, 53-65.
- 32.McCarthy E. J.,** (1979), “*Basic Marketing*”, Homewood, IL, Irwin.
- 33.McFarland A.,** (2001), “Developing a strategic marketing plan for physical education”, *The Physical Educator*, 4, 191-96.
- 34.Oplatka I.,** (2002), “The emergence of educational marketing: lessons from the experience of Israeli principals”, *Comparative Education Review*, 2, 211-33.
- 35.Saunders M., et al** (2009), “*Research methods for business students*”, 5th edition, London, Financial Times Prentice Hall .
- 36.Singer T. & Hughey A.,** (2002), “*The Role of the Alumni Association in Student Life*”, Information Analyses, Journal Articles.
- 37.Tomkovick C., Lester W. S., Flunker L. & Wells A. T.,** (2008), “*Nonprofit Management and Leadership*”, Wiley Publishing, New York.
- 38.Trussel J., Greenlee J. & Brady T.,** (2002), “Predicting Financial Vulnerability in Charitable Organizations”, *CPA Journal*, 66.
- 39.Warnaby G. & Finney J.,** (2005), “Creating Customer Value in the Not-For-Profit sector: A case study of the British Library International” *Journal of Nonprofit and Voluntary Sector Marketing*, John Wiley & Sons, Ltd., 184.
- 40.Yoo B., Donthu N. & Lee S.,** (2000), “An examination of selected marketing mix elements and brand equity”, *Journal of the Academy of Marketing Science*, 2, 195-211.

Ιστοσελίδες

1. **Αναδιάρθρωση της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης και Λοιπές Διατάξεις αρμοδιότητας Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων**, ανακτημένο από το διαδικτυακό τόπο:
http://www.minedu.gov.gr/publications/docs2013/Nomosxedio_YPAITH.pdf
2. **Αρχική Επαγγελματική Κατάρτιση (IVET) – Ορισμός**, ανακτημένο από το διαδικτυακό τόπο: <http://www.gsae.edu.gr/el/glossari/198-glossari-orismoi/697-arxiki-epaggelmatiki-katartisi-ivet-orismos>
3. **Συνεχιζόμενη Επαγγελματική Κατάρτιση – Ορισμός**, ανακτημένο από το διαδικτυακό τόπο: <http://www.gsae.edu.gr/el/glossari/198-glossari-orismoi/698-synexizomeni-epaggelmatiki-katartisi-cvet-orismos>
4. **Υπουργείο παιδείας**, Το Ελληνικό Εκπαιδευτικό Σύστημα, ανακτημένο από το διαδικτυακό τόπο:
http://www.minedu.gov.gr/publications/docs2013/EKPAIDEYTIKO_SYSTHMA_SXE_DIAGRAMMA.pdf
5. **Ελληνική Βιοτεχνική Εταιρεία – Διπλάρειος Σχολή** ανακτημένο από το διαδικτυακό τόπο: <http://www.diplareios.edu.gr/>
6. **Γενική Γραμματεία Δια Βίου Μάθησης** ανακτημένο από το διαδικτυακό τόπο:
<http://www.gsae.edu.gr/el/>
7. **Ιστορία της νεοελληνικής εκπαίδευσης**, 2ο μέρος, 1951-1963, ανακτημένο από το διαδικτυακό τόπο: <http://www.eduportal.gr/>

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

Πίνακες Συχνοτήτων

Πίνακας 1: Κατανομή του δείγματος ως προς τη (σπουδαστική) κατάσταση

	Συχνότητα	Ποσοστό
Απόφοιτος	141	72,3
Σπουδαστής	54	27,7
Σύνολο	195	100,0

Πίνακας 2: Κατανομή του δείγματος ως προς το Φύλο

	Συχνότητα	Ποσοστό
Άνδρας	133	68,2
Γυναίκα	62	31,8
Σύνολο	195	100,0

Πίνακας 3, Το φύλο του ερωτώμενου σε σχέση με το αν είναι Σπουδαστής ή Απόφοιτος

Σπουδαστική Κατάσταση		Ποιο είναι το φύλο σας;		
		Άνδρας	Γυναίκα	Σύνολο
Απόφοιτος	Συχνότητα	107	34	141
	Ποσοστά	75,9%	24,1%	100,0%
Σπουδαστής	Συχνότητα	26	28	54
	Ποσοστά	48,1%	51,9%	100,0%
Σύνολο	Συχνότητα	133	62	195
	Ποσοστά	68,2%	31,8%	100,0%

Πίνακας 4, Ηλικία

	N	Ελάχιστη τιμή	Μέγιστη τιμή	Μέση ηλικία
Ποιά είναι η ηλικία σας;	195	18	51	28,47
Σύνολο	195			

Πίνακας 5, Οικογενειακή κατάσταση

	Συχνότητα	Ποσοστό
Άγαμος/η	147	75,4
Έγγαμος/η με παιδιά	34	17,4
Έγγαμος/η χωρίς παιδιά	14	7,2
Σύνολο	195	100,0

Πίνακας 6, Τόπος μόνιμης κατοικίας

	Συχνότητα	Ποσοστό
Αστική περιοχή (10.001 και άνω κατοίκους)	154	79,0
Ημιαστική περιοχή (από 2.001 – 10.000 κατοίκους)	32	16,4
Αγροτική περιοχή (μέχρι 2.000 κατοίκους)	9	4,6
Σύνολο	195	100,0

Πίνακας 7, Μορφωτικό Επίπεδο

	Συχνότητα	Ποσοστό
Απόφοιτος Γυμνασίου	9	4,6
Απόφοιτος Λυκείου	117	60,0
Απόφοιτος Ι.Ε.Κ.	39	20,0
Απόφοιτος Τ.Ε.Ι.	14	7,2
Απόφοιτος Α.Ε.Ι.	10	5,1
Κάτοχος Μεταπτυχιακού τίτλου	6	3,1
Σύνολο	195	100,0

Πίνακας 8, Τομέα –Ειδικότητα

	Συχνότητα	Ποσοστό
Επιπλοποιών	70	35,9
Ηλεκτρολόγων	25	12,8
Στέλεχος Διοίκησης και Οικονομίας στον Τομέα του Τουρισμού	57	29,2
Τεχνικός Εφαρμογών Πληροφορικής	43	22,1
Σύνολο	195	100,0
Σύνολο	195	100,0

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II

A) Ερωτηματολόγιο

Επιβλέπων Καθηγητής: Σαϊτή Άννα

Υπεύθυνος Έρευνας: Μπίτης Κ. Αθανάσιος

Τηλ. Επικοινωνίας: +30 6973374790

Το παρόν ερωτηματολόγιο απευθύνεται **αποκλειστικά** στους σπουδαστές που φοίτησαν και που φοιτούν στις σχολές της Ελληνικής Βιοτεχνικής Εταιρείας – Διπλαρείου Σχολής. Είναι ανώνυμο και θα χρησιμοποιηθεί στα πλαίσια της μεταπτυχιακής διατριβής με θέμα:

«Διερεύνηση των δυνατοτήτων ανάπτυξης τομέων επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης στο πλαίσιο της Ελληνικής Βιοτεχνικής Εταιρείας – Διπλαρείου Σχολής» του τμήματος Οικιακής Οικονομίας και Οικολογίας του Χαροκόπειου Πανεπιστημίου. Σας διαβεβαιώνουμε ότι οι πληροφορίες αφορούν **αποκλειστικά** στους σκοπούς της έρευνας, μέσα από τη συγκέντρωση των απόψεων των σπουδαστών.

Σας ευχαριστούμε εκ των προτέρων για τη συνεργασία σας και για το χρόνο που θα διαθέσετε!

Ημερομηνία:.....

ΜΕΡΟΣ I – ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΑ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ

1. Ποιο είναι το φύλο σας;

Άνδρας ☐

Γυναίκα ☐

2. Έτος γέννησης

19.....

3. Ποια είναι η οικογενειακή σας κατάσταση;

α. Άγαμος/η ☐

β. Έγγαμος/η με παιδιά ☐

γ. Έγγαμος/η χωρίς παιδιά ☐

4. Τόπος μόνιμης κατοικίας

Αστική περιοχή (10.001 και άνω κατοίκους) ☐

Ημιαστική περιοχή (από 2.001 – 10.000 κατοίκους) ☐

Αγροτική περιοχή (μέχρι 2.000 κατοίκους) ☐

5. Μορφωτικό Επίπεδο

Απόφοιτος γυμνασίου ☐

Απόφοιτος λυκείου ☐

Απόφοιτος Ι.Ε.Κ. ☐

Απόφοιτος Τ.Ε.Ι. ☐

Απόφοιτος Α.Ε.Ι. ☐

Κάτοχος Μεταπτυχιακού τίτλου ☐

6. Σε ποιόν Τομέα –Ειδικότητα;

Ηλεκτρολόγων ☐

Επιλοποιών ☐

Στέλεχος Διοίκησης και Οικονομίας στον Τομέα του Τουρισμού ☐

Τεχνικός Εφαρμογών Πληροφορικής ☐

7. Έτος αποφοίτησης

19..... 20....

Επάγγελμα γονέων	πατέρας	μητέρα
Α. Δημόσιος υπάλληλος		
Β. Ιδιωτικός υπάλληλος		
Γ. Οικιακά		
Δ. Ελεύθερος επαγγελματίας		
Ε. Άλλο		

8. Σημείωσε με √ ποιό είναι το κύριο επάγγελμα των γονέων σου

9. Σημείωσε με ✓ ποιά είναι η μόρφωση των γονέων σου

Μόρφωση γονέων	πατέρας	μητέρα
A. Απόφοιτος Δημοτικού		
B. Απόφοιτος Γυμνασίου		
Γ. Απόφοιτος Λυκείου		
Δ. Απόφοιτος Τριτοβάθμιας		
Ε. Κάτοχος Μεταπτυχιακού ή/και Διδακτορικού		

10. Ποια είναι η κατάσταση απασχόλησης σου σήμερα;

Άνεργος ☐

Άεργος/ Μη ενεργός

οικονομικά ☐

Δημόσιος Υπάλληλος ☐

Ιδιωτικός Υπάλληλος ☐

Ελεύθερος Επαγγελματίας ☐

Συνταξιούχος ☐

11. Η εργασία σας είναι - ήταν σχετική με τις σπουδές σας;

Ναι ☐

Όχι ☐

ΜΕΡΟΣ II – ΣΤΑΣΕΙΣ , ΑΠΟΨΕΙΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΒΙΟΤΕΧΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ – ΔΙΠΛΑΡΕΙΟ ΣΧΟΛΗ

Στις παρακάτω ερωτήσεις κύκλωσε 1 αριθμό σε κάθε γραμμή οριζοντίως που δηλώνει την επιλογή σου

12. Σε ποιο βαθμό επηρέασε καθένας από τους παρακάτω παράγοντες την απόφασή σου να επιλέξεις την συγκεκριμένη ειδικότητά.

1= καθόλου, 2= λίγο, 3= μέτρια, 4= πολύ, 5= πάρα πολύ					
Συμβουλή - Παρότρυνση από γονείς	1	2	3	4	5
Επιδράσεις από άλλα άτομα του συγγενικού ή ευρύτερου κοινωνικού περιβάλλοντος	1	2	3	4	5
Ενδιαφέρον για το αντικείμενο, προσωπικές κλίσεις, δεξιότητες ικανότητες και ταλέντα	1	2	3	4	5
Οι σπουδές ή/και το επάγγελμα των γονέων μου	1	2	3	4	5
Η εξασφάλιση γρήγορης εισόδου στην αγορά εργασίας και επαγγελματικής αποκατάστασης	1	2	3	4	5

Αποτυχία εισαγωγής στο Πανεπιστήμιο	1	2	3	4	5
Τυχαία, χωρίς ιδιαίτερη σκέψη	1	2	3	4	5

13. Σημείωσε με √ από πού ενημερώθηκες για την Ελληνική Βιοτεχνική Εταιρεία – Διπλάρειο Σχολή .

Από τους γονείς σου ☐

Από τους καθηγητές σου ☐

Από άλλα άτομα του συγγενικού ή ευρύτερου κοινωνικού περιβάλλοντος σου ☐

Από τα Μ.Μ.Ε.(τύπος, ραδιόφωνο, τηλεόραση) ☐

Από διαφημιστικά φυλλάδια (μπροσούρες) ☐

Μέσω διαδικτύου (εκπαιδευτικά portals, μηχανές αναζήτησης, δημόσιους φορείς, σελίδες κοινωνικής δικτύωσης, κ.α.) ☐

Από την ιστοσελίδα της ☐

Από κατ' ιδίαν επίσκεψη στον οργανισμό ☐

14. Σε ποίο βαθμό επηρέασε καθένας από τους παρακάτω παράγοντες την απόφασή σου να επιλέξεις την Ελληνική Βιοτεχνική Εταιρεία – Διπλάρειο Σχολή για τις σπουδές σου.

1= καθόλου, 2= λίγο, 3= μέτρια, 4= πολύ, 5= πάρα πολύ					
Συμβουλή - Παρότρυνση από γονείς	1	2	3	4	5
Συμβουλή – Παρότρυνση από καθηγητές	1	2	3	4	5
Συμβουλή – Παρότρυνση από άλλα άτομα του συγγενικού ή ευρύτερου κοινωνικού περιβάλλοντος	1	2	3	4	5
Η επιλογή μου επηρεάστηκε λόγω του υψηλού επιπέδου σπουδών και της φήμης του οργανισμού	1	2	3	4	5
Η Σχολή προσφέρει την δυνατότητα της σύνδεση των σπουδών με την αγορά εργασίας	1	2	3	4	5
Ο επαρκής εξοπλισμός των εργαστηρίων και των αιθουσών διδασκαλίας της	1	2	3	4	5
Λόγω της θέσης όπου βρίσκεται	1	2	3	4	5
Η δωρεάν παροχή εκπαίδευσης	1	2	3	4	5

15. Σημειώστε το βαθμό ικανοποίησης σας από τις παρακάτω δυνατότητες και υπηρεσίες του οργανισμού.

1= καθόλου, 2= λίγο, 3= μέτρια, 4= πολύ, 5= πάρα πολύ					
Δυνατότητα να εξοικειωθώ με την νέα τεχνολογία και τους ηλεκτρονικούς υπολογιστές	1	2	3	4	5
Δυνατότητα απόκτησης επαγγελματικών δεξιοτήτων και να εξοικειωθώ στο περιβάλλον εργασίας του επαγγέλματος	1	2	3	4	5
Δυνατότητα να εξοικειωθώ με την διαδικασία αναζήτησης εργασίας, σύνταξη βιογραφικού, συνέντευξη, συμμετοχή σε ημερίδες κ.τ.λ.	1	2	3	4	5
Δυνατότητα να έχω ψυχολογική στήριξη και καθοδήγηση	1	2	3	4	5
Δυνατότητα να ψυχαγωγούμαι (πολιτιστικές εκδηλώσεις, εκδρομές, εορταστικές εκδηλώσεις κ.λπ.)	1	2	3	4	5
Δυνατότητα να προβάλω τις εργασίες μου μέσω εκδηλώσεων και δράσεων του οργανισμού (εκθέσεις, εκδηλώσεις, προβολή μέσω διαδικτύου κ.τ.λ.)	1	2	3	4	5
Βοήθεια για την υλοποίηση πρακτικής άσκησης σε δημοσίους και ιδιωτικούς φορείς	1	2	3	4	5
Βοήθεια για να αντιμετωπίσω διάφορα προβλήματα	1	2	3	4	5

16. Σημειώστε το βαθμό ικανοποίησης σας με το περιεχόμενο καθεμιάς από τις παρακάτω προτάσεις όσο αφορά τις Λειτουργικές υποδομές.

1= καθόλου, 2= λίγο, 3= μέτρια, 4= πολύ, 5= πάρα πολύ					
Ήταν - είναι επαρκής ο εξοπλισμός των εργαστηρίων και των αιθουσών διδασκαλίας.	1	2	3	4	5
Ήταν - είναι ενημερωμένη και επαρκής η βιβλιογραφία της βιβλιοθήκης σχετικά με το αντικείμενο σπουδών.	1	2	3	4	5
Ήταν - είναι οι συνθήκες των αιθουσών διδασκαλίας, των εργαστηρίων και των κοινόχρηστων χώρων καλές και ασφαλείς (φωτισμός, θέρμανση, χωρητικότητα, καθαριότητα, κ.λ.π.).	1	2	3	4	5
Ήσουν - Είσαι ικανοποιημένος /η από το εκπαιδευτικό υλικό (e-class, συγγράμματα, σημειώσεις κ.λπ.)	1	2	3	4	5

17. Σημειώστε το βαθμό ικανοποίησης σας με το περιεχόμενο καθεμιάς από τις παρακάτω προτάσεις όσο αφορά τους Διδάσκοντες.

1= καθόλου, 2= λίγο, 3= μέτρια, 4= πολύ, 5= πάρα πολύ					
Ήταν - είναι οι διδάσκοντες της σχολής στο σύνολό τους με υψηλή επιστημονική κατάρτιση.	1	2	3	4	5
Ήταν - είναι οι διδάσκοντες προσιτοί / κοντά στους σπουδαστές	1	2	3	4	5
Οι διδάσκοντες διευκόλυναν-ουν και καθοδηγούσαν-ουν τους σπουδαστές στη διαχείριση και αφομοίωση της νέας γνώσης	1	2	3	4	5

18. Σημειώστε το βαθμό ικανοποίησης σας με το περιεχόμενο καθεμιάς από τις παρακάτω προτάσεις όσο αφορά την Διοικητική υποστήριξη

1= καθόλου, 2= λίγο, 3= μέτρια, 4= πολύ, 5= πάρα πολύ					
Ήσουν - Είσαι ικανοποιημένος/η από τις παρεχόμενες υπηρεσίες της γραμματείας	1	2	3	4	5
Ήταν - είναι επαρκείς οι ώρες λειτουργίας της γραμματείας	1	2	3	4	5
Ήσουν - Είσαι ικανοποιημένος/η από τη συμπεριφορά της διοίκησης και του προσωπικού του οργανισμού	1	2	3	4	5

19. Σημειώστε το βαθμό ικανοποίησης σας με την στάση της Διοίκησης όσο αναφορά:

1= καθόλου, 2= λίγο, 3= μέτρια, 4= πολύ, 5= πάρα πολύ					
Τη συμβουλευτική	1	2	3	4	5
Την πρακτική άσκηση					
Τη συνεργασία των γονέων με το σχολείο και τους εκπαιδευτικούς	1	2	3	4	5
Τη συνεργασία των σπουδαστών με το σχολείο και τους εκπαιδευτικούς	1	2	3	4	5
Τη συνεργασία του σχολείου με την τοπική κοινότητα και τους επαγγελματικούς φορείς	1	2	3	4	5
Τη συμμετοχή σε ψυχαγωγικές αθλητικές, πολιτιστικές	1	2	3	4	5

εκδηλώσεις, εκδρομές, εορταστικές εκδηλώσεις κ.λπ.

20. Σε ποió βαθμό επηρέασε η αναμένεις να επηρεάσει στα παρακάτω η εμπειρία των σπουδών σου στις Σχολές της Ελληνικής Βιοτεχνικής Εταιρείας – Διπλαρείου Σχολής

1= καθόλου, 2= λίγο, 3= μέτρια, 4= πολύ, 5= πάρα πολύ					
Αίσθημα επίτευξης/ ότι μπορείς να πετυχαίνεις πράγματα	1	2	3	4	5
Δυνατότητα λήψης πρωτοβουλιών	1	2	3	4	5
Ανάληψη καθηκόντων / ευθυνών	1	2	3	4	5
Συμμετοχή στις αποφάσεις	1	2	3	4	5
Δυνατότητα ανέλιξης/ προαγωγής	1	2	3	4	5
Δυνατότητα διεθνούς καριέρας	1	2	3	4	5
Δυνατότητα να διαχείρισης προβλημάτων και δύσκολων καταστάσεων	1	2	3	4	5

21. Ήσουν - Είσαι ικανοποιημένος/η από τις προοπτικές επαγγελματικής αποκατάστασης που σου προσέφεραν ή που ελπίζεις ότι θα σου προσφέρουν οι σπουδές σου;

Ναι ☐

Όχι ☐

Δεν είμαι βέβαιος / βεβαία ☐

22. Αν μπορούσες να γυρίσεις πίσω τον χρόνο, σε ποιόν τομέα θα επιδιώκατε να σπουδάσετε :

Πληροφορική / τηλεπικοινωνίες ☐

Οικονομικά / Διαχείριση εφοδιαστικής αλυσίδας (logistics) ☐

Πρωτογενής τομέας ☐

Ενέργεια και περιβάλλον ☐

Οικοδομική δραστηριότητα / Κατασκευές ☐

Κοινωνική οικονομία / Κοινωνική επιχειρηματικότητα ☐

Λιανικό εμπόριο ☐

Υγεία / Φάρμακα ☐

Τουρισμός / Εστίαση ☐

Μεταποίηση και τεχνικά επαγγέλματα ☐

Άλλον ☐

23. Θα έδειχνες ξανά προτίμηση και εμπιστοσύνη στις Σχολές της Ελληνικής Βιοτεχνικής Εταιρείας – Διπλαρείου Σχολής για τις σπουδές σας;

Ναι ☐ Όχι ☐ Δεν είμαι βέβαιος / βεβαία ☐

24. Θα παρότρυνες σε άλλα άτομα του οικογενειακού ή ευρύτερου κοινωνικού σας περιβάλλοντος να σπουδάσουν στις Σχολές της Ελληνικής Βιοτεχνικής Εταιρείας – Διπλαρείου Σχολής;

Ναι ☐ Όχι ☐ Δεν είμαι βέβαιος / βεβαία ☐

25. Θεωρείτε σημαντική την ίδρυση Συλλόγου Αποφοίτων της Ελληνικής Βιοτεχνικής Εταιρείας – Διπλαρείου Σχολής ;

Ναι ☐ Όχι ☐ Δεν είμαι βέβαιος / βεβαία ☐

B) Οδηγός - Ερωτηματολόγιο Συνέντευξης

ΜΕΡΟΣ Α - Στοιχεία Συνέντευξης

Αριθμός συνέντευξης:

Ημερομηνία:

Φύλο:

Διάρκεια συνέντευξης:

Τρόπος καταγραφής:

Σημειώσεις - Παρατηρήσεις:

ΜΕΡΟΣ Β - Ερωτήσεις:

1. Σε ποιο επιστημονικό κλάδο ανήκετε – Σπουδές;
2. Πόσα χρόνια εργασιακής εμπειρίας έχετε;
3. Πόσα χρόνια παρέχετε τις υπηρεσίες σας στην Ελληνική Βιοτεχνική Εταιρεία – Διπλάρειο Σχολή;
4. Περιγράψτε τη θέση - ρόλο που κατέχετε στην Ελληνική Βιοτεχνική Εταιρεία – Διπλάρειο Σχολή.
5. Ο όρος Μάρκετινγκ της Εκπαίδευσης σας είναι γνωστός;
6. Συμφωνείτε ότι το Μάρκετινγκ της Εκπαίδευσης μπορεί να λειτουργήσει ως ένα καλό εργαλείο, στα χέρια της Διοίκησης της Ελληνικής Βιοτεχνικής Εταιρείας – Διπλάρειου Σχολής;
7. Που μπορεί να βοηθήσει;
8. Συμφωνείτε ότι οι νεοεισερχόμενοι στην αγορά εργασίας πρέπει να διαθέτουν ένα συνδυασμό γνώσεων και δεξιοτήτων σε όλα τα επαγγέλματα.
9. Ποιες γνώσεις και δεξιότητες θεωρείτε ότι αποκτούν μεγαλύτερη σημασία σήμερα στην ελληνική αγορά εργασίας;
10. Ποιες από αυτές τις γνώσεις και δεξιότητες νομίζετε ότι πρέπει και μπορεί να υποστηρίξει η Ελληνική Βιοτεχνική Εταιρεία – Διπλάρειο Σχολή;
11. Ποια θεωρείτε ότι είναι τα επαγγέλματα που θα γνωρίσουν ανάπτυξη στα επόμενα χρόνια; Ποιοι παράγοντες θεωρείτε ότι θα συμβάλλουν σε αυτό;

12. Ποια κατά την άποψη σας είναι εκείνα τα επαγγέλματα στα οποία θα μπορεί να υποστηρίξει και να επενδύσει η Ελληνική Βιοτεχνική Εταιρεία – Διπλάρειος Σχολή ώστε να ανταποκριθεί στις νέες συνθήκες και δυνατότητες εκπαίδευσης και κατάρτισης που φαίνεται να προκύπτουν τα επόμενα χρόνια στην Ελλάδα;
13. Ποια είναι εκείνα τα στοιχεία – πυλώνες που πρέπει να προσέξει η Ελληνική Βιοτεχνική Εταιρεία – Διπλάρειος Σχολή έτσι ώστε να παραμείνει στο μέλλον ανταγωνιστική και να διατηρήσει την φήμη της για υψηλού επιπέδου εκπαίδευση και κατάρτιση ;
14. Ποια κατά την άποψη σας είναι εκείνοι οι παράγοντες οι οποίοι θα αποτελούν τροχοπέδη στην διατήρηση της ομαλής λειτουργίας της Ελληνικής Βιοτεχνικής Εταιρείας – Διπλάρειου Σχολής;
15. Νομίζω ότι έχουμε καλύψει όλα όσα ήθελα να ρωτήσω. Υπάρχει κάτι που παρέλειψα ή που θα θέλατε να συμπληρώσετε;